

Brassói Lapok

XL. évfolyam
122 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Vasárnap

1934. évi június 3

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldre: A helyi kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetés: díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — **HIRDETESEK** díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcenti méterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56—58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK GYERGYÓSZENTMIKLÓST!

A „Heil Hitler” romániai arca

Irta: Kacsó Sándor

A még megszervezetlen, de már élő és ható román nemzetiszocializmus meg-megújuló románai egyre fájdalmasabb csapásokat ejtenek a romániai kisebbségi életlehetőségeken. A Németországban megszületett és kiteljesedett „eszme” itt nálunk, Európa keletén, furcsa módon tavasz és őszi kegyetlen formát öltött. Kicsit a polgári öntudat is, de sokkal inkább a világpolitika adottságai és összefüggései azt parancsolták, hogy tartsa meg a régi köntösöt, azt a demokratikus tógát, amely eddig Romániának hírneve és díze volt a külföld előtt és különösen a külföldi pártfogók előtt. Legyen ez a ruha megnyugtató. Mutassa ez a ruha azt, hogy Románia hűségesen kitart amellett az irányzat mellett, amelyet Franciaország feszít neki a nagy német falánkságnak.

A legutolsó kormányváltás idején már érzett a két szembenálló irányzat kavargó harca. Ezért kerültek uralomra a liberálisok. Ugy jöttek, hogy ragaszkodnak a demokratikus hagyományokhoz és a francia felvilágosodás és türelem szellemét képviselik és védik Európa keletén az egyre fenyegetőbb előretörő jobboldali türelmetlen áramlattal szemben. Most, a napokban, újra ez a harc éleződött ki és dobta ki magából a néhány napig tartó kormányváltást. A romániai nemzetiszocializmus fel akarta ölteni a maga igazi és már hagyományos ruháját, a diktatúra szürkében, vagy bárhol is harsányan és félelmetesen ható külsőségeit. Az ellenérők azonban ezúttal is közelebb léptek. Ezért maradtak meg a helyükön a liberálisok.

A külső jellegzetességeket tehát már másodszor sikerült elkerülnünk. Üröndeni azonban mégsem tudunk, mert a demokrácia kerekeit nem akarják megtölteni a demokrácia lényegével. A nemzetiszocializmus lényege azonban itt van már közöttünk, él és hat a szokásos külsőségek nélkül is. Nálunk megjelent a „Heil Hitler” legújabb arca, ez a keleti módon tavasz és őszi kegyetlen változat, amely hivatalosan harcol és védekezik a jobboldali türelmetlenség és erőszak ellen, ténylegesen azonban kisajátítja elveit és gyakorolja is azokat olyan kiszámítottan és szívósan, ahogyan azt csak egy ilyen jól szervezett és politikailag képzett párt teheti, mint a liberális párt.

Nem szabad ártatnunk magunkat: a demokratikus kormányzat köpenye alatt nálunk már-már tényleges kormányzati program lett a nemzetiszocializmus, a kisebbségek felé. A Vaszárdát ugyan feloszlatták, a jobboldali türelmetlenséget ugyan visszaszorították, de azért a Vaszárda eszméi és a jobboldali nemzeti türelmetlenség szándékai a kormányon keresztül állandóan érvényesülnek. Nem robbanó és vadul hanem szívósan és intézményesen, Tatarescu miniszterelnök híres kolozsvári nyilatkozata a mi szempontunkból csak egyfélékppen érthető: s ha mégis magyarul fogadni kezdünk, úgy ott vannak már a tények is: a kisebbségi vasutasok ellen indított kegyetlen és kényértelmező hajszát, a felekezeti tanítók és tanárok fejére kimondott ítélet, a nemzeti munkavédelemről zúgató törvényjavaslat, családnevek „visszaváltoztatása” érdekében indított nagyon hivatalos jellegű mozgalmak stb., stb.

És most a legújabb csapás: Csikmegyében egyszerre bocsátják el az összes magyar postamestereket. Eppen Csikmegyében és csak azért, mert magyarok. És csak azért, mert a román nemzeti elemnek minden erővel és ha kell, minden erőszakkal érvényesülnie kell úgy, amint azt a nemzetiszocializmus alapelvei követelik.

Ugy érezzük, hogy jogunk van minden szemrehányásra, amikor ezeket a fájdalmas jelenségeket, sőt már nem is jelenségeket, hanem té-

A legfőbb kontingentálási bizottság határozata a kompenzációs behozatalról

Milyen elvek alapján engedélyezik a behozatalt

Bukarest, június 2

A legfőbb kontingentálási bizottság ülést tartott, amelyen azt tárgyalták meg, hogy milyen elvek alapján engedélyezik a kompenzációs behozatalt, mely országoknak fogják megadni és milyen feltételek mellett.

A bizottság határozata szerint az olyan tartozások ügyét, amelyekben az adósságot kompenzációs alapon kívánják rendezni, a Nemzeti Bank döntésére bízák.

Nem adnak ki csereüzleti alapon behozatalt engedélyt, csak azokkal az államokkal szemben, amelyekkel Románia külkereskedelmi mérlege veszteséget mutat fel. Ezek a további intézkedésig: Németország, Egyesült Államok, Csehszlovákia és Lengyelország.

A többi államokból csak vámbehozatal útján lehet árut behozni.

Ezeknél az 1933-as év két utolsó és az 1934-es év első negyedét veszik figyelembe. Az értekezlet megerősítette azt a határozatot, amely szerint a kontingentálási bizottság 20.000 lej értékig kiadhat behozatalt engedélyeket kompenzáció nélkül és a fentemlített négy országból. A bizottság dönti el azonban ezeknek a behozatalt engedélyek kiadásának szükségességét.

A kompenzációs előterjesztéseket a behozatalt igazgatóság vizsgálja felül és intézi el.

Németország és az Egyesült Államok

Ami Németországot és az Egyesült Államokat illeti, a bizottság

csak olyan értékű kompenzációt engedélyezhet, mely a kérvényező cég negyedévi behozatalának középértékét nem haladja túl.

Ennek a középértéknek kiszámításánál figyelembe veszik mindazt a behozatalt, ami ezalatt az idő alatt kompenzációs alapon történt, azzal, hogy a behozatalnak csak 50 százaléka képez kalkulációs alapot.

Ha a kérvényező cég kimerítette azt a kvótamennyiséget, amihez joga van, kérését visszautasítják, de ugyanakkor a következő negyedévre újra kérelmezheti.

Lengyelország

A Lengyelországra vonatkozó kompenzációs előterjesztéseket a kontingentálási legfőbb bizottsághoz terjesztik elő kimutatás kíséretében, melyben a kérvényező cég kvótáján kívül azt is feltüntetik, hogy milyen mennyiségű behozatalt esz-

nyeket megállapítjuk. Az ellen a szellemiség ellen, amely ennek a tekintetnélküli, erőszakos és vad nemzeti megnyilvánulásnak szép és puha ágyat vetett nálunk is, szinte egyedül csak mi harcolunk kitartóan s néha fogat csikorgató elkeseredéssel. Mi látjuk, hogy merre visz az az út, amelyet a szűklátókörűség a mi soraikból is segített kövezni. Mi nem egyszer jajdultunk fel, hogy ez a szellemiség a romániai kisebbségi magyarság anyagi és erkölcsi értékeinek a romjain nő majd nagyra. Nekünk jogunk van azt állítani hogy nem kormányozhatna így most a liberális párt, ha mi a világ-

között Németországból és az Egyesült Államokból.

Ez az eljárás csak akkor indul meg, ha kimerült az a kvóta, amely a Lengyel kormányral kötött szerződés alapján Romániára esik.

Ami azoknak az árucikkeknek a kompenzációját illeti, amelyekről a két ország között létrejött szerződés nem intézkedik, ott ezek a kérések ugyanolyan elintézésben részesülnek, mint a Németországra és az Egyesült Államokra vonatkozó importkéresek.

Csehszlovákia

A Csehszlovákiára vonatkozó és a cseh-román szerződésben feltüntetett árucikkek behozatalának kompenzációs előterjesztéseiről kimutatást állítanak össze.

Figyelembe veszik a megállapított kontingenst és az árucikkek minőségét

A gépek behozatalára

vonatkozó kompenzációs előterjesztéseket kizárólag a legfőbb kontingentálási bizottság intézi el.

Hogyan engedélyezik a bevittet

A kompenzációs előterjesztések alapján történő kivitel teljesen szabad a petroleumtermékeken, a bányabőrökön és mindazokon az árucikkeken kívül, amelyeknek kivitelét minisztertanácsi határozattal betiltották. A kompenzációs kivitelek lebonyolításának idejét a vásárló cég értesítésétől számított három hónapon állapították meg.

Megszólalt a távozó hadügyminiszter

„Tiszta lelkiismerettel távozom helyemről” — mondja Uica tábornok

Az erdélyi liberálisok nyugtalankodnak — Csak a miniszterelnökségi, külügyi és repülésügyi alminiszterek maradnak helyükön

Bukarest, június 2

A kormány helyzete megszilárdulásának első jele az a dekrétum, mellyel az uralkodó elfogadja Uica tábornok lemondását a hadügyi tárcáról és helyére Tatarescu miniszterelnököt nevezi ideiglenes jelleggel.

A fővárosi lapok szerint Uica távozása a következő változást hozza: Jonescu Mihály a második (bukaresti) hadtest parancsnoka lemond, ugyanakkor a hadsereg gyalogsági főfelügyelőjévé nevezi ki, a második hadtest parancsnokságát pedig Uica tábornok veszi át, aki miniszteri kinevezése előtt a vadászhadtestet vezényelte.

Pénteken délelőtt Tatarescu miniszterelnök már át is vette a hadügyminisztérium vezetését. Mint külön érdekességet megemlíthetjük, hogy a háború óta ő az első „civil” politikus, akit a hadügyminisztérium élére neveztek ki.

Allamtitkárt neveznek ki a hadügyminisztériumban Tatarescu mellé

Délben 12 órakor Tatarescu újból kihallgatáson jelent meg a király előtt. Megbízható helyről nyert értesülésünk szerint

ezalkalommal véglegesen döntöttek az államtitkárok számának csökkentéséről. Eszerint csak három államtitkárt hagynak meg állásában: Mavrodí miniszterelnökségi, Savel Radulescu külügyi és Radu Irimescu repülésügyi alminisztereket.

Valószínűnek látszik, hogy a hadügyminisztériumban nem politikai jellegű államtitkári hivatalt állítanak fel, melynek élére Lazarescu tábornokot nevezik ki.

Uica nyilatkozik a májusi előléptetésekről

Uica tábornok, a visszavonuló hadügyminiszter, hosszas hallgatás után meg-

politikai adottságoktól is támogatott emberiebb, haladottabb, emelkedetebb szellemiség jegyében iparkodunk volna védekezni, ha azokat az erőket szedtük volna össze, műveltük volna és sokasítottuk volna legalább a magunk, a mi népünk lelkében, amelyek védelmükre vannak s nem azokat, amelyek a legszentebb emberi jogokat tagadták meg, tették vitássá és árulták el, elárulván ezzel a kisebbségi jogokat is.

Nagyon itt van az ideje megtorpanni és menteni még azt, amit lehet. A romániai nemzetiszocializmus most még álcázott s az álcázás

kényszerítése nyújt nekünk is védekezési lehetőséget. És meg is kell találni ezt a védekezési lehetőséget, mert nálunk az esetleg álcázás nélkül, őszintén jelentkező nemzetiszocializmus vadabb és erőszakosabb lehet minden más, eddig megnyitkozozó formájánál. Különösen, ha akkor jelentkezik, amikor a munka „finomabb” részét a „demokratikus” kormányzati forma már elvégezte s neki minden robbanó erejét a durva munka elvégzésében kell kiélnie.

Gondoljanak erre ezután azok, akik még most is olyan előszeretettel foglalkoznak a hitleri maszlag erdélyi terjesztésével.

szólt. A Luptának adott nyilatkozatában Uica megállapítja, hogy a május 10-iki előléptetések

az idevonatkozó törvény szigorú betartásával történtek. Hogy jó-e ez a törvény, vagy annak hibái is vannak, azt nem ő illetékes megállapítani. Mindössze annyit tett, hogy a törvény rendelkezéseit pontosan és tárgyilagosan alkalmazta.

— Nyugodt lelkiismerettel hagyom ott a hadügyminiszeri széket — jelentette ki Uica. Megtettem kötelességemet, s aki majd átvizsgálja működésemet, úgy gondolom, nekem fog igazat adni.

Bonyodalmak az előtérben

A kormánypártiakat, az uralkodó bizalmának sorozatos megnyilatkozásai dacára is meglehetősen nyugtalanítja az a körülmény, hogy a király még mindig nem írta alá a dekrétumot, amely a munkaügyi és egészségügyi, valamint a közoktatási és kultuszügyi miniszteriumok kétválasztásáról intézkedik. Ez a dekrétum már több, mint egy hete az uralkodó asztalán fekszik, de aláírására nem került sor eddig.

Különösen az erdélyiek nyugtalanodnak Lepadatu miatt, aki a kormányban egyedül képviseli az erdélyi liberálisokat s az átszervezés során a kultuszminiszteriumot venné át.

Az államtitkárok leépítését sem fogadták a liberális párt erdélyi hívei kítőző lelkesedéssel, ugyanis arra számítottak, hogy a kabinet újjáalakítása során az erdélyi liberális fiatalok markánsabb vezetői a kolozsvári kongresszuson kifejezett kívánságuk szerint alminiszeri álláshoz jutnak. Kérdés most, hogy a kormány miképpen fogja áthidalni ezeket a belső nehézségeket, melyek Angelescu költségvetési incidenciájával egyetemben igen komoly formában kerülnek előtérbe.

Három ország követeli magának a Belgrádban letartóztatott féllábu kalandort

Számtalan csalással és kémkedéssel gyanúsítják

Belgrád, június 2

Pár nappal ezelőtt Belgrádban letartóztatták I. Fischert, egy féllábu csallót, akit azzal gyanúsítanak a jugoszláv rendőrhatalóságok, hogy több állam javára kémtevékenységet fejtett ki.

A kalandornál Ivan Gorgovics névre kiállított utlevelet találtak és megállapították, hogy

Fischer álnévén és valódi nevén is Európa különböző országaiban rengeteg kisebb-nagyobb csalást követett el.

Az sem biztos, hogy tényleg Fischer a valódi neve s hogy jogszerűen lett-e csehszlovák állampolgár. Fischer annakidején rendkívül biztos és elegáns fellépéssel vonult be a jobb olmtüzi társaságokba, ahol senkinek sem volt sejtelmé arról, hogy egy tizenkészes büntetett veszedelmes csalóval áll szemben. Olyan kintőn érte a dolgát, hogy sikerült beférkőznie egy jó polgári család bizalmába és hozzáadták leányukat, aki követte a féllábu kalandort utjaira. Az olmtüzi asszony engedelmese eszköze lett a veszedelmes kalandornak, akit most

nemcsak Csehszlovákia, hanem Ausztria és Magyarország is kikér a jugoszláv hatóságoktól.

Tekintettel arra, hogy három állam is igényt tart a féllábu kalandorra, a kiadati eljárás meglehetősen komplikált lesz.

— Elítélt pénzhamisítók. Nagyváradról jelentik: A nagyváradai törvényszék pénteken délelőtt mondott ítéletet Filipoj István Békési közszolgálati és felesége ügyében. A házaspárt hamis pénzgártással vádolták. A vádlottak tagadták a terhükre rótt cselekményt és kijelentették, hogy a házkutatás alkalmával náluk talált ólom 5 és 10 lejes érmeiket cigányok hagyták ott, akik kifosztották lakásukat és a jó pénz helyett hamisat hagytak hátra. A bíróság nem fogadta el a vádlottak védekezését és Filipoj Istvánt és feleségét 2-2 hónapi fogságra és 1000-1000 lej pénzbüntetésre ítélte.

Élete
egy
cérnaszálon
mulik

Kis szakadás, a szál lefut és vége a harisnyának! Közöséges szappannal való mosás következtében elvesztette ellenállóképességét. LUX meghosszabbította volna életét. Mert LUX megóvja a kényes szövésanyagok ruganyosságát!

Csak
LUX

minden finom ruhaneműhöz!

A SZÖVETÁRAK EMELKEDNEK...

Az új kontingentálási rendelettel felemelt illetékek, valamint a külföldi nagy gyapjuhossz és a deviza beszerzésével egybekötött nehézségek a belföldi posztógyárakat a szövetaarak lényeges felemelésére kényszerítette. A VESTIS szövetaaruház, amely a legnagyobb belföldi posztógyárak koncernjének brassói lelakata, ennek dacára a raktáron levő készleteket a régi, olcsó árakban árusítja. Sok pénzt takarít meg, ha szövetaaruszükségletét már most a „VESTIS” szövetaaruháznál, Brassó, Lensor 22 szám alatt szerzi be.

Ujra a bíróság előtt van a Löblé-féle híres fekete-szesz-per

Nagyvárad, június 2

A nagyváradai tábla szombaton délelőtt kezdte meg a Löblé-féle híres fekete-szesz-per tárgyalását. A perben a Löblé H. szeszgyáron kívül még a Triton, a Hitter és Bauer és a Mercur Roman szeszgyárak érdekeltek. Annak idején Palligra bukaresti vezérfelügyelő jegyzőkönyvei alapján indult meg az eljárás a szeszgyárak ellen. A bíróság, amit a pénzügyminisztérium a négy szeszgyárra kivetett, 961 millió 548 ezer 312 lej volt, tehát olyan hatalmas összeg, ami megéri azt az elkeseredett harcot, amely azóta is tart a kincstár és a szeszgyárak között.

Az első összecsapásnál a szeszgyárak maradtak felül. A törvényszék formai okokból megsemmisítette Palligra vezérfelügyelő jegyzőkönyveit s a bíróságot törölte. A kincstár felbontott s így került az ügy a táblához, amelynek mai tárgyalására mindkét fél a jogászok egész vezérkarával vonult fel. A kincstár képviselőjében megjelent Beyer dr., a pénzügyminisztérium jogi szakértője, Bentioiu bukaresti ügyvéd, Kenninger ügyvéd, Vladescu, a Monopol jogtanácsosa, Palligra vezérfelügyelő és Popescu dr., a nagyváradai pénzügyigazgatóság jogtanácsosa. A védelem Circulescu bukaresti, Angelescu, Victor és Markovics nagyváradai ügyvédek sorakoztatta fel. A tárgyalás első délelőtti jét a kincstár képviselői beszélték át. Itéltre aligha kerül sor a szombati nap folyamán.

Mi lesz a brassói unitáriusok templomával?

Brassó, június 2

A brassói unitárius templomépítés ügye még mindig nem nyert megoldást. Három hete elmúlt, hogy a miniszter kiküldöttjének legteljesebb egyoldalúsággal lefolytatott ugynevezett vizsgálata közben a belügyminiszter beszűntette a munkálatokat arra az időre, míg a „honmentők” beadványában foglalt panaszok megvizsgálásával elbírálnak, hogy volt-e a joga az egyháznak építkezni, vagy sem? Ennek az egyetlen kérdésnek elbírlása nem igényel heteket, még csak napokat, sőt talán órákat sem, hiszen a városnál elfekvő aktákból percek alatt megállapítható, hogy szabályszerű, törvényes formák között meghozott jogerős határozattal jutott az egyház a telek birtokába, hogy az jogerős betáblázással már másfél éve telekkönyvi tulajdona, hogy az építkezési engedélyt előzetes tárgyalások után megkapta és az ellen senki jogorvoslattal nem élve, ez is rég, még az építkezés megkezdése előtt jóval, jogerőre emelkedett. Ennek dacára még mindig vizsgálódnak, még mindig húzzák-nyúzzák a kérdés eldöntését, az építkezés pedig a kultura és igazság legnagyobb diadalára áll.

A brassói unitárius egyháznak volt a Rózsa-piacon egy régi háza, melyben eddig a lelkes lakás és az egyházi iroda nyertek elhelyezést. Azután, hogy az egyház jogerősen megszerezte a templom telkét s hogy az építésre került a sor, pénzre volt szükség s így az egyház kénytelen volt régi házát eladni s az így befolyó pénzt az építésbe fektetni. A tervek szerint a templomnak októberre készen kellett volna lennie. Eddig az egyház jogosítva volt lelkes lakásával és irodáival a régi házában megmaradni. Most, a különös belügyminiszeri építéstiteltő rendelkezés következtében a templom építése egyre késik és, mivel már több mint három hete szünetel a munka, az a veszedelem fenyegeti az egyházat, hogy templomával és paplakával nem készülhet el a vállalkozó a kitűzött időre és így az egyház lelkesze és intézményei fedél nélkül maradnak, vagy drága pénzen lesznek kénytelenek helyiségeket bérelni.

További halogatásnak nincsen már helye. Az igazi közvélemény és nem az a megrendelt és gyűlölködéstől túlfűtött, mely a templomépítés elleni aknamunkát beindította, megdöbbenne áll a tények előtt. És a külföld is csodálkozva látja, hogy egy igazságos, minden tekintetben törvényességgel körülbástyázott kisebbségi ügygel miféle játékok üznek.

A kormánynak erőlyesen és minden további huza-vona nélkül rendelkeznie kell. Lehetetlen és megengedhetetlen, hogy a faji gyűlölködés és felekezeti elfogultság kerekedjék a jog és igazság fölé. A kormány uralomrajutásait sajtóban és rádióban leszógezte, hogy a kisebbségekkel szemben igazságos kíván lenni. Tartsa meg az egész világ előtt tett ígérteit és tegyen igazságot ott, ahol a vak is látja, hogy melyik oldalon áll az igazság. Ne taktikázzanak, ne kísérletezzenek, ne igyekezzenek az egyház szorult helyzetét kihasználni, hanem járjanak az egyenes uton. Nem lehet és nem szabad jogállapotainkat egyes elfogult klikkek kénye-kedvének játékaul dobní, hanem rendet és igazságot kell teremteni, mert a jogaiban megtámadott egyház nem fogja elűrtüni, hogy igazságába gázoljanak, hanem minden törvényes eszközt megragad és igénybevesz, hogy törvényes alapon álló jogainak érvényt szerezzen.

A francia kormány nem utasítja ki Alfonz exkirály családját

Páris, június 2.

A spanyol lapokban olyan hírek jelentek meg, hogy a francia kormány ki akarja utasítani Franciaország területéről az elűzött Alfonz király családját.

Hivatalos francia körökben cáfolják a spanyol lapok híreit.

Becsületbíróság tárgyalja Dobrescu Aurél ügyét

Kolozsvár, június 2.

A nemzeti-parasztpárt erdélyi tartományi szervezetének becsületbírósa ma délelőtti összehívott Dobrescu Aurél volt alminiszter és tartományi igazgató ügyének tárgyalására. A bíróság elnöke Hatieganu Emil volt miniszter, tagjai: Moldovan Valér és Pop Jónel.

A becsületbíróság összehívását azok a vádak tették szükségessé, melyek Dobrescu ellen miniszteri működésével kapcsolatban elhangzottak. előbb a liberális párt sajtójában, utóbb a Vornic Tibor-féle emlékeztető pör folyamán.

A becsületbíróság ítéletét valószínűleg a holnapi nap folyamán hirdetik ki.

Meggyilkoltak egy pesti boxbajnokot

Budapest, június 2.

Tegnap este az Angyal föld egyik eldugott helyén

hoftan találta Csöngel László boxbajnokot. Csöngelt

több késszurással sebeztek halálra és a koponyáját is szétverték.

A rendőrség a tetteseket Hartung István, Záhorszky Jóné és Balló Pál személyében elfogta. Egy Donner nevű negyedik egyént is gyanúsítanak, mint tettestársat, de a rendőrség még nem tudta elfogni.

Csöngel udvarolt egy Nagy Rózi nevű pincérleánynak és a gyilkosok féltékenyek voltak Csöngelre. Meglestek az utcán, rárohantak a gyanútlan emberre és végeztek vele.

Mind a három gyanúsított tagadja a gyilkosságot és igyekszik alibit bizonyítani.

Az

1.000.000 Lei

jutalmat,

amelyet a Vacuum Oil Company S.A.d.R. lapunk
utján annak részére tűzött ki, aki 1933. december
31-ig bebizonyítja, hogy a

GARGOYLE MOBILOIL-t

nem közvetlenül Amerikából hozzák be - nem
nyerte meg senki.

Igy tehát be van bizonyítva, hogy a Romániában el-
adásra kerülő, az egész világon legjobb minőségűnek
elismert Gargoyle Mobiloil, amerikai készítmény.

VACUUM OIL

COMPANY S.A.d.R.

Ijesztő felelet a német fegyverkezésre

Franciaországban újabb 3 milliárd frankot szavazott meg a kamara hadianyagokra

Henderson és Eden nyilatkozata a leszerelési konferencia válságos helyzetéről

Genf, június 2.

A leszerelési értekezlet tegnap nem tartott ülést és így a delegátusok csak magánbeszélgetések keretében folytathattak tanácskozásokat.

Henderson nyíltan válságosnak jelentette ki a helyzetet.

Eden főpecsétör csüttörtökön Genfben rádióbeszédet mondott, amelynek lényege a következő volt:

— A leszerelési konferencia kedvező befejezésére sohasem volt olyan kevés a remény, mint most.

— Ezidőszerezt általános megegyezésre még csak kilátás sincs, ha az utolsó percben Németország és Franciaország nem változtatják meg álláspontjukat.

Az angol sajtó is a teljes lemondás hangján foglalkozik a leszerelési konferenciával. A Times szerint, ha váratlanul esoda nem történik, végleg befellegzett a fegyverkezések korlátozásának.

A franciák elutasító magatartása mögött — írja tovább a Times — az a remény rejlik, hogy

ha nem engednek a német követeléseknek, úgy Hitler hat hónapon belül belpolitikai zavarokkal áll szemben

s akkor kénytelen lesz engedni a leszerelési kérdésben. Ez, ha sikerül, a fényes sikere a francia diplomáciának,

de ha nem sikerül, a ragyogó diplomáciai mestermű katasztrófát boríthat Európára

A FRANCIA MINISZTERTANÁCS
TELJES MÉRTÉKBEN HELY-
BENHAGYTA BARTHOUS GENFI
ÁLLÁSFOGLALÁSÁT

és felkérte Doumergué miniszterelnököt, hogy tudassa Barthouval, hogy beszéde semmiképp sem lehet kihatással az általános francia-angol viszonyra.

A francia lapok szerint Sir John Simon még aznap este kijelentette Barthounak, hogy

ez a vita egyáltalán nem érinti a két nemzet baráti kapcsolatát.

Igen súlyosan tévednek azok, írják az újságok, akik azt hiszik, hogy Simon és Barthou komolyan összekülönböztek.

Henderson egyébként Genfben ma délelőtti megbeszélést folytatott Barthouval, hogy melyek volnának azok a végső követelések, amelyekkel a leszerelési értekezlet főbizottságának mostani ülését lehetne zárni.

ÚJABB HAROMMILLIÁRD
FRANK, FEGYVEREKRE

Páris, június 2.

A francia kamara hadügyi bizottsága újabb 3 milliárd frankot szavazott meg hadügyi kiadásokra.

A kamara ezzel akart nagyobb súlyt adni Barthou genfi beszédének

és ezzel akarja kihangsúlyozni, hogy körmöszakadtáig ragaszkodik a versaillesi szerződés minden egyes pontjához.

A javaslatot Petain marsall beszéde vezette be, aki ismertette Németország lázas fegyverkezését és rámutatott arra, hogy Németország csak a nyílt hadiköltségvetését 160 százalékkal emelte.

Franciaország — mondotta Petain —

nem nézheti ölvetett kezekkel a német készülődéseket. Ezekről a készülődésekről a francia hadügyminisztériumnak pontos adatok állanak rendelkezésére, tehát

teljes bizonyossággal állíthatja, hogy Franciaország békéje veszélyben forog. Minden franciának erre kell gondolni és nem szabad visszariadni az áldozatoktól.

— AKI FRISS ÉS EGÉSZSÉGES AKAR LENNI és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvizet. Közkórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a FERENC JÓZSEF víz gyorsan, biztosan és igen enyhén hat s ezért kiváltképp a gyomor-, bél-, vese-, máj- és epehólyag-betegek használják szívesen.

Hármas rablógyilkosság Csehországban

Meggyilkoltak egy vendéglőst, a feleségét és édesanyját

Prága, június 2.

A csehországi Lipanban meggyilkolták Barták Tivadar vendéglőst, a feleségét és édesanyját.

A vizsgálat megállapította, hogy a gyilkosok egyedül találták odahaza Bartákat. Meggyilkolták és a vendéglős

kifosztása közben érkezett haza felesége és édesanyja. A gyilkosok velük is végeztek.

aztán kirabolták a házat és elmenekültek.

A rendőrség nyomában van a gyilkosoknak.

MINTÁZOTT EREDETI RAJZOKKAL „GALLIA“

FIÓKOK: BRASSÓ, Szabadság-tér 3 szám.
NAGYSZEBEN, Str. Reg. Maria 34 szám.
CLUJ, Strada General Neculcea 2.

Szeplőt, májfoltot két hét alatt elmulaszt, észrevétlenül hámlaszt a
„FLOREAL“ 2-es számú krém!

1 tégely ára 40 lej.

Vezérképviselő: Drogueria „CENTRALA“ Oradea

Megkezdték Duca miniszter- elnök gyilkosainak fellebbezési tárgyalását

Bukarest, június 2.

A katonai revíziós bizottság pénteken délelőtt 10 órakor kezdte meg a meggyilkolt Duca miniszterelnök gyilkosainak fellebbezési tárgyalását. A Constantinescu és két társának fellebbezését tárgyaló bizottság elnöke Macovescu tábornok,

míg a vádat Chiriac őrnagy, katonai ügyész képviseli.

A védők kérték a tárgyalás elhalasztását, az ügyész pedig a fellebbezés letárgyalását kérte a tanácstól. A katonai bizottság az ügyész indítványát tette magáévá és így a tárgyalás ma megkezdődött.

Bukarest utolsó hetének világraszóló tanulsága

A román polgárság egyöntetűen vétót emelt a diktatura gondolata ellen

és ezt a tilakozását a bukaresti községi választáson
gyakorlatilag is alátámasztotta

Milyen szerepe lehetne Bukarest magyarságának

Bukarest, június 2

A román főváros rég nem élt át olyan izgalmas hetet, mint a legutóbbi volt.

Néhány napig egyszerűen kormány nélküli ország voltunk. A Tatarescu kormány lemondása ott feküdt a királyi íróasztalon és várta az elfogadást, vagy a visszautasítást. A döntő pillanatig Tatarescuék megmaradtak diszkabinetnek, a legtokéletesebb rend és nyugalom uralkodott a francia és belga vendégek tiszteletére. Közben félóránként a legellentétesebb és a legriasztóbb hírek száguldtak keresztül a holnaptól rettegő közvélemény idegzetén:

— Megbukott a kormány és vele együtt a parlamentárizmus, meg a polgári demokrácia.

— A kormány folytatja működését.

— Nincs még minden elveszve... Nemzeti koncentrációs kormány alakul a la Doumergue...

A katonai diktatura... ante portas.

Tatarescu győzött... a kormány erősebb, mint valaha.

A sötétben bujkáló erők az utolsó pillanatban mindent összezavartak... Megyünk a divattal a la Hitler, Mussolini, Dollfuss és Gheorghieff.

— És a végén a kormány majdnem változatlanul megmaradt.

De a polgári öntudat mintha öntudatosodott volna.

Történelmi jelentőségű események zajlottak le ezeken a napokon, „Kelet Párisában“.

Történelmi azért, mert még mielőtt belekóstolt volna a diktatúrába, más országok példáján okulva, hatalmas „vétót“ emelt pártkülönbség nélkül az esetleges diktatúra próbálkozás ellen.

A nemzeti-parasztpárt Tatarescuval szembeni lojális magatartása és a diktatúra elleni harcban a konkurrens liberális párttal való szolidaritása ugyancsak példátlan a parlamentárizmus történelmében.

Ami Németországban sikerült Hitlernek, — az nem sikerült Romániában a holnap ismeretlenjének, mert a két leghatalmasabb polgári párt vezetésével az összpolgárság nem engedte polcra emelkedni a szélsőjobb hazardőreit.

— És ebben az a jelentős, hogy az ellenakcióban nemcsak a két párt vett részt, hanem a polgárság zöme is. A kormányválság napjai alatt hol őszinte aggodás, hol a reménység öröme futott végig a királyi palota előtt várakozó tömeg arcán.

— És a két nappal azután fővárosi községi választáson megmutatkozott az eredmény. A szavazók nagyobb számban mint valaha jelöltek meg az urnák előtt és az összes mandátumokat a liberális és a nemzeti-parasztpárt kapta.

— Majdnem egy héttig tehát csak formális kormányval éltünk.

— És mégis nyugalomban, rendben éltünk.

Romániában a polgári demokrácia gátat emelt a visszakiárvánczó középnek és most volna itt az ideje, hogy az az ezerszer lekicsinyelt „Párt“ teljesítse hivatását és adja meg a szabadságjogot annak a polgárságnak, amely Romániában nem szédült el.

A baj az, hogy a liberálisok megint a régi nótát fújják és szállítják az érvet a kallandorok részére.

— A kitűnő román Lafontaine-utánzó Grigore Alexandrescunak van egy verses állatmeséje: „A nagy kutya és a kis kutya“.

Egy hatalmas eb szabadságért és egyenlőségért ugat az oroszlánnak. Odasompolg egy kis szobakutya és vékony hangjával alátámasztja hatalmas fajtestvéreinek egeztető ugatását. Erre ő:

— Te mit keresel itt?

— Hát nem egyenlőségről beszéltél?

— Igen, egyenlőség... De nem véled.

Igy a liberálisok is. Féltik és védik a saját szabadságukat, de megtagadják azt másoktól. Legfőképpen a kisebbségek-től.

★

A régi stílus megmaradt a községi választáson is.

Az egész város homok-, kő- és cementbarrikádok, kanális csövek és járhatatlanná szakított járdák egyvelege.

Ugyanígy csinálták a többiek is.

Talán Dobrescu munkája is az volt.

Pedig az igazán dolgozott. De van valami igazság ellenségeinek állításában, hogy csak monumentális műveket emelt, hogy legyen mit mutogatni az idegeneknek. És közben megmaradtak a konyhók negyedeiben a sárfészkek.

A liberálisok viszont azt állítják, hogy

Nincs irgalom!

Felmondtak az összes magyar póstamesternek Csikmegyében

A fajelmélet romániai gyakorlata

Csikszereda, június 2.

A kisebbségi kálvária útján nincs megállás. Az újabb jelek szerint: még az irmagját sem hagyják meg azoknak a kisebbségi tisztviselőknek, akik még közintézmény-nél keresik kenyerüket. Helyüket tisztességesen, becsülettel állották meg a most egyszerűen utcára rakják őket.

A vasutasok és más alkalmazottak sorozatos leépítése után újabb megdöbbentő leépítésekről érkezett hír. Újabb családokat fenyeget a sötét munkanélküliség. Ez alkalommal a magyar postamestereken van a sor.

Csikmegye 24 magyar nemzetiségű postamestere címére, akiknek tulnyomó többsége több évtizedes tisztességes szolgálati múlttal rendelkezik, kétségbeesítő rendeletet vitt a posta. A bukaresti vezérigazgatóság rövid rendelete közli, hogy

június elsejétől számított hat hónapra, vagyis december elsejére, minden további indoklás nélkül, felmondja eddigi állásukat.

Vegyük tudomásul tehát a postamestereket, — mondja tovább a rendelet, — hogy december elsején leváltják őket és helyüket mások foglalják el. Egyben udvarias hangon kéri a bukaresti vezérigazgatóság a címzetteket, hogy a rende-

let kézhezvételét postafordultával igazolják.

Tehát Csikmegyében újabb 24 magyar család marad december elsejével kenyér nélkül. Ez csak 24 család, azonban félt, hogy a kenyérfosztó rendelet országos jellegű. Nincs kizárva, hogy az egész országban leépítik a magyar nemzetiségű postamestereket. Azokat az embereket, akik hosszú évtizedeken keresztül a legnagyobb lelkiismeretességgel és pontossággal látták el szolgálataikat.

Több olyan postamester kapott Csikban elbocsátó rendeletet, akik még ez előtt 2—3 nappal a vezérigazgatóság által kötelezően előírt óvadék letételén fáradoztak s abban a reményben, hogy egy életen át kenyerük lesz, nehéz ezeket költötték el. Most, amikor azt hitték, rendben vannak, utcára kerültek.

Ez az egyenlő elbánás? Ez, hogy minden nap újabb és újabb tömegeket zavarnak ki a kenyérkereseti sáncokból, minden ándok nélkül. És ezek a kivert emberek csodálatosképpen mind-mind magyarok. Miért lett akkora bűn a magyarság, hogy még kenyeret sem lehet keresnie annak, aki ebbe a bűnbe már a születésekor beleesett.

Ime a fajelmélet romániai gyakorlata. Lássák az urak, hogyan néz ki a németországi üdvösség nálunk. Ezt tanulták itt

ők kanalizálnak, villany- és vízvezeték-eket fektetnek le.

Nem is a központban, hanem a periferiákon.

Igen, az újonnan épült villanegyedekben.

★

— És még valami történt ezeken a választásokon.

Először került szóba a bukaresti magyarság, mint városi szavazók tömege. És először indult meg az irányítási szervezkedés.

Ezalkalommal még semmi eredménnyel. Mert kissé későn vetettük fel lapunkban a gondolatot. De ez áldásos kezdet lehet. És jövő alkalommal már gyümölcsöt teremhet.

Nyertünk már egy értékes tapasztalatot.

Százezerre taksálják a bukaresti magyarok számát. És ezek közül — egész megbízható adatok szerint — alig kétezernek van rendben a szavazati joga.

Több oldalról is készek voltak velünk tárgyalni. De nem volt kivétel. A bukaresti magyarok csak számban léteznek, de nem egységben és erőben.

A liberálisok bizottságot alakítottak a bukaresti magyarok közül, gyűlést akartak összehívni és magyar nyelvű plakátokat ragasztottak a főváros falaira. A szociáldemokrata párt kortesei is magyar nyelvű röpcéket osztogattak és magyar jelölteket is állítottak.

De ahhoz, hogy komolyan tárgyalni lehessen, hiányzott a szervezet.

Mikor lesz ez másképp?

Huszár Emil

a berlini leckéből. Ettől féltünk, ettől tartottunk. Attól, hogy a förtelmes és becstelen németországi példa le fogja rombolni ezt az utolsó kis gátlást is, azt a kevés szemérmes, amelynek hatóereje még életetett néhány magyar egzisztenciát.

Itt van! De azért Heil Hitler, ugyebár, kedves Sulyok ur?

Ferenc Gyárfás

— ASZTMA ÉS SZIVBETEGSÉG, mell- és tüdőbaj, görvély- és angolkór, a bőr megbetegedései és frunkulózis eseteiben a mindig kellemes hatású természetes „FERENC JÓZSEF“ keserűviz az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja s a gyomor és belek működését kitűnően szabályozza.

A Francia Bank leszállította a kamatlábat

Páris, június 2

A Francia Bank a leszámítási kamatlábat háromszázalékról 2 és fél százalékra mérsékelte.

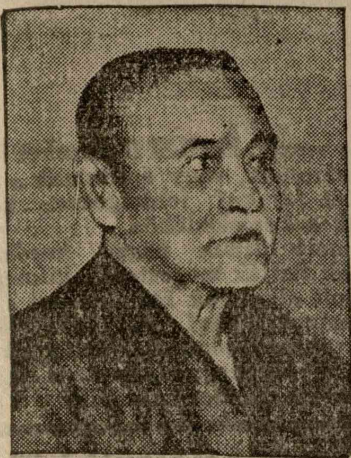
Ismét kiutasítottak egy angol újságíró Németországból

London, június 2.

A Daily Express ismert nevű munkatársát, Sefen Pembroke-t a német külügyminisztérium kiutasította a Harmadik Birodalom területéről. A kiutasítás indoklása ez: Pembroke cikkei kedvezőtlen színen tüntetik fel Hitlert és a Német Birodalom új rendjét s ezzel az angol újságíró megszegte a vendégjogot.

HIREK

TOGO

Három évtizeddel ezelőtt zajlott le a csuszimai tengerszorosban az orosz-japán háború döntő mérkőzése, az orosz és japán flotta véres harca. Győzött a japán hadihajó, amelyet Togo tengernagy vezetett. Ez a győzelem volt az első kóstoló Japán féltelmesei erejéből s Togo admirális a japán nép hálójára nemzeti hősként nevezte ki. Togo most hosszas betegeskedés után meghalt. De él a japán kódtípus, amely Csuzima óta sokszorosan megerősödve indul a távol Keleten újabb és újabb zsákmány után.

Tizedikén választ tanácsosokat Vajdaság és Hátszeg. Déváról jelentik: A hunyadmegyei községi választások, amint jelentették, május 28-án kezdődtek meg a falvakban, egyelőre 170 községben, amelyek közül mindössze 18 helyen került sor tényleges választásra, mert 152 községben egységes listával jelölték. Hunyadmegye 414 községében a választások csak június 24-én fognak teljesen befejeződni, mert a megyefőnökség úgy osztotta be azokat, hogy egyrészt még 10-én, másrészt 17-én, illetve 24-én választ. Dr. Micu megyefőnök egyébként saját hatáskörében kitzte Vajdaság és Hátszeg részére is a községi választásokat, még pedig mindkét helyen június 10-ére. A Magyar Párt úgy Vajdaságon, mint Hátszegen a kormánypárttal kötött paktumot.

Elhalasztották az ítélőkérdést a marosvásárhelyi árvászeki panama ügyében. Tudósítónk jelenti: Beszámoltunk több ízben a marosvásárhelyi törvényszék árvászeki hivatalánál történt visszaélésekről, amelyeknek nyolc vádlottja volt. A törvényszék, egy elhalasztás után most ismét két napig tárgyalta az ügyet. Ma délelőtt a vád- és védőbeszédre került a sor. Pallade főügyész a legpéldásabb büntetést kérte mindegyik vádlottára. A védőügyvédek részben enyhe büntetést, részben telmentést kértek védelmeikre. Moldovan Pavel szászrégeni ügyvéd, a per fővádlottja drámai erejű védőbeszédet tartott saját maga mellett, amelyben súlyos betegséggel és anyagi viszonyaival indokolta megtévedését. A bíróság az ítélőkérdést június 7-ére halasztotta el.

Kolozsvári hírek. Tudósítónk jelenti: Egy évvel ezelőtt Marian János alkulesal behatolt Veres Erzsébet lakására és 10 ezer lej értékű ékszert lopott el. A törvényszék 1 évi börtönrre ítélte. A tábla helyben hagyta az ítéletet. — Küllömonostor-utca 10. szám alatt Bartos Judit 46 éves asszony ebédidőben közben lefordította magát. A mentők kórházba szállították. — A rendőrség letartóztatta Rózműves Sándor kisbácsi illetőségű cigányt, aki az egyik kolozsvári kereskedőnek hamis pénz gyártására tett ajánlatot.

Különbös villamoszerencsétlenség Budapesten. Tudósítónk jelenti: A Kossuth Lajos utcában Buda felé haladó villamos ponnyvartató rudja a nagy sebesség következtében kilejtült a helyéről és átfurta a szembejövő villamos peronján álló Eckhardt Gyula villamoskalauz koponyáját. A szerencsétlen ember azonnal szörnyethalt. A szerencsétlenséget okozó villamos kalauzát, Hegedűs Bélát, őrizetbe vették.

CULBERTSON

A Kontrakt Bridzs második kék könyve

Utálással a „Pesti iskola” eltéréseire Magyarra átdolgozta: KENEDI SÁNDOR.

A 330 oldalas könyv ára 108.— Lei

Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában

Brassó, Kapu-utca 56—58, az udvarban.

Nem tudom észrevehette-e kedves olvasó, de hogy el ne kerülje a figyelmét, kiteszük az ablakba még egyszer ezt a dialógust: Calinescu: Seletzky azt állítja, hogy ön, tábornok ur, bizonyos 300 millió lej vesztegetési pénzről beszélt előtte. — Amza tábornok: Nagyon halványan emlékszem erre az ügyre. — Borzaszló. Nagyon halványan emlékszik 300 millióra. Mi, akik 10 lejre is olyan pontosan emlékszünk, döbönt áhitattal nézünk erre a fölényes memóriára, amelynek 300 millió is ilyen smafu. Nagyon halványan emlékszik 300 millióra. 50 millió már biztosan számba sem jöhet nála. Ötmillió direkt nevetséges, nem is lehetne kiővni. Ötmillió direkt vicces. Ilyesmit talán meg se kérdezne még Calinescu sem.

Botbüntetéssel védekeznek Ausztria a nemzetiszocialisták erőszakoskodásai ellen

Jenő főherceg kihallgatáson volt Miklas szövetségi elnöknel

Bécs, június 2.

Az osztrák nemzetiszocialisták egyre vakmerőbben viselkednek, Csütörtökön újra egész sereg bomba és papiros-mozsár robbant. Ezenkívül a római katolikus plébános ellen követtek el pokolgépes merényletet a horogkeresztesek. A robbanás bezúzta a plébánia ablakait és a szertorobbanó szilánkok megsebesítették a lelkész magát is. Gmundenben a lövöldözés robbantották fel. A nyomozás kiderítette, hogy a merényletet 14—15 éves fiúk követték el. A tiroli Schwatz községben a nemzetiszocialisták titkos gyűlést tartottak. A rendőrség rajtuk ütött. Verekezés keletkezett, amelynek során hat nemzeti-szocialista és két rendőr megsebesült.

A kormány egyre nagyobb aggodalommal figyeli a napról-napra ismétlődő merényleteket. Azzal a tervvel foglalkozik, hogy megszigorítja a statáriumot és a rendezőhatóságok hatóságát megfegyelmeztetést.

Itt említjük meg, hogy Jenő főherceg, akit a Habsburgok szállásainálójának tekintenek, kihallgatáson volt Miklas szövetségi elnökkel. Állítólag Ottó és Zita hazatéréséről tárgyalt az elnökkel. A Habsburgok visszatéréséről szóló hírek egyébként egyre erősödnek Ausztriában. A napokban hozzáfogtak a Bécsújhegy közelében fekvő frohnsdorfi kastély javításához s ez csak újabb tápot ad a hitesztelésnek. Feltűnő, hogy a kormány egyáltalában nem cáfol.

Összesen 22 letartóztatottja van a tordai vasuti sikkasztásoknak

A letartóztatott tisztviselők vagyonára bűnügyi zárlatot rendelt el a tordai ügyészség

Torda, június 2.

Amióta Goró Ferenc tordai vasuti főmérnök tragikus módon vetett véget életének, a tordai ügyészségben megszakiítás nélkül, nap-nap után folynak a kihallgatások, annak megállapítására, hogy az elkövetett visszaélésekben kik a bűnösök.

A tegnapi estig összesen 22 gyanúsítottat hallgatott ki a tordai ügyészség vizsgálóbírája. Ezek közül 9 a kolozsvári kitermelési osztály vezető tisztviselői. A kihallgatások a késő esti órákig húzódtak el, melynek eredményeként mind a kilenc kolozsvári tisztviselőt és azonkívül 11 tordai gyanúsítottat is letartóztattak. Az ügyész véleménye szerint a visszaélésekre a kolozsvári, fizetéseket eszközölő tisztviselők gondatlansága adott alkalmat. Ha azok a vasuti szabályok értelmében mindig személyesen fizették volna ki a vasuti alkalmazottakat, akkor semmiestre sem fordulhattak volna elő visszaélések. Ugyanis a vád álláspontja szerint a visszaéléseket csak úgy követhették el, hogy a fizetésekre kirendelt tisztviselők a kintalt összegeket nem közvetlenül azoknak kezeihez fizették ki, holott a szabályzat értelmében azt közvetlenül kellett volna eszközölniük. Ezen váddal szemben a tisztviselők azzal védekeznek, hogy a fizetések időpontjában a munkások nagy része a fizetési helytől többnapos távol-ságra eső pályatesten dolgozott és ha személyesen jöttek volna be fizetésük felvételére, többnapos napidíjukat veszítették volna el. Másrészt pedig lehetetlen volna a fizetési lajstromokon szereplő munkások fizetésének személyes átadása, mert az több napot vett volna igénybe, viszont arra nekik mindig csak egy-két nap volt engedélyezve.

A letartóztatottak között szerepel két nő is, akiknek őrizetbevételét azért rendelték el, mert az osztálymérnökségnél, mint szabálytalanul alkalmazottak működtek és mint ilyenek, fizetésüket fiktív férfinevek alatt vették föl, a fizetések felvételénél azokat az álnéveket mindenkor szignálták is. A két hölgy közül az egyik a letartóztatás pillanatában rosszul lett és a tordai kórházba szállították, ahol rendőri felügyelet alatt áll.

A letartóztatásokkal egyidejűleg a vizsgálóbíró bűnügyi zárlatot rendelt el

a letartóztatott tisztviselők bárhol található ingó és ingatlan vagyonára. A vizsgálat még mindig lázasan folyik s állítólag újabb letartóztatások várhatók.

Nagyvárad hírek. Tudósítónk jelenti: A nagyvárad tábla most foglalkozott Mendel Riza és Salamon Elvira szatmári urileányok ügyével. A két urileányt a szatmári törvényszék kommunista célzatu röpiratterjesztés miatt 3—3 hónapi elzárásra ítélte. A tábla jóváhagyta az ítéletet. — Ugyancsak a tábla foglalkozott most már másodszor Szabó Andor dr. máramaroszigeti ügyvéd okirathamisítási pörével. Az ügyvédet Stern Igic dragomirfalvai lakos jelentette fel. A törvényszék

ABLAK

CARMOL
FRIKCIÓ HÜLES ELEN

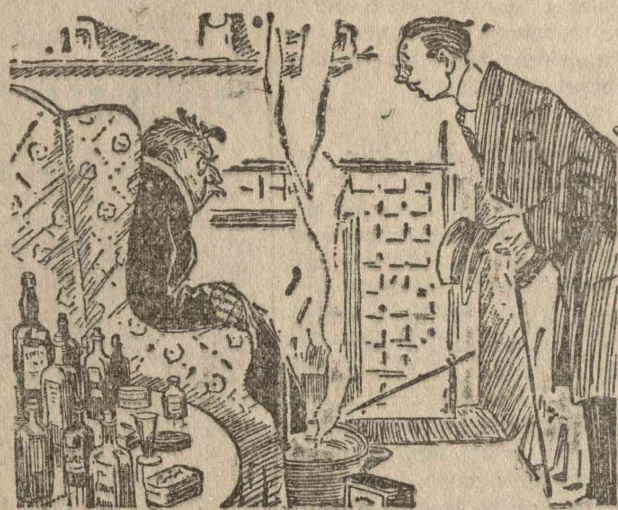
először 10 napra ítélte el Szabó Andort, ezt a büntetést a tábla 1 hónapra emelte fel és a Semmitűszék is jóváhagyta az egy hónapot. Közben Szabó Andor perújítást vivott ki, a törvényszék újra tárgyalta az ügyet és felmentő ítéletet hozott. Ezt az ügyész megfellebbezte s így jutott az ügy másodszor is a táblához, amely arra való hivatkozással, hogy annak idején Szabó Andor maga is elismerte hogy a kérdéses okiratra maga írta alá Stern Igic nevét, újra egy hónapi elzárásra ítélte Szabó Andor dr.-t. — Hermann Joan szatmármegyei lakost, aki Vasile Ciuta gazdát egy verekezés hevében agyonütötte, a szatmári törvényszék 1 és fél évi börtönrre ítélte. A nagyvárad tábla most a büntetést 6 évi börtönrre emelte fel, azra való hivatkozással, hogy a törvényszék nem vette figyelembe a súlyosbító körülményeket.

★ Eljegyzés. Goldstein Erzsike, Szászrégen és Friedmann Márton, Tordáról, jegyesek.

— Csikmegyei hírek. Csikszerebről jelentik: Barabás Imre csikszépvízi napszámos Tőke Kristóf házatáját alaposan megdezsálmálta. A mai törvényszéki tárgyaláson tagadással akart kibujni büne következményei alól, de a tanúk ellene bizonyítottak. Hathavi fogházbüntetést kapott. — Silló Tamás csikmindszenti gazda súlyos testisértesztés vádjával került a törvényszék elé. Egyik szomszédjával összeszólalkozott, majd alaposan elverte. A bíróság, az enyhítő körülmények figyelembevételével, 15 napi elzárásra ítélte. — A közismert csikjenőfalvai birtokviszály ügyében, melynek során mintegy 130—140 csikjenőfalvai lakos erőszakkal verték ki a gyimesközéplaki csángókat a Háromkut határrészen kisajátított 139 holdas legelőről, újabb fordulat történt. Rádulescu csikszerebről szárnyparancsnoknál főjelentést tettek az érdekeltek csángók, hogy a háromkúti legelőt állandóan 40—50 jenőfalvai székely őrzi s nem engedik közel oda őket. Annnyira szigorúan őrködnék, hogy a birtokháborítás során súlyos sérüléseket szenvedett Tankó Károlyt sem tudják elszállítani és orvosi kezelésben részesíteni. Tekintettel arra, hogy a kérdéses terület messze a hegyek között fekszik, nem lehet ellenőrizni a hír valódiságát. Rádulescu szárnyparancsnok két őrmester vezetése alatt 15 főből álló csendőrkülönítményt küldött a helyszínre, hogy az ellenálló székelyeket tartóztassák le. Az ügy újabb fejleményei elő, mely a jelek szerint egyre jobban mérgesedik, érthető érdeklődéssel tekint a vármegye lakossága, annál inkább, mert a közismert és fölháborító békási és más erőszakos legelőfoglalások alkalmával sokkal kisebb buzgalommal dolgoztak a hatóságok.

★ Eljegyzés. Képesz Ilonkát Selymes-Nosváról eljegyezte Körösi Tibor, Kolozsvár. (Mindkét külön értesítés helyett.)

Hogyan?... Még nem próbálta ki a Togat-t?!

Togat millió esetben bevált mint hatásos szer

Rheuma | Köszvény | Ülőidegzsába

Spanyolnátha • Ideg- és főfájás • Hűléses megbetegedések esetén.

Nincs ennél jobb szer! Biztosan használni!

Semmiféle hasonló készítmény, bárhol dicsérik is, nem tud felmutatni több mint 6000 orvosi véleményt! Togat oldja a hűgysavat és így a baji közvetlenül gyökereiben támadja meg! Ne kísérletezzék más hasonló szerekkel! Mások megtették ezt Ön helyett és Ők mind Togat-t szednek most! Egy kísérlet Önt is meg fogja győzni! Az összes gyógyszerárakban és drogeriákban. Lei 52.—. A Togat-tabletta svájci készítmény!

Jöjjen nyaralni Gyergyószentmiklóstra

Indokaink a következők:

Gyergyószentmiklóst gyönyörű és felülmúlhatatlan természeti kincsekkel rendelkező kirándulási helyek környezik. Kétórás gyaloglással pedig minden nap elérheti Erdély drágagyöngyét: a Gyilkos-tavat.

Vendéglő és szállodal áraink a következők:
Egyágyas szoba 50—80 lej, kétágyas 70—100 lej, butorozott szoba havibére 300—600 lej.

Vendéglői árak:	
Husleves	6
Paradisom, zöldségleves hussal, raguleves	8
Főzelék, feltéttel	16
Székelygulyás	16
Borjú és sertés pörkölt	16
Töltött kalarabé sertés feltéttel	20
Spenót tojással	12
Zöldkáposzta töltve, sertéssel	20
Sertés kolbász	22
Párisi szelet	24
Töltött borjú	18
Párolt bélszín	16
Vegyes flekken	10
Sertéskaraj körítéssel, salátával	20
Fatányéros	22
Borjúsült	18
Bécsiszelet	22
Naturszelet és bélszín filé	20
Tüzdelt bélszín	18
Villásreggeli: különböző pörköltök adagja	6—10
Kaskavál sajt adagja	8
Juturó	6
Zöldsaláta	4
Ugorka saláta	6
Tészták: almás, orós és vargabécs adagja	8
Feketéskávó	6
Tejeskávé kiflivel	10

Előfizetésben havi koszt 1000—1500 lejig étlap szerint kapható.

Fenti árak egyik leglátogatottabb elsőosztályú étteremből valók, melyek igen csekély költséggel a gyilkostól kifőzések áraival is egyeznek.

Irni kell róla.

hogy a gyergyószentmiklósi magyar-párti tagozat ideiglenes főhatalmazással dolgozó vezetősége, dr. Gaál Alajos orvos elnöke alatt körültekintő gondossággal készíti elő a közelben megtartandó tisztújító közgyűlést. A gyűlés tárgysorozatán fog szerepelni az önálló gyergyói tagozat, a nélkülözhetetlen népiroda felállítására, hogy a székek egyre jobban szaporodó bajiában szakszerű tanácsokat adhassanak a végül a nélkülözhetetlen és jövőt jelentő gazdasági szervezetek kiépítésére. Ürvedes jelenség az is, hogy a régebben annyira kiélezett ellentétek egyre tompulnak és az emberek belátták: közös erővel kell dolgozni a boldogulásért. Megjegyzésünk csupán annyi, hogy ezt hamarabb is megtehették volna. Másképpen állanának ma a dolgok Gyergyóban.

hogy minden figyelmeztetés dacára Gyergyószentmiklós nyakig eladósodott polgárainak nyolcvanszázaléka nem tette meg idejében a konverziós törvényben előírt adósság-bejelentését.

hogy Gyergyószentmiklóson eddig ismeretlen csodabogarat fedeztek fel és hivatalosan alkalmazzák is. Egymásután több eset történt, hogy teljesen vagyontalan és magával tehetetlen, koldusszegény embereket, szegénységi bizonyítvány alapján, kórházba akart utalni a város. A fennálló törvények szerint a szegénységi bizonyítványokat az a főhatalmaknak is láttamoznia kell. Ez pedig azzal állott elő, hogy mindaddig, amíg az 50 lejes fejadót be nem fizeti a beteg, nem írja alá a bizonyítványt. Hogy honnan vegyen a magával tehetetlen koldusszegény 50 lejt, ezt elfelejté megmondani az adóhivatal. Így aztán nem csoda, ha a városi urak és mások is hűledeznek ezen az újfajta csodabogáron, mely közelebbi megvizsgálást igényel.

hogy Negoescu görögkeleti lelkész, időközi-bizottsági elnök feltűnően meglepő hangú és a kisebbségek felé közeledő szellemű beszédet mondott. Negoescu időközi-bizottsági elnök tisztában van hivatásával, mint városvezető és pap, akinek legszentebb hivatása az egymást megértő magasztos emberi gondolat táplálása.

Gyergyó közbirtokosságai fölébredtek:

Haladéktalanul szövetkezetekbe akarnak tömörülni

Szokatlan, de annál nagyobb örömhirt közölhetünk. Gyergyó közbirtokosságai belátták, hogy a régi rendszer átkos módszereivel nem gazdálkodhatnak tovább, ha a nagy gazdasági háborúktól visszamaradt vagyonroncsaikat meg akarják menteni.

Elég későre, de mégis jókor látták be. Még lehet segíteni. Ezt célozza a gyergyószentmiklósi értelmiség gondolkodó

csoportjának nagyszabású előkészítő munkája.

Eszerint a gyergyói közbirtokosságok kivétel nélkül elhatározták, hogy külön-külön, egymástól függetlenül, de mégis egységes irányítás mellett fakitermelő és értékesítő szövetkezetekbe tömörülnék a Felcsikon sikeresen dolgozó első székely fakitermelő szövetkezet mintájára.

Legközelebbi célkitűzésük az, hogy a saját fájuk értékesítésének irányítását

kezükbe veszik. Ecélból fűrészeket bérelnék, vásárolnak, vagy építtetnek és azok saját fájukat feldolgozva, készre juttatják a kereskedőhöz.

A komoly hírek nagy horderejét csak azok tudják megérteni, akiknek közéről volt alkalmuk bepillantani a közbirtokosságok eddigi vagyonkezelésébe. Itt sikerül, erős akarattal pedig sikerül, nie kell a célt megvalósítani. Gyergyóban egycsapásra élet kezdődik.

Ot esztendő óta ez sem fordult elő:

Munkáshiány van Gyergyóban

Idegenből kénytelenek munkásokat alkalmazni

Az ember el sem hinné, ha a munkásbiztosító hivatalosan nem állítaná: Gyergyóban, a félévvel ezelőtti sötét kilátástalanság hazájában, annyira javult a helyzet, hogy munkáshiány van. A környező falvak túlnyomó részben famunkával foglalkozó lakossága nem elég. Ujakkat, idegeneket kell hozni.

A szokatlan, de annál örömteljesebb tünet okait azzal magyarázzák, hogy az északi részekben hatalmas erdőfakitermelési munkálatok indultak be, másrészt az okiráltságban is teljes üzemmel dolgozó gyárakhoz rengeteg famunkást vittek el.

A helyi, elég jelentékeny számú faüzemek is

teljes erővel dolgoznak. A nagyobbak annyira sietnek a munkával, hogy hosszabb időre éjjelnappali munkára rendezkedtek be. Ilyen körülmények között tényleg szükség van a munkásra. Egyetlen baj, hogy a napszám ma sem haladja meg az 50 lejt.

Nem kevésbé örömdetes és szemmel látható jelenség az is, hogy az üzemek nem dolgoznak raktárra. Mindenik a lehető legteljesebb mértékben kihasználja a gépeit, de árutelepén, a termeléshez viszonyítva, egyáltalán nincs áru. Gyors iramban szállítják el, ami mellett bizonyít, hogy a fának nagy, rég nem tapasztalt kelendőse van.

Nagy tervek és célkitűzések:

Városrendezés Gyergyószentmiklóson

Gyergyószentmiklóson különleges helyzet van. Hetedik esztendeje, hogy több ízben is megválasztott tanácsa nem szólhat bele a közigazgatás vezetésébe. Kinevezett, kormánybizalmi emberek intézik azt.

Igy aztán egyáltalán nem lehet csodálkozni azon, ha ez a fejlődésre hivatott város nem fejlődött, sőt visszaesett. Az utóbbi időben azonban némi életakarat észlelhető a városban. Régi tervek kivételén gondolkodnak.

A városi főmérnökkel folytatott beszélgetésünk során megtudjuk, hogy a háború előtti időkben körültekintő pontossággal kidolgozott tervek alapján akarják a várost rendbeszedni.

Eszerint jelenleg csak a legszükségesebb utjavításokat eszközlik mindaddig, míg az égetően szükséges ivóvízellátási kérdést véglegesen meg nem oldják. Így vize nincs a városnak s így a tisztán hegyi forrásokból táplálkozó Respaták vizét akarják hatalmas tartányokban felfogni s megfelelő vízvezetési hálózattal a lakásokba eljuttatni.

Kétség sem fér hozzá, hogy ez a hatalmas munka óriási összegeket fog felémészteni. Az idevonatkozó költségvetési előirányzat szerint, ecélra kerekén 12 millióra van szüksége a városnak. Ezt a hatalmas összeget nem közterhek emelésével teremtik elő, hanem a város nagykiterjedésű erdősegeinek vágterületeiből fogják fedezni.

Tehát a vízellátás és vízvezetékek végleges megoldásáig nem csináltat a város nagyobb szabású utburkolatot. Ez érthető is, mert esetében kétszeres költségbe verné magát. A csövek lerakása alkalmával fel kellene szaggatni az óriási költséggel lerakott burkolatot és újjal pótolni.

Jelenleg, nem is olyan régen sártengerűkről hírhedt utcák kavicsosak alatt állanak. Sűrűn egymásra elterített és elterítésre váró kavicsrétegek jelzik a beindult és jóirányban haladó munkát. Kevés kitartás s Gyergyószentmiklósnak is, ha nem is kifogástalan, de türethető karban levő utcái lesznek.

Más apróbb, serényen folyó munkálatokon kívül a vágóhíd építése okoz gondot a városnak. Az épület elkészítéséhez szükséges összeg rendelkezésükre áll. Az évek során ecélra szedett és tartalékoltt ártételekből befolyt a pénz, de nincs

megfelelő telek. A város nem rendelkezik megfelelővel. Több gazdával tárgyalnak, akiknek ingatlanai megfelelnek, de megengedni még nem sikerült. Mihelyt ezt nyelbeütik, azonnal hozzálátnak az építkezéshez is.

Szorosan idetartozik az is, hogy a felekezeti iskola kijátszása terén Gyergyószentmiklós nem követi testvérvárosát: Csíkszereda megdöbbenő példáját. Igyekeznek a lehetőségekhez képest az egyforma elbírás elvét érvényesíteni. A jóváhagyott költségvetési adatokból kitűnik, hogy az állami ovoda céljaira 31 ezer 500 lejt, az állami iskolának 72 ezer lejt és a felekezeti magyar iskolák részére pedig 91 ezer 800 lejt irányoztak elő.

Ezzel nem azt akarjuk állítani, hogy az elosztás a lélekszám pontos aránya szerint történt, de látszik a jóakarát s ez a mostani időkben sokat jelent.

Figyelemreméltó körülmény az is, hogy a tanonciskola fenntartási költségeire 25 ezer lejt szavaztak meg. Ehhez az összeghez államsegélyt kérnek és gondoskodni fognak az iparostanoncok szükség szerinti oktatásáról.

Végül a város egyetlen zenekara: a Székely Zenekar is, a költségvetési tételek alapján, 3 ezer lejt segélyben részesült. Ez az összeg sem nagy, de ha többre nem telik, a jószándékot így sem lehet kétségbe vonni.

Mindent összevetve, a hivatalos városnál is munkaszag érzik. Reméljük, hogy a közelgő közigazgatási választások során a közbizalom megfelelő embereket juttat vezetéshez, akik pótolni fogják a tespedésben töltött évek hanyagságait. Eppen ideje volna már.

Gyors iramban fejlődik a Gyilkos-tó

Néhány éve csupán, hogy a gyergyóiak is meglátták a fáktól az erdőt. Szerencse, hogy abban a pillanatban észhez kaptak s dolgozni kezdtek. Mihelyt felfedezték mérhetetlen természeti kincsüket: a Gyilkos-tót, megfelelő, széleskörű propagandába fogtak.

És a munka nem volt háládatlan. Egyre több és több ezer ember keresi fel ezt a csodálatos szépségű helyet. És ahogy az idegen látogatók száma növekedik,

ugy vesz nagyobb és nagyobb ledületet a tó körüli munka.

A közbirtokosság ingyen telkek ajándékozásával elérte azt, hogy jelenleg a menedékházon kívül 11 jól berendezett villa áll az üdülni akarók számára. Fürdő és homokfürdőkben töltheti idejét a nyaraló közönség. Gépszínen helyezhető el kocsiját, akinek van. Állandóan dolgozó idegenforgalmi iroda szolgál a szükséges utbaigazításokkal és felvilágosításokkal.

Örömmel állapítjuk meg, hogy Gyergyóban mindenki érzi a tó népszerűsítésének nagy horderejét. A múlt évben rendbehozott gyilkostói ut újabb javítási költségeire 50 ezer lejt irányzott elő a város. Az idegenforgalmi iroda költségeire 80 ezer lejt, propaganda célokra pedig 25 ezer lejt.

Tehát megfelelő kitartással a lehető legjobb mederben halad az eddigi elhanyagolt Gyilkos-tó ügye és Gyergyó be fogja látni: érdemes munkát végezni.

Más helyen is serény munka folyik. Mások rég tudták, de Gyergyó és Felcsik lakossága, akiknek közvevlen közelében fekszik, nem akarta tudomásul venni hogy vétek ki nem használni a vadregényes helyen, a Maros és Olt eredeténél fekvő Marosfőt. Most aztán erre is rájöttek. Krausz Jenő csíkszentdomokosi kereskedő széleskörű mozgalmat indított a svájci táj ismertetése érdekében. Példával is előljárt. Ott fekvő ingatlanát felparcellázta s először ő épített igen izléses villát az egyik darabra. A többiek eljövendő gazdáikra várnak. Mert, hogy eljönnek, az kétségtelen. Marosfő nem az a hely, ahová ne szívesen mennének a csendre és nyugalomra annyira éhes emberek. Csak meg kell ismerniök a gyönyörű szép helyet.

BALÁZS VILMOSNE

a gyergyószentmiklósi jótékonyági mozgalom egyik legtehetősebb harcosa.

Három sportegyesület tevékeny munkát fejt ki

Három sportegyesülete van a városnak. S ami a legfontosabb, a céloknak minden tekintetben megfelelő sportpályája.

A Kolping Bajna Imre kereskedő elnökelete alatt fejt ki dicséretreméltó tevékenységet labdarúgásban. Etekintetben nem akar elmaradni tőle a Gloria, melyet Kevács Gyula sportszerűen irányít. A legrégebbi sportegyesület: a Gy. S. E., Benke Antal elnökelete alatt, eddig inkább labdaütéssel foglalkozott. Etéren erdélyi viszonylatban igen számottevő eredményt ért el. Egyik játékos: Barabássy Babkó, a bukkaresti, plojești és konstancai országos és csehszlovákiai nemzetközi versenyeken ért el feltűnően számottevő eredményeket.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Megtörtént a dévai villamosmű fúziója a „SETA”-val

Déva, június 2.

Megirtuk annakidején, hogy a dévai Villamosági Rt. igazgatósága kimondotta, hogy a vállalatot fuzionáltatja a nagy-szebeni SETA-val és ilyenértelmi javaslatot terjeszt a közgyűlés elé.

Az igazgatóság határozata, amely tulajdonképpen csak formai változást jelentett, mert a dévai villamosmű részvényei majdnem százszázalékban eddig is a SETA tárcájában voltak, most átment a közgyűlési határozattá is.

Mindkét társaság Nagyszebenben közgyűlést tartott, amelyeken kimondták a fúziót és ezzel a Dévai Villamosmű Rt., mint önálló társaság megszűnt.

A dévai villamosmű élén egyébként továbbra is Lányi Béla igazgató marad, aki közel három évtized óta vezetője a vállalatnak, amely néhány évvel ezelőtt teljesen modern üzemmé alakult át.

Egyelőre marad a szatmári ipar-testületi elnök, mert léltik a testület autonómiáját

Szatmár, június 2.

Részletesen beszámoltunk arról a harc-ról, amely Szatmáron az építőiparosok és Tatorján István építésmérnök, ipar-testületi elnök között kirobbant.

Tegnap ebben az ügyben az építőiparosok testülete értekezletre hívta össze az ipar-testületi elöljáróságot. Az értekezleten az építőiparosok azt igyekeztek kimutatni, hogy az elnök eljárásában az össziparosságot érte sérelem s így Tatorján István nem méltó az elnöki tiszt-ségre.

Heves vita után az értekezlet nem hozott határozatot, miután attól tartottak, hogy ha az elnököt lemondásra kényszerítik, tekintettel arra, hogy az ipar-testület alelnöke már régebben lemondott, az ipar-testületet az a veszély fenyegeti, hogy ismét időközi bizottság vezetése alá kerül. Ennek pedig nem lehet kitenni az ipar-testületet.

Áru- és pénzpiac

VALUTAK

A Nemzeti Bank árfolyama:
Svájci frank: 32.30—32.70.
Francia frank: 6.585—6.6375.
Osztrák schilling: 23.52.
Cseh korona: 4.16.
Pengo: 29.24.
Fontsterling 507—517.
Lira: 8.50—8.75.
Dollár: 99.40—109.40.
Márka: 39—40.

BUKARESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉK-TÖZSDE

A tőzsde nyugodt. Záratkor az értékpapiroknál könnyű esés. A fix kamatozású papírok az előző napok árszintjein mozognak.

Banca Romanească, zárlat, 295, Creditul Industrial 460, Resica 465, Letea 610 Mica 1595, Clădirea Rom. 370, Petroleum papírok gyengék, némi esés. Az Astra Romana 705-ről 690-re, Stăuana Romana 495—485-re, Creditul Minier 310-ről 305-re, I. R. D. P. 98-ről 96-ra.

CSIKMEGYÉBEN A FAGY ELPUSZTÍTOTTA A VETÉS JÓRÉSÉT

Brassó megyében ismét beállt a hideg időjárás. Brassóban tegnap éjszaka nyolc fok volt a hideg, reggel négy fokra esett a hőmérséklet.

Csikmegyében fagyott. A hideg a vetés jórését elpusztította. Különösen a bab, burgonya és a gyümölcs szenvedett komoly károkat.

WINNIPEG

NYITÁS

Buza: május 79, július 79.75, október 81.75.
ZÁRLAT
Buza lanyha irányzat: május 76, július 77.12, október 79.12.

Árpa: májusra nincs jegyzés, július 41.50, október 43.75.
LIVERPOOL

ZÁRLAT

Buza tartott irányzat: májusra 4.06 háromnegyed, július 4.08, október 4.11 háromnegyed, december 5.01.

Kukorica erős irányzat: június 6.09, július 6.09, augusztus 6.10 egykettő.

Szabaddá teszik a törökbuza kivitelét?

Bukares, június 2

A mai napon az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumban összeül a kormány gazdasági tanácsa. Az Adeverul ezzel kapcsolatban azt az értesülést közli, hogy a tanács, tekintettel a termés megváltozott helyzetére,

a törökbuza kivitelét ismét szabaddá teszi.

teszi.

Ugy hisszük, nem kell különösebben rámutatnunk ennek az intézkedésnek nagy gazdasági jelentőségére, tekintve, hogy az utóbbi időben — amint erről más cikkünkben írunk — csupán Csehszlovákiából ezer vagon törökbuza kaptunk megrendelést.

Brassó kereskedői visszaállították a régi zárórát a vármegyei prefektus hozzájárulásával

A mai naptól ismét a régi záróra van érvényben

Brassó, június 2.

Az ország összes kereskedelmi testületei megmozdultak az új zárórarendelet ellen, amelyet sem a vásárló közönség, sem pedig a kereskedők szempontjából nem tartanak megfelelőnek. Az országos mozgalom még nem ért el eredményt, de

Brassó kereskedői, a vármegyei prefektus hozzájárulásával, visszaállították a régi zárórarendeletet.

Május 31-én délután 4 órakor az Iparkamara, a Handelsgrémium, a Kiskereskedők Szövetsége, a Munkakamara és a vármegyei prefektura kiküldötték a vármegyeháza nagytermében értekezletet tartottak, amelynek tárgya az új

zárórarendelet volt. A kiküldöttek egységesen arra az álláspontra helyezkedtek, hogy

az új zárórarendelet nem felel meg a kereskedelem érdekeinek.

Brassóban, — mint fürdővárosban, — június 15-től különben is életbelép ismét a régi zárórarendelet, — de addig is, tehát

már június elsejével visszaállítják a régi zárórát.

Miután

a határozathoz a vármegyei prefektus is hozzájárult,

a mai naptól Brassó kereskedői már a régi zárórarendelet szerint nyitják és zárják üzleteiket.

Fuzionál a két legnagyobb román hajózási vállalat

Az állam támogatja a vállalat fúzióját

Bukarest, június 3.

Tegnap délelőtt a közlekedésügyi minisztériumban ülést tartott a két román dunahajózási részvénytársaság fúziójáról szóló törvényt előkészítő bizottság. A gyűlésen résztvett úgy az N. F. R., mint az S. R. D. társaság képviselője, akiknek segítségével a bizottság elkészítette a hajózási társaságok leltárát. A felértékelés arányában történt.

A közlekedésügyi minisztériumban biztosra veszik, hogy

a két társaság fúziója ez év július elsejéig

megtörténik, úgyhogy az új költségvetésben már nem fog szerepelni sem az N. F. R., sem pedig az S. R. D. költségvetése.

A fúzió nyomán keletkező új hajózási társaságot

az állam tekintélyes szubvenciával fogja támogatni,

ezenkívül átadja használatra a galaci „Fernio” hajójavító üzemét. A törvényjavaslat szerint az új hajózási társaság más hajózási vállalatot is magába olvaszthat.

A kenyérárak maximálása miatt pék-sztrájk fenyegetett Szatmáron

A buzaárak hullámlása következtében nem lehet az árakat szabályozni

Szatmár június 2

A szatmári pékek néhány héttel ezelőtt a buzaárak állandó emelkedése miatt fel-emelték a kenyérárakat. Ugyanakkor a lisztkereskedők is felemelték a lisztárakat. Az áremelést azzal indokolták, hogy például

három héttel ezelőtt a szerdai hetívásáron 420 lej volt a buza métermázsájának ára, míg egy hétre rá a buza ára 520 lejre emelkedett.

A pékek tehát

a kenyér árát hét lejről kilenc lejre emelték fel.

Hasonló mértékben emelték az árakat a lisztkereskedők is.

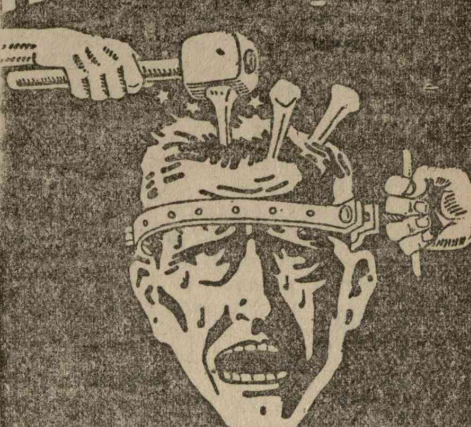
Az áremelést a közönség érthető elkeseredéssel fogadta úgy, hogy a hatóságok is felfigyeltek rá és a városi időközi-bizottság engedélyt kért a minisztériumtól, hogy a kenyér és lisztárakat maximálhassa. Az engedély meg is érkezett és a városi bizottság a kenyér árát 6—7 lejben, a fehér liszt árát 7 lejben, a félbarna lisztét 6 lejben és az egész barnaét 5 lejben maximálta.

A lisztkereskedők és a pékek, amint tudomást szereztek a maximálásról, kijelentették, hogy ilyen körülmények között nem tudják tovább folytatni az üzletüket, mert ráfizetnek. A pékek elhatározták, ha a városi tanács ragaszkodik az árak maximálásához, nem sütnék többé kenyeret. A sztrájkot szombaton akarták megkezdeni.

Ma délután a szatmári malmok küldöttsége kereste fel dr. Chereches István polgármestert. A küldöttség kifejtette a polgármester előtt, hogy ma, amikor a buza ára állandóan hullámlzik, nem lehet a lisztet maximálni, kérték a polgármestert, hogy úgy a lisztkereskedőkre, mint a pékekre vonatkozólag függessze fel a maximális árakat és bizza az árakulást az üzleti versenyre.

A polgármester az ügyet a városi bizottság elé viszi, de addig is, amíg ez a bizottság összeül, nehogy a várost kitégye a pékek sztrájkjának, saját hatáskörében felfüggesztette a maximális árakat úgyhogy a pékek az időközi bizottság határozatáig felhagytak a sztrájk gondolatával.

NEURALGINE

JURIST

FELÜLMULHATATLAN
GYÓGYSZER
FEJFÁJÁS HÜLES MIGRÉNÉ
REUMAS FAJDALMAK
ELLEN

KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGÉRIÁBAN

A közgazdaság hírei

A postavezérigazgatóság legújabb rendelete értelmében, árucikkek tartalmazó, értéknélküli, vagy 5000 lejig terjedő értékbevállással ellátott postacsomagokat, a feladó veszélyére, nemcsak vászonba, hanem nemezipapírba, vagy erős csomagolópapírba burkolva is kötelesek a postahivatalok elfogadni.

Értékekkel ellátott csomagokat le kell pecsételni, illetve ólomzárral ellátni.

A feladó egyenes kívánságára az erre vonatkozó írásbeli nyilatkozatának letétbe helyezése mellett, a szabályoknak meg nem felelő, gyengébb göngyöletű csomagokat is köteles a posta átvenni, de az ilyen csomagokat „gyenge göngyölet” jelzéssel kell ellátni.

Az ilyen, kivételesen felvett csomagokat a kezelő személyzet szállítás közben nem kifizetheti, sőt sérülés, vagy kifosztás esetén felelőssé is tehető.

A bukaresti áru- és értéktőzsde titkársága körlevélben értesítette az összes hivatalos tőzsdeügynököket, hogy a tőzsde elnöksége az ipariügyi minisztérium rendelete alapján megtiltotta mindennemű üzletek kötését a tőzsdén nem jegyzett értékpapírokkal.

A román távirtdahivatalokat felhatalmazták, hogy ezentul az Oroszországba szóló táviratleveleket is elfogadják, 50 százalékos díj-kedvezményrel, a feladók veszélyére.

Belga—román kereskedelmi kamara alakult Brüszslel székhellyel. A kamara célja megkönnyíteni a két ország között a kereskedelmi kapcsolatokat. A kamara elnökévé Ghica herceget választották.

A kolozsvári mezőgazdasági kamara nagyobb összeget szavazott meg a méhészek javára, műlépbeszerzési segély címen. E segélyből mindazon méhészek, akik 1—2 kg. műlépet vásárolnak, kg.-ként 30 lej segélyt kapnak. Tíz család után adnak 1 kg.-ra 30 lej segélyt, a 20 család után 2 kg.-ra 60 lejt. Két kg.-nál nagyobb mennyiség után segélyt nem ad a kamara. A segély igénybeviteléhez a közszéki előjárás, vagy az Erdélyrészi Méhész Egyesület bélyegtelens igazolása szükséges, melyben igazolja, hogy az illető méhészt hány méhes-lád felett rendelkezik.

BRASSÓI PIACI ÁRAK

Marhahús levesnek I. kg. 16, marhahús le-vesnek II. kg. 10, marhahús pecsenye kg. 34—36, sertéshus combja kg. 26, sertéshus karaj kg. 32, zsirszalonna kg. 30, zsír kg. 38, tojás drb. 0.90—1.20, csirke párja 30—90 lej. — Élő állatok: Export ökör kg. 9—11, sertés kg. 17—20, igás ökör drb. 3000—5000, 16 drb. 3000—7000, 16 luxus drb. 10.000—16.000 lej. — Terményárak nagyban: Buza 100 kg. 520—550, rozs 300—320, sörárpa 280—300, takarmányárpa 220—250, zab 300—350, tengeri 230—260, lencse 500—650, bab, fehér 320—360, burgonya 120—150 lej. — Takarmányárak: Széna, préselt 140—150, széna, laza 100—110, szalma 50—60, korpa 220—250 lej.

Iskolakerüléssel vádolták meg egy tanárt

Nem mindennapi pert tárgyalt a napokban a bécsi bíróság. A pert Dr. G. latinszakos középiskolai tanár indította annak az iskolának igazgatója ellen, ahol óradíjas tanerőként van alkalmazva. Az előzményekhez tartozik, hogy a tanár február közepén beteget jelentett, néhány napig otthon maradt, amikor pedig újra megjelent az intézetben, az igazgató és szavakkal rátámadt és a bírósághoz, hogy nem is volt beteg, csak ürügyet keresett, hogy kötelessége alól kibújhasson. Szó szót követelt, — a tanár nem hallgatva nyugodtan, hogy iskolakerüléssel vádolják, — hatalmas cselekedetét keletkezett, amelynek során a tanár csalónak nevezte az igazgatót, az igazgató zsarolónak a tanárt. Az épületes beszélgetést a tanulók egy része is végighallgatta. Ezek után fordultak a vitatkozó felek a bírósághoz, amely tanuként beidézte a diákokat is. Erdemleges tárgyalásra azonban nem került sor, mert a bírónak sikerült kölcsönös nyilatkozatok tételével leszerelni a peres feleket. Dr. G. mindenesetre elmondhatja magáról, hogy alighanem ő az első tanár, akit iskolakerüléssel vádoltak.

Csempészek iskolája

Amikor a legelső vámsorompót felállították, nagyon rövid idő múlva már akadnak emberek, akik csempészetel kezdtek foglalkozni. És minél szigorubb lett az ellenőrzés, annál furfangosabb eszközökhöz fordultak.

A régi korban, a csempészet „őskorában” megtörtént akárhányszor, hogy kutyák segítségével csempészték. Az idegen helyre vitt kutyát a határhoz közel eleresztették, a négy lábú cinkostárs vad iramban száguldott hazafelé és a nyakövére, vagy a hasa alá kötve vitte magával a dugárut.

Megtörtént egyszer, hogy háromlovas kocsi állt a határsorompóhoz. A vámorok mindent alaposan megvizsgáltak; miután pedig a leg gondosabb kutatás sem tudott semmi gyanús találatni, felnyitott a sorompó. Nem vették észre, hogy a középre fogott ló — csak lóbor volt, amelynek belsőjébe rejtették el a csempészsért.

Mindezek, a valamikor oly furfangosaknak talált ötletek elavultak. A mai csempészek nem ilyen fogásokkal dolgoznak. A ma csempészei más eszközökkel dolgoznak. Ime, néhány történet.

Egy lengyel határállomás vezetőjének feltűnt, hogy a szomszédos földműveléssel foglalkozó állam területéről nagyon sok gépet szállítanak. A címzettet, akihez a gépek érkeztek, felelősségre vonták. Felhaborodott tiltakozott minden gyanúsítás ellen. Lakatosokat hozatott, leszereltette az összes kerekeket. Semmi gyanús. A gépeket átesztették.

Csak nagysokára derült ki, hogy a gép alkatrészeinek, kerekeinek legtöbbje üres volt és a belső részeket idegen államok valutái töltötték ki.

A közelmúltban egy határállomás vámorsegéhez feljelentés érkezett, hogy egy ismert kereskedő nagyobb összegű valutát akar kicsempészni.

Az örök résen voltak. Minden vonatot figyelemmel kísérték. Az egyiket felfedezték a kereskedőt. Leszállították.

— Adj a elő az idegen valutákat! — hangzott a felszólítás.

Nagy bőrtárcát rántott elő kabátja zsebéből.

— Tessék... utlevél... egy kevés pénz... néhány levél...

— Ne az üres pénztárcáját mutogassa! — szólta rá a vámtiszt. Majd kissé átvizsgálja a podgyaszát.

Nem maradt egy kis hely, amelyet meg ne néztek volna; megkopogattak, kiforgattak mindent, — de hasztalan. Kénytelenek voltak utjára bocsátani. Mikor pedig a vonat kirobogott az állomásról, a „siber” nagyot nevetett. A táviratot ő maga adta fel, a jelentékeny valuta pedig abban a bőrtárcában volt, amelyet oly nagyon mutogatott és éppen azért meg se néztek.

A hamburgi D gyorsvonatba két urasan ültözött, előkelően viselkedő ur foglalt helyet. A kalauznak borraival adott, hogy lehetőleg ne zavarja őket senki. A két ur kényelmesen elhelyezkedik a fülkében. Egy kis idő múlva az egyik az utitáskából fekete papírból burkolt csomagot vesz elő, álkulccsal kinyitja a kocsit ajtaját. Felmászik a vagon tetejére, az egyik palólá dugja a bankókat tartalmazó csomagot, gondosan odakötözi és visszakuszik társához. Most már nyugodtan várják a vámvizsgálatot. A két csempész szabadon viszi ki az állomásról az utitáskákat, amelyekben természetesen ismét elhelyezték a vasuti kocsi tetejéről lehozott papírpénz köteget.

A szászvárosi magyar csendélel

Felvilágosítás a másik oldalról

Az igazságot keressük és azért készséggel adunk helyet az alábbi írásnak is.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

A B. L. május 25-iki számában Orbán Lajos gazdasági felügyelő-tanár ellen megjelent támadó cikke a nagyközönség tájékoztatása céljából alábbi nyilatkozatunk közlését kérjük, anélkül, hogy ezáltal a személyében elsősorban érdekelte Orbán Lajos tanár ur egyéni eljárásának elébe vágni kívánánk.

A valóság az, hogy a szászvárosi Kun-kollégium, mint református intézmény, nem szűnt meg, mert a Kollégium régi kétemeletes internátusi épületében és külön épületben elhelyezett elemi iskolájával, a hunyadmegyei gyermekek internátusával és az árvaházzal teljes épségében fennáll és működik. A Kollégiumnak nemcsak „némi ingatlana” van, hanem van 9 kisebb-nagyobb bérháza 26 bérlelővel és azok jövedelme szintén a Kollégium tagozatainak fenntartására fordított. Elképzelhető, hogy ezen házibérjövödelmek nélkülözhetetlenek a Kollégium fenntartási költségeinél. Éppen így nélkülözhetetlen volt a Pap Dániel lakta ház jövedelme is, melyből őt az Elöljáróság kilakoltatta.

Hogy teljesen tisztán álljon a nyilvánosság előtt az ügy, ideiktatjuk, hogy Pap Dániel asztalos 1922-ben szerződést kötött a Kollégium akkori intézőjével 6 évre olyan feltétellel, hogy köteles a házát teljesen jókarba helyezni és ennek ellenében 6 évig ingyen lakhatja. Azonban Pap Dániel bérlelő az épületen jóformán semmi javítást nem végzett, csupán egy gerendát helyezett be és egy párezer zsindelyt veretett föl, minélfogva az előjáróság még 1925-ben kiküldte 2 tagját, hogy a bérlelőt figyelmeztesse és hívja fel kötelezettségeinek bevéltására. A két előjárósági tag megjelent a helyszínen és a bérlelő azzal támadt rájuk: „Mit háborgatnak engem, mint magyar embert a saját lakásomban?”

1928-ban lejárt a 6 évre kötött bérleti szerződés, az előjáróság megújította azt, de ezúttal készpénz bérfizetést kötött ki a szerződésben. A bérlelő az előjáróság már 1929 augusztus 22-én tartott gyűlésében hozott határozatában „felszólítja, hogy három hónapi házibér-tartozását fizesse meg, ellenesetben felhatalmazást ad a perlésre”. 1930 májusában ismételt ügyvédi megbízást kellett adni, hogy a bérlelő 4 hónapi házibér-tartozását hajtsa fel.

Az Elöljáróság ezután is több határozatában elrendelte Pap Dániel bírói uton való kilakoltatását, így 1931 augusztus 4-én az „Elöljáróság elhatározza, hogy Pap Dániel asztalosmesternek, kinek év végén bérlete lejárt, összeférhetetlen, fenyegető természetű miatt nem újítja meg a szerződést, hanem jövő évi április 1-re fölmondja a lakást.”

A bérlelő azonban sem ki nem költözött, sem pedig házibért nem fizetett a az előjáróság 1933 január 26-án tartott gyűlésében a következő határozatot hozta: „Tekintettel arra, hogy Pap Dániel bérlelő kijelentette, hogy ő „nem fizet házibért, mert van a Kollégiumnak elég pénze” — elhatározza, hogy Pap Dániel ügye adassék át dr. Martini Ágoston ügyvéd urnak, hogy a hátralékos összeget hajtsa föl és a lakásból április 1-re költöztesse ki”. Ezen határozat hozatalától több mint egy év telt el és a bérlelő sem házibért nem fizetett, sem pedig ki nem költözött. Minthogy 14 hónapi házibér-hátraléka áll fenn, már március folyamán megindult a kilakoltatási eljárás a bíróság folyó évi április 1-én hozott ítéletében 15 napi haladékot adott a kiköltözésre április 15-ig. Nem költözött ki, mire az előjáróság folyó évi április 19-én tartott gyűlésében, a bírói ítélet tudomásul vételével elhatározza, hogy a bírói eljárásnak szabad folyást enged, a kilakoltatási végrehajtja”. Május 12-ig lett volna ideje a bérlelőnek a kiköltözésre, de ezt nem tette, következésképpen sem az Elöljáróság, sem pedig a gazdasági felügyelő a továbbiakért a felelősséget nem vállalhatta, a Kollégium jogait érvényesíteni kellett.

A cikkben állítják, hogy a lakás lakatlatlan, összeomlással fenyeget és a

bérlelő mégis ragaszkodott hozzá, sőt úgy nyilatkozott, hogy „a jó Isten viszi katonát, de más nem”. Ellenben 14 hónap óta házibért nem fizetett és kerek 7000 lejtel károsította meg a Kollégiumot. A Kollégium pedig az állami egyenes adót 1408 lej, illetékegyenérték adót 200 lej és városi járandóságot 400 lej összegben, összesen 2008 lejtel meg kellett fizessen azért, mert Pap Dániel bérlelő benne lakott a Kollégium rozoga házában.

Hivatkozik a cikk takarékpénztári betétkönyvre, hogy a bérlelő a betétet felajánlotta, de nem fogadták el, holott az igazság az, hogy 1932 májusában 4000 lej bérlelő betétkönyvről a Kollégium betétkönyvére íratott át, jelenleg azonban, miután a Takarékpénztárak betétet nem fizetnek ki, a betéttel való bérfizetés a Kollégiumra nézve egyenlő lett volna a semmivel. Bérlelő akkor is, amikor betétre pénze volt, csak ügyvédi felszólításra és bírói nyomásra fizette a házibért.

Seletzky vallani kezd...

Ki a „fa”- és ki a „gumi-ember”?

Bukarest, június 2.

Seletzky memorandumának átvétele után a parlamenti vizsgálóbizottság úgy határozott, hogy Skodaék volt romániai vezérképviselőjék azonnal kihallgatja. A képviselőház negyedik szekciójának tanácstermében tartózkodó Seletzkyt őrei a bizottság elé vezetik.

Dimitriu elnök: Hogy hívják?

— Seletzky Brunó a nevem.

— Foglalkozása?

— A jilvai fegyházban raboskodom.

— Milyen természetű felvilágosításokkal akar szolgálni?

— A Skoda-céggel kötött szerződés műszaki kérdéseiről akarok beszélni. Ezt egyébként kijelentettem akkor is, amikor a memorandumot átadtam az elnök urnak.

Zaharof képviselő: Kik voltak azok a politikusok, akiket a cég bukaresti irodájában tartott házkutatás után meglátogatt?

Seletzky: Madgearunál és Popovici Mihály-nál voltam. Majd a rendőrprefekturára mentem.

Zaharof: Ki a „fa-ember”, aki a cég levelezésében annyiszor előfordul?

Seletzky: Nem mondhatom meg.

Zaharof: És ki a „gumi-ember”?

Seletzky: Erről sem nyilatkozhatom.

Condru: Ugy látom, hogy ezek után semmi értelme nincs Seletzky kihallgatásának. Fogalmam sincs, hogy miért jelentkezett, ha nem

Hogy a bérlelő bátyja a kilakoltatás előtti napon felajánlott volna a kollégiumi pénztárosnál bér-hátralék ellenében 2000 lejtel, valótlan. Csak megjelent a pénztárosnál és azt mondta, hogy ha a kilakoltatást elhalasztják, 2000 lejtel kölcsön a részlet törlesztésére, a pénztáros azzal meg nem kínálta.

Megállapítjuk, hogy hosszú küzdelem zárul le a Kollégium és a bérlelő között a kilakoltatással.

Orbán Lajos tanár, mint gazdasági felügyelő csak a kötelességét teljesítette, mielőtt végrehajtotta a kollégiumi előjáróság határozatát, sőt elvárta a türelem legvégső határáig is.

A Szászvárosi Református Kun-kollégium Elöljáróságának helyben lakó összes tagjainak értekezletéből.

Szász Sándor,

kollégiumi elnök-helyettes.

Kiss József,

kollégiumi előjárósági tag,

pénztáros.

Genben nagy az izgalom Barthou beszéde miatt

Genf, június 2.

Barthou beszéde után Genben óriási izgalom uralkodik, amelyet az a körülmény is növel, hogy a francia képviselőház 3 millió frank hitelt szavazott meg hadifelszerelési célokra.

Az uralkodó elnököt az előzetes katonai kiképzés főtanácsának ülésén

Bukarest, június 2.

Pénteken délután négy órakor az uralkodó elnököt alatt összeült a királyi palotában az előzetes katonai kiképzés főtanácsa.

Pénteken éjjel minisztertanács lesz, mely alkalommal véglegesen megállapítják a leépítésre kerülő alminiszterek listáját.

Codos és Rossi át akarják repülni a Csendes óceánt is

Páris, június 2.

Codos és Rossi francia óceánrepülők New-yorkból kábelben megkérdezték a francia légügyi minisztériumot: megengedi nekik a Csendes óceán átrepülését. A minisztérium válaszában közölte velük, hogy elvben hazzájárul a tervhez. Codos és Rossi Japánban keresztül akarnak Európába visszatérni.

Igy a leszerelési konferencia teljesen kilátástalan lett.

Barthou beszéde után az a hír terjedt el, hogy az angol delegáció visszavonul. Alállóság Mussolini is kijelentette, hogy ezután Olaszországnak már semmi mondanivalója nincs.

Tatarescu: „Örködni fogok, hogy a hadsereg távol maradjon minden politikai befolyástól!”

Bukarest, június 2.

Tatarescu miniszterelnök ma a hadügyminisztérium átvétele alkalmával nagy beszédet mondott.

— Legfőbb kötelességemnek tekintem, — mondotta a miniszterelnök, — hogy hadseregünket a modern technika vívmányának megfelelően szereljük fel, fokozottabb tempóban, mint ahogy eddig történt. Mint katona jöttem ide s nem mint pártpolitikus. Örködni fogok azon, hogy a hadsereget távol tartsuk minden politikai befolyástól.

Starhemberg Budapest'en

Budapest, június 2.

Pénteken reggel Starhemberg herceg Wladisgrätz herceg kíséretében Budapestre érkezett. Délelőtt Gombos látta vendégül az előkelő látogatókat. Este tiszteletükre fogadtatást rendeztek a miniszterelnökségen.

Vasárnapi lapok

A B. L. VASÁRNAPI MELLEKLETE

Tűzta Békéd

Erdélyi szellem

Farkaslaka, június hó

Amióta a „Pásztortűz” című lapot nem a hajdani népies író szerkeszti, hanem Reményik Sándor néhány önzetlen társával, azóta figyelemreméltó és szükséges munkát folytat és végez ez a lap. Mindig találunk benne hit- és szellemgerjesztő dalakat, sőt néha és nagy örömmel a harci lobogóját is lengeni látom.

A legutolsó szám például egy „disputát” közöl, melynél tanulságosabb szöveget az elmúlt esztendő alatt nemigen olvastam. Maguk a vitatkozó felek is igen figyelemreméltók, amennyiben az egyik éppen a vádló, Heinrich Zillich, az erdélyi szászok jómegjelenésű és harcos fiatal írója, akit én, őszinte sajnálatomra, nem annyira irodalmi műveiből ismerem, mint inkább abból a szellemirányító tevékenységéből, amellyel a hitleri megújodás felé mutatja a szászoknak az utat. A másik vitatkozó fél pedig Tavaszy Sándor, a kolozsvári református teológia tudós tanára, aki Gyallay elvesztése miatt sokszorosan kárpótolt minket azokkal az emelkedett és férfias szellemű megnyilatkozásokkal, amelyeket a „Pásztortűz” megújodása óta éppen ebben a lapban, tőle mindegyre olvashatunk.

A vitát még súlyosabbá teszi az a körülmény, hogy itt nemcsak két jelentős ember mondja meg egymásnak a véleményét, hanem úgy vélik s Zillich még hiszi-forma is, hogy a hátuk megett egy egész nép áll, melynek hite és meggyőződése nyilvánul meg az ő véleményükben.

Egyébként a vita abból eredett, hogy Zillich a Klingsor című szász irodalmi lapban, ennek a lapnak még februári számában, egy írását tette közzé, melyben az erdélyi magyarság művelődés-politikai és irodalmi megnyilatkozásait tárgyalta, ítélemondásokkal fűszerezve azt a tárgyalást. Erre az írásra Tavaszy Sándor aztán nemcsak válaszlát a „Pásztortűz”-ben, üzenet formájában. Ezt az üzenetet, véletlen folytán, Heinrich Zillich csak most olvasta el, három hónap múlva, de olyan hévvel és öntudattal válaszolt Tavaszynek, hogy a három hónapi vesztiséget egyáltalában nem érezték.

Hadd lássuk azonban, hogy miről is van szó.

Először: Zillich azt mondja, hogy „Magyarország ma az ottlő németeknek még ősi nevüknek a megtartását is megnehezíti, ami a hálával szemben, amellyel a magyarok a német népek és a német vérének adósk, nem más, mint gyöngeségnek a bevallása.” Továbbá azt mondja, hogy „mi, szászok az erdélyi magyarságtól hiába vártunk állásfoglalást ezek a magyarországi állapotokkal szemben.”

Erre Tavaszy így felelt: „Magyarországon a magukat magyaroknak valló németnevektől kívánták a névmagyarosítást, Romániában azonban a magukat románoknak valló magyarneveket nevének minden hivatalos eljárás nélkül, egyszerűen románosították. Kívánhatja-e tehát tőlünk valaki, hogy mi amaz eljárást megkérdőjelezzük? Azonban a megvadult nacionalizmusak még a mai világban is vagyunk annyira méltányosok, hogy sok kitűnő magyarországi emberrel együtt még a kívánság formájában kifejezett pressziót sem helyeseljük!”

Másodszor: Zillich azt mondja, hogy „bennünket, erdélyi szászokat, fájdalommal tölt el, amikor látjuk, hogy egy év óta az erdélyi magyar újságokban — a melyek, igaz, jórészt zsidó befolyás alatt állnak, — milyen hajsza folyik annak a nagy mozgalomnak az ellenében, amelyet ma az egész német nép átél. Világosan megmondtam, hogy ezeknek a magyar állásfoglalásoknak a formája és nyelve sért”. A további sorokban példá-

Budapesti levél

Nemrégem lennjártam egy balatoni fürdőn, amely finnyásabb körökben disztintiváltásáról, uri csendjéről és puritán-ságáról nevezetes. Ez az a hely, ahonnan az exkluzivitás pesti sznobjai két nap mulva, bár félénken, hogy mások észre ne vegyék, de olyan mohón szoktak átpislogni az ordénárának nevezett másik partra, ahogy a diák esős őszi matematikaórán a pad alá pislog, az ordináre büntügyi, vagy erotikus regénybe. Részemről ezt a disztintiváltást mindig inkább butító eseménytelenségnek, igénytelenségből és tanácstalanságból eredő mozgalmatlanságnak tartottam, az uri csendet a tömény és megingathatatlan unalom olyan előfordulásának, ami a nemzetközileg ismert sorvasztó fürdőhely-unalomnak valóban világhíre érdemes változata s a puritán-ságot az otthonos, házkörüli slamposság, slafrokk és inguig közvetlenség ama vidékies-patriarális fokának, amely engem lógó hőzentragereivel is mamusznak használt, elhordott teniszcipővel istenbizony kevésbé lelkesít, mint a pucérhátú női pizsama és a feminenen tarka férfimaskara, amit a másik oldalon hordanak. S emellett a hely földtanilag meglehetősen alkalmatlan arra, hogy bárki olyan vegetációt teremtsen rajta, amely a szó komolyabb értelmében parkhoz hasonlít.

Erdélyi Ágnes:

Könnyek csöndes dicsérete

Milyen jó sirni gyáván, céltalan
hagyni a könnyeket lefolyni
gurulni súlyosan, omlani lágyan,
milyen jó puhán végignyulni
sötét szoba alkonyi mélyén —
— milyen jó sirni!

Milyen jó sajnálni magunkat
meleg könnyekkel végigmosni,
igazra mosni
álarcoskodó két arcunkat.
Kis koporsókat temetgetni, vágyat,
tervet, embereket, akik tőlünk vártak,
hiába vártunk, hiába vártak...
Elfelejtettünk minden bántást,
de eltörődött mind a jó is,
kiég belőlünk minden lassan,

fakóbb láng az életkafán,
megégsz egy örülni, úgy szeretni,
úgy nézni, vagy úgy megnézni,
mint tegnap, sohse fogunk tudni.

Olyan jó néha mégis sirni.
Ha kérdeznék, hogy mit siratunk,
nem tudnánk arra válaszolni.
Mit siratunk, — magunk se tudjuk.

De néha fölgyűlnék a könnyek,
egyedül vagyunk, mint a szálla,
széles mezők egyetlen őre,
egyedül vagyunk mindig újra
s úgy megfájdul a szívünk tőle.

Olyan jó sirni céltalan, gyáván,
olyan jó magunk elsiratni!

gyok mindig arra, hogy elítéljek és megvessek minden olyan törekvést, amely az erdélyi szászok között felmerült bajokat megértés nélkül és rosszakarattal fejteget és íté meg!”

Harmadszor: Tavaszynek arra a februári megjegyzésére, hogy véleménye szerint a szászok szellem-történeti és irodalmi téren századok óta nem teljesíti igazi hivatását, Zillich így válaszol: „Hiszem, hogy erre egy szász már mit sem felelhet, de annál inkább szólásra kellene emelkednie egy erdélyi magyarnak!”

Tavaszy most erre így felelt: „Több mint husz esztendő óta nemcsak figyelemmel kísérem, de naponként meglehetősen benne is élek a nagy német szellem legnagyobb és legmagasabbra jutott teljesítményében: filozófáló és teológizáló tevékenységében és ismételtelen mondom, hogy fájdalommal azt kell megállapítanom, hogy itt, a szász gyűrűtől övezett Erdélyben soha egyetlenegy német gondolatot, vagy igazságot nekünk egyetlenegy szász ember nem közvetített. Mutasson nekem Zillich egyetlenegy irodalmi alkotást, a melyet szász ember fordított le magyar nyelvre.”

Ime, ezekben adtam bő kivonatát a tanulságos „disputának”, amelynek lefolytatása közben úgy hiszi Zillich és Tavaszy egyaránt, hogy nemcsak a népi névben beszélnek, hanem az erdélyi hagyományos lelkiismereti szabadság ormáról az erdélyi szellem nevében is!

Ha az erdélyi szellem azt jelenti, hogy ki-ki megmondhassa szabadon a véleményét, akkor nincs semmi baj. Ha azonban

ták ki hosszú évek szívós és bárdolatlan lármájával a repedt lavór helyett a vízvezetéket, a gyertya helyett a villanyt s a szinte hetiként kiexponált egyszemű faköpenyeg helyett az angol higiénia intim intézményeit. De ez az ellenszenves típus nem tud itt letelepedni, helyette tulnyomórészt állami nyugdíjasok s egyéb beutaltak az alléban s a terrasz virágdiszes centrális asztalai képviselőknél, megyei nobilitásoknak s a közeli birtokukról átruccanó bricseszeseznek vannak rezerválva.

*

Megvallom, előbb csüggedtem, majd a kelepcebe csalt ember türelmetlen tehetetlenségével másként az esti parkban, amelyre most a hűvös köd mellett az egész napi torokfojtó por is ráereszkedett. S amikor így halk fogcsikorgatás közben a menetrend gyarlóságán eszmélkedtem, hangos és lelkes diskurzusra lettem figyelmes. A lejtős kert derekán három férfi és két hölgy állt körül egy világos foltot, amely nem lámpától eredt, hanem alulról szűrődött, mint rivaldafény. Közlebből megállapítottam, hogy a világosság egy miniatűr barlangból árad s előbb azt gyanítottam, hogy vallásos kultusz gyújtott benne öröktűzet. De már a beszélgetés tónusából kitűnt, hogy nem egyházi, hanem profán csodával állunk szemben, valamilyen ujjfajta attrakcióval, váratlanságával ható diszlettel, vagy az idők szavát megértő idegenforgalmi trükkkel. Az egyik hölgy több ízben eismételte, hogy a dolog „nagyon kedves” s egy mély, de meleg férfihang megjegyezte, hogy „a fürdő mégis csak állandóan fejlődik, dacára a rossz viszonyoknak”. Elmenőben még hosszan tárgyaltak a konkurrenca szükségességéről az új ékességgel kapcsolatban, amellyel a fürdőigazgatóság tavaly óta meglepte törzsközönségét. Most már valóban a legizgatottabb kíváncsisággal léptem a barlang szája elé.

A vörös fényben, amely a Mikulás nyelvén arnyalataiban izzott, egy manó állt a barlang mélyén. Egy kerti manó, földig-érő ősz cserép-szakállal, csuszós sapkában, kalapáccsal a kezében. A meszbeli aknász, aki vidéki virágágyakról régi ismerősünk, a karóba huzott kék és a piros gömbök, a szentjánosbogarat rejtegető mohós sziklatörmekek, esetleg a ke-

a formán túl a tartalmat is jelenti, s nekem az a gyanum, hogy igen, akkor választanunk kell: Zillich, vagy Tavaszy?

En, ahelyett, hogy most választanék eme két kiváló vitatkozó között, röviden a következőket jegyzem meg.

Az első ponthoz: valahányszor Magyarországra megyek, azt tapasztalom, hogy irodalmi érvényesülésem, szindarabomnak, avagy könyveimnek a sorsa, jórészt németnyelvű, de legnagyobbbrészt német-szellemű emberek jóindulatától függ.

Beleértve a zsidókat is.

A második ponthoz: az erdélyi magyar nyelvű sajtónak, akár magyar-szellemű, akár nem, az erdélyi szellem védelme nélkül is megvolna az a joga, hogy eszméramlatokat úgy kritizáljon, ahogy az neki hite. Véleményem szerint, itt nálunk is, sokkal többet ártanak a hitlerizmusnak azok, akik hirdetik, mert például a mit Sulyok hirdet, attól tanácsos óvakodni!

A harmadik ponthoz: nem olvastam olyan német művet, amelyet szász ember fordított volna magyarra, csupán egy szász regényt olvastam, amelyet azonban magyar ember fordított magyarra. Ebből a szász regényből azonban megtudtam, hogy először és másodszor s amig számolni tudok, mindig csak: a szász!

Nekem azonban, mielőtt említ valaki az erdélyi szellemet, mingyárt három nép jut eszembe. S ha akármit is írna Zillich s bármily önző is lenne az ő népe, sohasem tudnák elérni, hogy eme három nép közül az egyik ne legyen a szász.

Tamási Aron

Antineuralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, mig-
rén idegzsák, stb., ellen. Csakis
eredeti csomagolásban árusítják.
Minden dobozban az orvos
jelzésével ellátott 2
kapszula (ostya-
ban) van.

Kapható
gyógyszertárakban és drogériákban

retnek szintén alkalmas, vissza nem küldött színes szódásüvegek között. Egy igazi, Hőféherkéhez illő manó, nem olyan manó, mint amelyen a másik oldalon nyüzsgenek a feketére sült boszorkányok társaságában. Ezt a barlangi manót kiválasztották, mint a citadellát, vagy Párisban a Place de la Concorde obeliszkjét, vagy Lourdesben a Csodatevő Szűz-et, hogy mindenki észre vegye, hogy azért itt sem állt meg végképp a világ, itt is tudják, hogy ma nem lehet csak úgy hagyni a dolgokat és mindig ki kell találni valami újat, hogy az ember le ne maradjon a nagy versenyben. Ez a manó itt azt jelentette, amit Svájcban egy tavaly óta megépült drótkötélpálya jelent, vagy amit Velencében a tavaly óta megépült autót, amely valóra váltotta az eddig elképzelhetetlent, hogy gépkocsin lehet behajtani a San Marco-ig. Ez a manó jelentette itt a korszerű reformot, az új közművet, a káprázatot és fokozott vonzórót, sőt nagy volt a gyanú, hogy ez a manó jelentette itt kemencei Kolompár Dudus üveghangjai mellett a művészetet is.

Miután előbb álmélkodva, majd haragúan röhögéssel néhány pillanatra megbabonázva álltam a kis grotta előtt, valamelyes fájdalom, frívól jókedvvel elindultam az étterem terasza felé. Röhögni kellett az üzleti gyerekesség és gyanútlanosság e példátlanul komikus monumentumán, amelyre bizonyára kimondhatatlanul büszke lehet a titkárbá, vagy igazgatóba bújó széplélek, akinek eszébe jutott felállítani. S véresen el kellett keseredni, hogy egy nagyhirű, magyar fürdőhelyen ez a manó itt a park közepén, pretenziózan hirdetheti, hogy tavaly óta azért még csak fejlődöttünk, pallérozódtunk, vagy ahogy a régi szerző írta: „tisinosodtunk” valamit. Hiszen nem reklamáltam a park közepére, teszem, Rodin „Gondolkodó”-jának másolatát, sőt el tudom képzelni, hogy a lusta, álmosan ábrándos környezetben ennek a szobornak még reprodukció formájában is „fájna minden tagja”, — de ez a manó itt megértette velem, hogy ha őt itt a vendégek nem állják körül csufolkodó nevetéssel és a vásott gyerekek nem dobálják apró kavicsokkal, akkor nem ő a mese, hanem az a mese, amit mi, írók, művészek és elfajzott intellektuálisok a mi szűk és izolált világunkban valóságnak tartunk. Hogy egyelőre még mindig ennek a manónak a magassága méri a valóságos színvonalat, amelyen az ugynevezett szélesebb közízlés elhelyezkedik, és hogy mindez, ami ezen túl van, tulajdonképpen még mindig csak néhány ezer ember privát ügye, néhány izgatott és izgága és valójában teljesen felesleges Gulliver egyéni produkciója a manók feje felett. Ez a manó megértette velem, hogy miért maradnak a remekművek eladatlanul a könyvesboltokban, miért buknak meg a színházakban a jó darabok, miért dobálnak le notabilitások a Mücsarnok faláról képeket, amelyek nem hasonlítanak egy fatörzsre festett fűdö-helyi „élmény”-hez s miért bélyegzik a képviselők kulturbolsevizmussá azt a művészetet, amely ezeket a manókat következetesen elhanyagolja. A csattanója a történetnek, hogy a terraszon ülő társaságban, amelyben a manó előbbi lelkes csodálót elismertem, két konzervatív országgyűlési képviselő volt jelen. Az egyikről a hangja csalkatatlantul elárulta, hogy a sötétben ő ünnepelte a manót, mint a fejlődés szimbólumát. Bár nem helyeslem a képviselői kedvezményeket, ezúttal mégis javasolom, hogy a kormány terjeszse ki a képviselői vasuti szabadjegyek érvényességét a manóktól népesített városligeti Barlangvasútra...

1. Páris tombolva ünnepli a Berlinből száműzött Lehárt 2. A hazátlan Georg Grosz sikerei a Szajna mellett 3. Barna önkényurak és piros számkivetettek csatája Bachért

Mikes Imre párisi riportja

Páris, június 2.

1.

Nem köztudomású ugyan, de a Harmadik Birodalom sok egyéb hősi teljesítményei között leterítette Lehárt is. Kissé torzulhat ez az ügy, mert Lehár árja családfáját semmiféle szemita oltás sem nemteleníti, még akkorácska sem, mint a Bismarck-tölgyet, amelyet olyannyira elszennyezett egy zsidó nagymama, hogy a vaskancellár unokáit nem vették fel a német ősnemesek egyesületébe. A Lehárokat faji szempontból teljesen tiszták, társadalmi szempontból pedig nemesen előkelők. Az idősebbik Lehár ezredes s a Habsburg-ház hithű harcosa. A fiatalabbik kedvesen konzervatív muzsikát gyárt hagyományos és regényes szövegekre. A szépszüloktől a csecsszópo unokáig módot, rangot, vért és felfogást maradian őrző familia. Nincsen vérlöknek egy cseppje, hajlamaiknak egy sóhaja, testüknek egy vonala, amely tisztátalan volna. Honni soít qui mal y pense!

Berlin mégis számkivetette Lehárt, aki pedig annakelőtte oly bőségesen aratta a német fővárosban a sikereket, hogy az már a háztartások babér-szükségletének rovására ment. A vád, amit egyébként nem hoztak nyilvánosságra, elsősorban az volt, hogy a kitűnő szerző szövegírója... nos hát, a librettisták javarészt izraeliták. Másodsorban meg az, hogy a primadonna szintén zsidó. S a rendező. Hasonló gyalázat derült ki a diszletmes-téről is.

Ki ne emlékeznék a jó békeidők derűs kuplájára:

Mit szól ahhoz gróf Karácsonyi Gidó,
Hogy Oroszországban mindenki zsidó?
Most már csak elvétve játsszák Lehárt
Németországban. Ezzel szemben Franciaország az év hősevé avatta a szerzőt. Páris amúgy is szereti az érzelmes muzsikát. Zerkovitz, aki Pesten már csak a mult emléke, napirenden van. Párisban még állandóan megmondják a legkisebbik Horváth-lánynak, hogy nem igaz, amit róla diskurálnak, nem beszélve arról, hogy este, ha lejönnél a kávéházba, megmondanák neked is, te szőke gyerek! Olyan nap nem létezik, hogy a „Csárdás-

királyné”-t ne közvetlenül valamelyik francia adó; amint néhai Fall Leó is élénken él még a Szajna mellett, szerelmes ősi alkonyon, megcsókolná az angyalom...

Érthető hát, hogy a sokkal finomabb, súlyosabb és már-már a klasszikusokkal kacérkodó lehári zene meghódította Páris. „A mosoly országa” eddig ezerkét-százszor „futott” anélkül, hogy az ütemben lanyhulás volna észlelhető.

Je t'ai donné mon coeur
Tu tiens en toi tout mon bonheur.
... ettől visszhangzik ma az utca, egész Páris lehári zengéssel és csengéssel van tele.

Ezt a csengést csak egyetlen zené harsogja tul: azoknak a milliőknak a pengése, amelyekkel a Harmadik Birodalom magyar száműzöttének a Harmadik Köztársaság hódol.

2.

George Grosz, a németek utólréhetetlen torzrajz-mestere kiállítását rendezett Párisban. Ez a George Grosz három évvel ezelőtti előadást tartott a berlini rádióban, azt vitatván, hogy ő egyenes lezármazottja a leghamisítatlanabb német rajzológyománynak. A jobboldal gunyos kacajjal fogadta és utasította vissza ezt a vallomást. Eppen George Grosz! A fél-futurista, aki állati pófákat, dagadt-képi polgárokat, szimatoló rendőrfőnököket, karakán és hülyülő porosz tisztet fest! Eppen ő az igazi németek utóda!

Utólag a kritikusok megállapítják, hogy Grosznak igaza van. Ő ugyanis az életet festi. A valót. A véreset. A szomorut. Eppen úgy, szögezi le például Paul Westheim, mint a késő-középkori germán festők, akik még a szentek és vértanúk fejét is a legszörnyesebb valóság-szemlélet alapján kenték vászonra. S mint a nagy kortárs, Munchel is, aki mindent és mindenütt lerajzol, ami az élet.

George Grosz sem csinál egyebet. Csupán más perspektívából dolgozik. Ő ugyanis kaszányában nőtt fel. Illetve egy kaszánya pincéjében, ahol az anyja kantiniskisasszony volt. Grosz tehát a pincéből nézi a dolgokat. Alulról felfelé.

ESZMÉLET

Írta: Szép Ernő

Politikusok, katonai szakértők, társadalmista tudósok mind a jövő háborúja felől témáznak. El se olvasom. Ugy utálom az anyagát. És nem is érdekel.

El se hiszem, higgyék el.

Nem hiszem, hogy valaha háboru lesz még a világon.

Lehet a világon háboru, az a világ dolga.

Az én dolgom az, hogy ne higgyem!

En azt hiszem, hogy ha elhiszem, hogy háboru lesz, hogy háboru lehet, azzal már bűnös vagyok; mintha azzal már előmozdítanám a háborút, hogy ha hiszek a lehetőségében.

En nem fogadom el a háboru gondolatát, halálra azt hajtom, hogy az lehetetlen, lehetetlen.

Szerbiában, tizenégy telén egy csunya disznóság alatt a Kolubaránál, ott állottam a dandárparancsnok ezredes ur mellett. Az ezredes ur odafordult hozzám, szomorúan:

— Hát mit szólsz ehhez, fiam?

Nem tudtam mit szólni ahhoz, ami a szemünk előtt folyt, csak azt tudtam szólni:

— Nem hiszem, ezredes ur, hogy háboru törhet ki Európában.

Az ember mindig a rossz emlékein rágódik. Elfelejtje az ember a szerencsét, a sikereit, az örömeit; legalább is nem ezeket a kedvező emlékeit szokta visszaidézni, nem, jobb szereti az ember üldözni, gyötörni, büntetni magát a megeseit balszerencsék, kínjai, hibái, bukásai emlékeivel. Igen, és ezzel a hajlandóságával az ember mikor a jövőre gondol, csupa jót, csupa szépet, csupa szerencsését képzel a jövőben. Nem gondol arra az ember, hogy vakulás, süketülés, asztma lepheti meg, ha öregszik, csak arra gondol, hogy pénze lesz, kényelemben él, pihen, utazik, szórakozik. A multa névze peszsimista, a jövőre, vagyis a jövőbe nézőve optimista az ember. Dehogy is akarom én lebeszélni magam a jövő illúziójáról. Isten őrizzen! Hiszen ennek az illúzióknak köszönhetem, hogy kedvem van még élni, hogy erőm van tovább lépni, hogy össze nem esem a holnap előtt és rémületemben meg nem szököm az életből. Csak hát elcsodálkozom. A sorsom számom rám, a kizsákmányoló gazdám, a sorsom így csal tovább, reménytel, álommal, hazugsággal. Azt

is gondolom, hogy ezért firtatom mindig azt, ami rossz a multban volt, hogy okosodjam, hogy ezután jobban ismerjem az életet, hogy el tudjam a bajt kerülni. Hanem ez a könnyed tanakodás nem takarja ki a lélek legmélyebb tendenciáit. Nincs is tán olyan hosszú eszem, hogy le tudjak hatolni a magyarázatig. Rá sem érek eleget gondolkozni, mindig dolgozni kell, mindig jönni: menni kell, telefonozni kell.

*

Tegnap odaát jártam Budán, a Rózsadomb tulsó lejtőjén. Megnéztem a nyugodt, gyengéd sárga házat, nagyocská kert közepén. Eszembe jutott, hogy egynehány éve már egyszer gyönyörködtem ebben a gusztsos kis házban, magamnak valónak éreztem. Most is megfordult a fejemben, ha pénzem lesz, megveszem ezt a házat, itt fogok csendesen dolgozni, olvasni, álmodozni.

Van ilyen házam a Balaton mellett is egy, az Öreghegy oldalán. Sokat néztem, meg is kérdeztem: kié s hogy mennyiért lehetne megvenni, ha eladó volna.

Van egy szép empire-palotácskám Párisban, a finom Passyban, az avenue Henry-Martin-en. Egyemeletes. Vaszáros kerítése van, gyönyörű a kapuja. Kert közepén áll az a bájos, kicsi palota. Olyan halk, nemes, egyszerű ház az; eldöntöttem magamban, hogy megpróbálom megvenni, ha majd pénzem lesz, ott töltöm a jövőndő teleimet. Párisnak százezer szebbnél-szebb háza van, higgyék meg, igen szerény voltam, mikor ezt a Passy-beli egyemeletes házat választottam.

Nápoly felett, a Posillipon is kinéztem egyszer egy kedvem szerint való villát magamnak. Az az épület olyan halványosárga, mint a magnolia virágja, ciprusok őrzik köröskörül. A loggiától lelátni a boldog kék öbölre, soha meg nem unom majd a hullámokat, meg azokat a fehér-, meg citrom-, meg narancsszín vitorlákat.

Moszkvában is van egy feledhetetlen kis palotám, a Tverszkáján (az volt az 6 Váci-utca-juk). Az a palotácska is egyemeletes, zöldszínű. Halaványzöld. Lakkal frissítették a szinteket az ódon moszkvai palotáknak. Ha sé-táltam, mindig megállottam ez előtt a kis palota előtt; átmentem a másik járdára, hogy

Ebből az irányból látta azt, ami porosz, ami katonai, ami polgári és zsiros s ami csontigfogyott, tüdőbeteg, szívzorító, külvárosi.

A franciák nagy rajzolója, Daumier, szintén pinceperspektívából dolgozott.

De a franciák azért szeretik, sőt őt ezretik leginkább. A Harmadik Köztársaság nem Harmadik Birodalom.

Ez magyarázza azután, hogy George Grosznak éppen olyan nagy sikere van Párisban, mint amilyen tízéves kényszer-munkát kapna Berlinben.

3.

Egy párisi lapban a kitűnő Paul Bekker tanulmányt ír arról, hogy Berlinben ujabban szokássá vált a muzsikát, mármint a belföldi muzsikát két csoportra osztani: fajnémet és fajtalan német zenére. Már a hangok csudálatos remekeire is rá akarják tenni az üzleti cettlilt: Made in Germany!

Melyik zene a fajzene és melyik a fajtalan?

A német muzsika alkotási csúcspontját a 18. században érte el: Bach, Haendel, Glück, Haydn, Mozart és Beethoven. Ez az alkotókör, amely mellékesen kifogástalanul árja, utólréhetetlen és felülmúlhatatlant alkotott. Egyben németet. De a lángeszek közül egyik sem óhajtott a maga nemetségét kihívóan előtérbe helyezni. Bach ismeretesen elsősorban a francia és olasz zene után érdeklődött. Glück francia és olasz, Mozart olasz operát, Haendel és Haydn angol oratóriumot írt. Beethoven pedig? Jegyzőkönyvében a kanti szavak világítanak:

— A csillagos törvény felettünk, az erkölcsi törvény bennünk!

Több fajiságot vagy sovínizmust a süket óriásból nem lehet kihámozni.

A faji zene hívei esetleg Wagnerre hivatkoznak. Paul Bekker úgy véli, hogy Wagner nagy. Rendkívül nagy. De nem mérhető a 18. század lángeszéhez.

— Ők az istenek s mink az emberek! — mondotta volt róluk Brahms.

Aki a német zenét barna ingbe akarja bujtatni, az megalázza. Mert ez a zenei génius a világmindenség. Tehát a világmindenségre van szüksége, hogy génius lehessen.

jobban gyönyörködhessem benne. Köfalas kerítés mögött volt az én kis orosz palotám, bő nehezedett a köfal oszlopai gömbjére, meg a háztetőre. Ha szánkón voltam, akkor is megállítottam a szánkót, hogy eleget nézhessem a jövőndőbeli moszkvai házamat.

Azután meg Malagában is van házam, az az egy házam piros, piros, mint a szegfűszeg virága. Egyemelet az is, látják, az egyemelet a gyengém. A kikötőre néz a malagai békés várácskám, mert olyan, mint a mór várácska: ágyuk helyett pálmafák állanak előtte, minden ablakánál erkélye van, az erkély rácsába pálmalevél van fonva ércből, az divat a spanyol házakon.

Ez a ház mind az enyém, ha ráérek, egyszer egyikben töltöm a telet, vagy az őszt, máskor a másikkban, ahogy a hangulatom kívánja majd.

Minden házamban folyik egy odaváló szép, idillikus, magamhozilló életem.

Óh, én nagyon gazdag és boldog vagyok.

Ajándékregény sorozatunk legművészebb és legszebb darabját most nyújtjuk az olvasó felé, amikor

Baradlai László

MEGNYITÓ ELŐADÁS

c. regényével örvezdeltetjük az olvasót. A könyv néhány napon belül megjelenik.

M. Hegyi Ilona:

Kövérek és soványak

Szolgákon lehettünk, mikor egyik utitársam, egy hölgy, aki, enyhén szólva, kövér volt, így szólt:

— Megpróbáltam én már mindent. Évente egy hónap Karlsbad! A legelső orvosok, a legdrágább szerek! Hiszen tehetem. És semmi se használ! — Így szólt és mélyen sóhajtott hozzá.

Mi többiek soványan körülálltuk és sajnálkoztunk rajta.

— Én ismerek egy mérnököt, — mondtam jóindulattal, — egy mérnököt, aki Berlinből jött egy találmánnyal a zsírosodás ellen, a túltengő hájak ellen. Én ismerek egy ilyen.

— Ó, — hajolt felém lelkesen, — milyen? Mondja, milyen? — kérdezett és unszolt és a többiek is érdeklődve odaforultak.

— Hát, mit mondjak? Milyen? Nagyszerű! Sajnos, a mai világban ritkán találkozik hasonlóval az ember. Megbízható! Biztos! Megnyugtató! Hát kell ennél több? Ilyen.

A hölgy egész extázisba jött! Ilyen nagyszerű szer! És ő eddig nem tudott róla!

— Na, nem a szerről beszéltem, — szóltam, — a mérnök ilyen.

— Ja! na! — sóhajtott és mégis elkérte a pontos címet s egyben a sajátját is megadta nekem. Egy névjegyet nyújtott át, — saját palota, — tette hozzá szerényen. — Talán ismeri is a házunkat, — faggatott, — Váradon X. utca Y. házszám.

— Ó igen, — válaszoltam, — szürke sarokház, háromemelet, némi faragással a homlokzaton és jónéhány csipkézett erkéllyel a piactér felé.

— Na nem, — kaptam a választ, — nem három, csak két emelet, de valóban szürke és az erkélyek is olyanok. Rosszul

emlékszik, csak két emelet!

Igaz, csak kettő, de ahhoz képest elég jól eltaláltam, hogy soha ebben az életben nem láttam a házat. Csak ránéztem a hölgyre és úgy gondoltam, a palotája csakis ilyen lehet!

Később összebarátkoztunk és, ha jól emlékszem, éppen Püspökladányon sétáltgattam vele egy keveset. Megsajnáltam. Közelebb hajoltam hozzá és szeretettel mondtam neki:

— Asszonyom! Tudok még egy fogyókúrát! Biztos! Kipróbált!

— Na, mondja már!

— És még megkérdezte: — Hány kiló? És hány hét alatt?

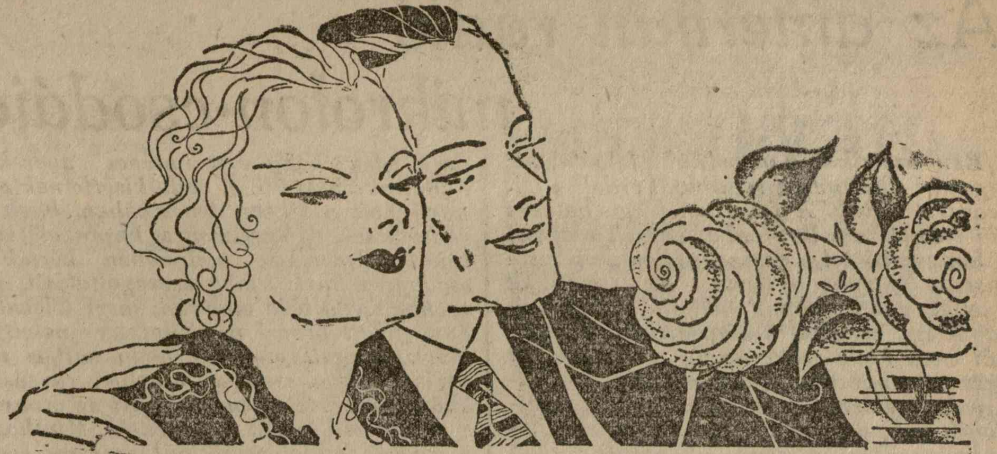
— Öt és fél, nyolc hét és három nap! De ez aztán még a berlini találmánynál is biztosabb. Éhezni kell, asszonyom! Utazzék el valamire és pénzt ne vigyen magával, hanem dolgozzék és csak annyit egyék, amennyit a munkájával megkeres, azonban ezt az összeget aztán mind felélheti! Ki van próbálva, személyes tapasztalataim vannak ezen a téren. Nem árultam volna el Önnek, de úgy megkedveltem, asszonyom! És úgy megsajnáltam, hogy a kétemeletes miatt nem lehet. Próbálja meg!

Rámnézett csodálkozva és meglepetten, mint egy csendes örültre és gyorsan visszasiült az autóbuszba.

A lépcsőről még visszapillantott felém és azt mondta:

— A jóisten mentse meg engem az ilyesmitől!

Na persze, hát mentse meg őt! Legyen! Én nem haragszom rá! De tanácsot ezennél ne az autóbuszokban kérjen, hanem az orientexpresszen, asszonyom, mert mi, szegény autóbuszosok, tudjuk a fogyókúra biztos szerét.

Vannak arcörök, amelyek érintése a rózsaszírom vagy a lilium finomságát kelti életre!

Mily édes egy bársnyos arcot simogatni, mily öröm egy szép arcörökben gyönyörködni! Az intelligens nők tudják, hogy az arcörök a legfőbb tényezője a nő szépségének és hogy a puder sokban hozzájárul az arcörök szépségének az emeléséhez. Chat Noir a kiváló puder minden kellemével rendelkezik. Finom nyersanyagokból készül, hogy az arcörök ne támadja meg, ez a puder értékes segítő társ az arcörök megszépítésében. Az a hölgy, aki egyszer Chat Noir pudert használt, sohasem tudja nélkülözni ezt a csodás pudert.

Chat Noir
PUDER

Egy doboz 20 le

Külvárosi éjszaka

Irta: Korvin Sándor

Mit akar? — ripakodtam rá a festett lányra. — Mit bámul? Egy razzia nyakoncsip és... Nem érti! Hitemre mondom, nem érti. Dolgom van, haza kell mennem, — beszéltem össze-vissza idegesen és elindultam.

Az eső sűrűn, kitartóan szitál s az utca szinte mint a filmkép suhan el mellett, noha nem is szaladok. Az utca valósággal uszik a lámpák elfolyó fényében, mintha a metró ablakából nézne ki az ember, de hát én szédülök, vagy mi? S miféle metró — ezen a kolozsvári Honvéd-utcán, a Hóstát felé menet? Kibírhata!... Már délután, amikor a zálogházban visszautasították a gyűrűmet, az utolsó értékesíthető holmimat, elfogott ez a különös szédülés; gondoltam, nem megyek haza egyáltalán, üres kézzel semmiestére. Ötödike van, a házberhaladék utolsó napja... Talán már hiába is megyek: az asszony lezárta a kaput, ki vagyok zárva, — de hát hová húzódjam ez az elől a szennyes eső elől!

Cipőm teljesen átázott s az egész testemben valami bizonytalan, átfázott borzongás remeg. Talán ha egy sálam volna... vagy egy rendes cipőtalpam... A falak mentén sompolygok, de a szél minduntalan a szemembe veri az esőt... Voltaképpen, könyörgöm, mit is akarok én? Az asszony biztosan kizárt. A Hóstát nem sokat teketóriáznak az emberrel... Nagyot loccsan valami a talpam alatt, a keserűség! megint pocolyába léptem és most, hogy a lábam alá nézek, undorító vinnyogással egy patkány szalad át a járdán, az aszfalthoz lapulva, aztán megegy és megegy... Ezek talán az éhség elől húzódnak el a perifériákról, a város felé; úgy látszik, a hóstáti földészek csürjei is kiürültek. Undorodva lépdelek tovább. Kissé jobban a lábam alá nézek... — Mit undorodsz? — kérdelem magamtól, hiszen te is úgy járkálsz egész nap a városban, mint egy külvárosi patkány, szimatolsz... Ezek legalább együttesen mennek rá a városra, vérszen vinnyogva és tömegben, mint egy éhségmars. Vigyázat! ismét pocolyába léptem és itt már vége is a járdának, a sárvidék kezdődik, — nekivágok és cipőm egészen besüpped, hogy a dűltől szinte könnyek jönnek a szemembe. Ki a keserűség visel még ilyenkor fél-

cipőt? Külvárosi író... A belvárosban határozottan más a helyzet. El kell ismer- ni, hogy van egy belvárosi és van egy külvárosi irodalom s ez nem is annyira klasszis, mint inkább osztálykülönbség... Most már egészen a harisnyámban érzem a vizet, amint szivárog be a cipőmbé. Brrr! Csak most érzem, hogy egészen össze vannak fagyva a lábujjaim... Vajjon hány óra lehet? Tizenegy? Ahm... Bizonyára ilyenkor mondja Leyrer bankigazgató a feleségének: — „Fiacskám, ne tegyék a lábadra egy plüvét!” — és elkatintja az éjjeliszekrénylámpa gombját... Azt a hétszentségit, hát hol van már az a Honvéd-utca 115? Soha sem lesz vége ennek a sárnak?... Apropos, Leyrer. Halottam, hogy így nyilatkozott egyszer valami társaságban: — „Világnéztem: a kényelem, — mondotta. — Minél nagyobb kényelem. Ezért szeretem a horgászatot is. Ehhez ugyanis csak két dolog kell: türellem és szadizmus. Nemde?”... Elbájoló egy ember. Miért jutnak ezek most eszembe? A fene tudja. Talán azért, mert nem is merek arra gondolni, hogy az asszony valóban kizárt. És mégis csak hallatlan volna, hogy végigkóboroljam az éjszakát ebben az itéletidőben, mint egyszer Bukarestben: a vasutállomástól fel egészen a Calea Vacaresti-ig, nem is tudom, már milyen utcákon, míg valamelyik Vársárcsarnok-környéki kávéházba be nem dültem hajnal felé aludni... Hagytak... De itt!... Kész öngyilkosság ebben az időben az utakon maradni.

Jó tanárim ugyan váltig erősítették, hogy az író osztályfőnöki független lény, a nemzet dísz és személfénye, vagy mi-csoda? Tálts!... Most aztán hiába mondom, hogy az élet nem fenéki irodalom-történet... vajakit becsaptak. Vagy engem, vagy sajátmagukat. Mert mi közöm van nekem az irodalomtörténethez? Szó sincs róla, valamikor tanár akartam lenni, de szerencsétlenül ismeretelméleti és filozófus-történeti kurzusokat hallgattam s közben a vonatkozó katedrákat a tüze rakták. Így hát nem maradt más hátra, mint nyelvvórákat adni kezdőiskolásoknak, egész a torokgyulladásig... Hogy én ezért haragszom a tanárookra? Dehogy, édes uram! Csak az ostoba tanárookra haragszom. Jőjjön csak velem, Károly bátyám;

nyomban a lakásomon leszünk, ott a tűzfalon túl... Igen, ez mind a kolozsvári Hóstát, éjszaka. Fáradjanak csak ki ide az Erdélyi Pantheon írói egy éjszakára... Egy kis couleur locale-ért nem kell a szomszédba menni, No, de most nyomban tessék, ilyen időben ha lehetséges és nem duplatalpu trottór-cipőben, trench-coatban, sállal, vacsora után és nőtársasággal, hanem így, lyukas féltalppal, száraz nyelv és egyedül, egyedül, mint egy őrszem... A megcsontosodott lapszerkesztők mondjanak bármit, — az ember tanul ebben a deklasszációban. A valóság! bátyám, napjaink valósága, ez az, amit a jó riporter is jobban ismer, mint a rossz ismeretelmélet. Olyan vagyok már, mint egy ázott macska és mégis vitathatatlan, hogy ebben a kérdésben tisztában látok, mint egy irodalmi társaság. A Hóstát!... állítólag Bocskay hajduinak leszármazottjai ezek a hóstáti földészek. De hát ki törődik ma már ezzel. Fontos ez? A hóstáti bércslegények azt sem tudják már, ki volt az a Bocskay. A hóstáti síhederek úgy tudják, hogy egy debreceni futballesztapat. Nem csoda, — az iskolában román történelmet tanultak. Lássá, így foszlik szét egy szép nemzeti romantika. Nem érdemes történelmi regényeket írni. A valóság ez: — a Hóstátról menekülnek a patkányok. Rosszul állnak ezek a földészek, pedig valamikor jómódúak voltak. De hát a patkányokra nem lehet irodalommal rácsfolni. Ők pontosak, mint a társadalomtudomány. Ahol ürül a csűr, onnén menekül a patkány. Hűtlen állat, de jó közgazdász. Nem téved... Tudja, hogy mit tartanak a tengerészek? Amelyik hajóról elmenekülnek a patkányok, az menthetetlenül elsüllyed, vagy már süllyedőben van. Jó lesz vigyázni!

Látja, ezért vagyunk mi olyan megátal- kodottak. A valóság miatt. A fefejük ül- jenek be egy panorámába, vagy olvassanak történelmi regényeket. Semmi közöm hozzájuk. Arról írok, hogy erről írok! Arról, ami valóban van. Erről, ami itt velem történik. Velem, veled, vele, velünk. A többi smafu. Kár az időt vesztegetni!... Lépjünk csak ki, kedves bátyám, egy-kettő, egy-kettő, egy-kettő, jobb-bal... Nincs értelme sokat fecsegni! Persze, erre azt mondja, hogy ezek holmi „szélső-bal-

oldali” dolgok. De hát micsoda felhábo- rodott kifejezés ez az ön részéről. Mi az, hogy szélső-bal, bal-szélső, jobb-szélső... Mi ez?! Futball!... Ezzel csak „diffamál- ni” igyekszik azt, ami egész egyszerűen — a valóság. Különböztetve, ahogy akarja — vállalom. No, de hagyjuk. Ön azt fogja mondani, hogy dühös vagyok. Eltalálta! Mondja, hogy ne legyek dühös és nincs igazam... Hát mégis csak türhe- tetlen az, hogy az irodalom cégere alatt a közönség rendszeres elhülyítése folyik... Ammen! — mondom magamnak és hirtelen száraz, köhécselő nevetés tör ki a fo- gaim közül...

Egy utcai villanylámpa fénye csillan meg a zuhogó esőlén keresztül. Hiszen ez az én lakásom! Majdnem tulmentem raj- ta ebben az ideges morfondirozásban. Rettegve teszem rá a kezem a kapuki- lincse. Enged. Az asszony mégis nyitva hagyta nekem a kaput. Kinyitom s nagy megkönnyebbülést érzek, mintha valaki az életemet mentette volna meg. És való- ban úgy is van. Bőrigázva, még egyszer visszanezék a magasból zuhogó sötét ára- datba és borzongva belépek a kapun.

Csak egy ázott macska szalad át előt- tem, ijedt szökkenéssel a sötét udvaron.

Láng Ida (Nagyvárad):

Anyám keze

Mint most halászott gyöngy
Elbágyadt, halavány fénye,
ha megcsillan a parti fővényen
a békét vörös kék ég alatt, —
olyan színű az anyám keze.
Mikor megsimogatja álmodó fejem
mintha az egész világ énekelne,
s színes pirágok koszorúja
díszitené a lelkemet.
Aldott legyen az anyám keze,
ezek a dolgos, vig madarak,
melyek finom remegéssel
bujnak meg
őszbe-hajló barna hajam alatt.

Târgu-Mureș-i nyilvánosjogu franciayelvű leányintézet.

Gimnázium. — Ovoda. — Továbbképző.
— Internátus. — Félbenlakás. — Kin-
lakás. Jó levegő. — Családias élet. —
Gondos nevelés. — Konzervatorium. —
Iorna. — Minden felvilágosítással a
„Francia Gimnázium” Igazgatósága szol-
gál. Feltételi vizsga az első gimnáziumba
június 21-ikén és szeptember 3-ikán

Az amerikai rádió mikrofon-csodája

Egy amerikai hangosfilm felvételénél legutóbb Bostonban rendkívül érdekes fel-fedezték tettek. A felvételénél egy hat éves fiú énekelt a mikrofonba, akinek hangját a hangszóró teljesen megváltoztatva adta vissza. Ugyanis a tiszta, de rendkívül gyenge gyermekhang helyett a hangszóróból egy csodálatos szépségű és erősségű női ének hallatszott, amely a hallgatókat egészen elbűvölte. Miután a szokailan tü-neményt először csak véletlennek tulaj-donították, az éneklő fiúval, akinek Cle-enleawe John a neve, egymásután több új felvételt csináltak, amelyek azonban mind ugyanezzel a csodálatos eredmén-nyel végződtek. A hangos felvételek alap-ján a kis Jonnyval, akit a „mikrofon cso-dájának” nevezték el, az amerikai rádió-ban is kísérletet tettek. A csodagyerek több dalt énekelt a rádióba, de előadása előtt a hallgatókkal nem közölték a ne-vét, akik épp ezért — miután az ének alapján meg voltak győződve arról, hogy a rádiótársaság meglepetésként talán a Metropolitán-operának valamelyik világ-hírű énekesnőjét szerepeltette, — rendki-vül meg voltak lepődve a speaker bemon-

dása után, hogy egy hat éves gyereket hallottak énekelni. A rádiókísérletnek oly nagy volt a sikere Amerikában, hogy a rádiótársaság ezerszámra kapta előfize-tőtől a leveleket, melyekben kérték a csodagyereknek újabb szerepeltetését. Ez azonban egyelőre elmarad, mert Cleenle-ame John orvosi vizsgálatnak vetették alá és megállapították, hogy súlyos tu-berkulózisban szenved, amelyet sürgősen gyógyítani kell és amely miatt az orvosok egyelőre eltiltották az énektől. Minihogy a gyerek szülei rendkívül szegény sor-sban élnek, egy amerikai mecénás felaján-lotta, hogy a gyermeket saját költségén a legkiválóbb tudószenaóriumban kezel-teti. Az orvosok remélik, hogy ebben a szanaóriumban a csodagyereket röpi-desen teljesen ki tudják gyógyítani be-tegségéből, amikor az egyik amerikai filmgyár máris szerződési ajánlatot tett neki, mert a gyermeknek nemcsak csodá-latos mikrofonhangja, de különös színé-szi tehetsége is van. Így nincs kizárva, hogy az amerikai film gyermeksztrájt között nonsokára világszerte ismertté vá-lik Cleenleawe John neve.

Nyári ruhák odahaza

Fontos, az életben talán legfontosabb az, hogy a nő otthon mindig csinos jelen-ség legyen. Nem kellemes érzés, ha oda-haza is abban a ruhában járunk-kelünk, amelyikben kimegyünk hazulról. Az át-öltözködés mindig felfrissít. Leveszi az ember válláról a fele fáradtságot, külö-nösen, ha még kényelmes is.

A nők valamikor otthon kizárólag csak pongyolát viseltek. Ma már csak arra az időre kell a pongyola, amíg az ember reggel a fürdés, mosdás előtt tesz-vesz a lakásban és este, amikor lefekvés előtt akad egy kis könnyű elintézni való.

Magá látja kárát ügyetlenségének az a nő, aki nem ismeri, vagy nem tudja meg-tartani azt az elemi szabályt, hogy ruhá-jának formáját a napi elfoglaltság termé-szete szerint kell megválasztani. Amelyik nő délelőtt el van foglalva a konyhában, az viseljen nyáron egyszerűen megvarrt ruhát. Ennek a ruhának fontos kívánal-ma, hogy csakugyan jó mosó legyen és hogy csinos legyen a mintája.

Munkára nagyon alkalmas az ugyne-vezett dirndli-fazon is. Ebben az esetben a szoknya tudvalevőleg inkább rövid. Kis kötényt elébe és rögtön kész az öltöze-tünk: csinos és egyuttal kényelmes.

Délutánra már, amikor pihenünk, vagy legfeljebb vendéget fogadunk, egyszerűen nincs terhes munkánk, hosszú ruhát ve-hetünk fel. Az otthoni ruhának — hála Isten! — nem kell teljesen igazodnia a di-vathoz és mindenki sokkal nagyobb sza-badságot engedélyezhet magának, mint az utcai ruhánál. Mostanában rengeteg az olcsó és szép műselyem, nagyszerű mintákat és színeket lehet egy kis után-járással összeválogatni és a háziruhánk így egészen művészi lehet. Otthoni cé-lokra kitűnően felhasználhatunk régi ru-hákat is. Ha van például egy régi fekete krepdős ruhánk, amelyet kinőttünk, vagy kihiztunk, vagy már csak részben jó az anyaga, akkor megcsinálhatjuk belőle a szoknyarészt; vagyunk hozzá va-lami szép mintájú, tarkavirágos krepdősint vagy muszlint és a felsőrészt csiná-ltassuk abból. Nagyon alkalmas ez a for-ma, amely egyszerű, esetleg fekete se-lyemből készül mély kivágással, nagy karöltökkel és ujjatlanul. Ehhez a for-mához, amely tulajdonképpen nem más, mint egy magavillas és alul bő szoknya, csináltassunk egy-két széles, nagyon-na-gyon bőujju bluzt és akkor már nem is egy, hanem mindjárt két, esetleg több ru-hánk is van ezzel az egy szoknyával. Ha a bluzt egyszerűbbre varratjuk, egysze-rű hatást fog kelteni a ruha is, ha pedig a fentebb mondott igen bő ujjal készit-tjük a bluzt, akkor van akár egy szép házi estélyi ruhánk, otthonias-ünnep-lyes, szerény fogadóruhánk is.

Jó megoldás az is, ha a szoknya virá-gos vagy mintás anyagból készül, a ruha felsőrésze pedig egyszínűből. Ilyenkor jót mutat a nyakban elhelyezett három-szögletű kendőcske, amelyenél csak arra vigyázzunk, hogy a szoknya anyagából készüljön.

Akinek nincs szüksége ilyen nagyobb háziruhákra, az készíttessen magának egyszerűbb dolgokat. Ma, amikor a zseb-igen nagy divat, annak különböző elhe-lyezésével nagyon változatossá tehetjük az egyszerűbb szabású ruhákat. Kis elál-ló háromszögletű zsebek a mell alatt,

vagy nagy rávarrott zsebek a szoknyán, vagy csak kis zsebutánzatok: mindez elég változatosságot és vidámságot tud terem-teni az idén az otthoni ruhák világában. A lakásban, de különösen akkor, ha ker-tes házban élünk, nagyon jót mutat a nagybabos minta. Egyáltalán a tarkaság előnyös a háziruháknál.

Háziruha célokra nyugodtan használ-hatjuk a kartont is. Igaz, hogy ez az anyag hamar gyűrődik, de épp oly ha-mar vasalható; azonkívül szép mintákat találhatunk köztük és igen jól moshatjuk őket.

Ha van régi zszorzet ruhánk, azt is jól elviselhetjük otthon, de ne hordjuk abban a formájában, amelyben eredetileg ké-szült és amely ma már divatját multa, hanem vegyünk ehhez is valami kis szí-nes és tarka pótlékat és igen kis költség-gel csinos, a célunk sokkal jobban meg-felelő új ruhát tudunk varázsolni belőle.

A pizsama, a bő pizsama, kissé háttér-be szorult a háziruháknál is, éppugy, mint a vizparton. Mostanában inkább a fentemlitett, nőiesebb formák vezetnek. Törjük mindnyájan egy felőrá a fejün-kezt azon, hogy régi ruháinkból mit hasz-nálhatnánk fel háziruhának és egy kis töprengés és időtöltés árán sok örömet szerzünk majd magunknak. M. K.

Kozmetika

Rovatvezető: Dr. med. HERSKOVITS ERZSI

A bőrkütiések

jelentkezése gyakorta szolgáltat alkal-mat a kozmetikus orvos beavatkozására, mert különösképpen a bőrön mutakozó rendellenességek képeznek olyan terüle-tet, amelyen a kozmetikus iparos képte-len tájékozódni. A bőr-rendellenességek felismerése, a helyes diagnózis felállítása már velejében orvosi munka, hiszen az ilyen bántalom leggyakoribb esetben csak tünet, a test mélyében lejátszódó beteges folyamatnak külső megjelenése, amit magának a belső folyamatnak kiküszöbölése nélkül nem is lehet meggyógyítani.

Vannak azonban olyan bőrkütiések is, amelyek teljességgel csak a felületen ját-szódhatnak le, tehát nincsenek összeköttetés-ben belső kiváltó okokkal. Ez természe-tesen nem jelenti azt, hogy előidézésük-ben külső okok nem játszanának közre.

Igy például a nyár folyamán sokat szenvednek azok, akik ugynevezett nap-érezékeny bőrrel bírnak. A napérezékeny-ség nem jelent egyebet, mint hogy az il-leltő bőr nem bírja elviselni a napfény hatását. Mihelyt bőrt kiteszi a napsu-gárnak, azon rögtön égési sebek, foltok, esetleg kiütések jelentkeznek. Ezek az emberek sohasem képesek lebarolni, mert a napnak kitett bőrfelület fájdal-mas tünetek között csakhamar egészen leválk s az alatta jelentkező bőrréteg is-mét fehéres színben jelentkezik. Hiába próbálkozik tehát divatos barnára sülni, a strandolás befejeztével csak olyan fehé-rek maradnak, mint a nyár elején. Ez ál-talábanvéve még a szerencsésebb eset, mert a napérezékeny bőr nem igen szokott megmaradni egyenletes fehérségében, ha-

nem rajta különböző árnyalati külön-b-ségek jelentkeznek s huzamosabb ideig tartó kísérletezések után az illető arra a szomorú tapasztalatra jut, hogy lebar-nulni ugyan nem barnult le, ám a bőre olyan foltos lett, mint a leopárd bundája.

Vannak eljárások, melyeknek segíté-sével még a napozás megkezdése előtt meg lehet állapítani, hogy valaki napé-zékeny bőrrrel rendelkezik-e, vagy sem. Miután ez megállapítást nyert, az illető megpróbálkozhatik bőrének edzésével és egyes esetekben, az előirt eljárás kellő betartásával ez sikerülhet is. Gyakori azonban az az eset is, amikor semminemű edzés sem segít a napérezékeny bőrön s ilyen esetekben az illetőt teljes mérték-ben el kell tiltani a napfürdőzéstől. A légfürdőzés azonban ebben az esetben is rendelkezésre áll, viszont az óhajtott le-barulást könnyen elérheti az ultraviolet sugarakkal való kezelés útján, mert az ilyen kezelés nem idézi elő a napérezé-kenység tüneteit.

A napsugár hatására gyakran megje-lennek a bőrön az ugynevezett lappangó bőrkütiések. Ezek a kiütések megvannak már a bőrön, csakhogy láthatatlanul és észrevehetetlenül úgy, hogy a beteg nem is gondolhat gyógykezeletésükre. Ha az-tán a téli, a testet jobban takaró ruházat eltűnik a testről, a nap hatására megje-lennek ezek a bőrkütiések s ilyenkor kell meggyógyításukra gondolni. Előfordulhat ugyanis, hogy ezek a nap hatására meg-jelent bőrbetegségek később ismét eltün-nek, de ez még nem jelent gyógyulást, hi-szen lappangó állapotban tovább élnek a

Igen, Uram, ma milliomos lehetne!

De mégis szegény maradt. Tovább fog küzdeni a nyomorral, mert nem akarta megújítani az I. osztályú sorsjegyét.

A második osztály huzásánál a szám, amely az övé volt, két millió lelt nyert!

Nézze, milyen elkeseredett most és gondoljon arra, hogy azonnal meg kell újítani sorsjegyét. A szerencse állhatatosságot követel meg és meg kell neki adnia ezt a szerény elégtételt, a gaz-dagság perspektívájáért, amelyet az nyújt Önnek.

VEGYEN ÚJ SORSJEGYET.
UJITSA MEG RÉGI
SORSJEGYET!

Hivatalos főelárusítóhely Brassó és körzete részére

„FORTUNA”

Siessen sorsjegyét megvenni!

Brassó, Weiss Mihály-u. 5.

Telefon 3-99.

Postal megrendeléseket azonnal és pontosan eszközölünk.

UJITSA MEG SORSJEGYÉT

BANCA ILIESCU S. A. CLUJ-NÁL.

bőrben s bármikor ismét megjelenhetnek, esetleg sokkal súlyosabb formában és sok-kal kellemetlenebb tünetek között.

Vannak végül különböző bőrgombák, melyeknek gyógyulását azonban a nap-fény behatása erősen elősegíti, a gombás bőrbetegségekben szenvedőknek tehát va-lóságos áldás a nap.

KOZMETIKAI ÜZENETEK:

„Válasz.” Leírása nyomán az ugyneve-zett „acne rosacea”-ra gyanakszom. Vizs-gáltassa meg magát városában lévő szak-orvossal.

„R. J. 117.” Nagyon kényes kérdések ezek. Csak levélben válaszolhatok, vá-laszbellyeg ellenében.

„Habozó.” A kislányt okvetlenül és azonnal Pasteur-intézetbe kell szállítani. Bukarestben és Kolozsváron is van.

Zsidó szülők figyelmébe!

A nagyváradi zsidó fininternátus felhívja a zsidó szülők figyelmét, hogy az új miniszteri rendelet értelmében az I. liceumba, vagy gimnáziumba való felvételi vizsgálatok június hó 22-25 között lesznek és ezért azok, akik gyermekeiket az internátusba óhajtlak adni, már most, legkésőbb június hó 15-ig jelentkezzenek az internátus igazgatóságánál.

Igazgató: Szilágyi Adolf liceumi tanár
ORADEA, Strada Delavrancea 17.

KÖMÜVES GÉZA RIPIORTJA:

Helyszini közvetítés az osztrák forradalomból

Dollfuss rosszabb, mint Ferencz József — Min hiúsult meg a bécsi munkásfelkelés — Agyugolyók a munkásgyermkek otthonában

Temesvár, június 2.

KEZDŐDIK A TÁNC

KÉTSZÁZEZERBŐL CSAK ÖTVEN-EZER

A véres február óta a kis Ausztria nem került ki a világerdeklődés középpontjából. Ausztria ma az európai helyzet kulcsa, az új világháború puskaporos hordója.

Az osztrák forradalom emléke ma sem múlt el és a cenzurázott, töredezett, elnagyolt hivatalos jelentésekből máig sem láthattuk tisztán, mi történt és hogyan történt. Az a megmondhatója, aki benne volt és túlélte.

Egy ilyen szemtanú utazott át Temesváron. S. A. bécsi szabómunkás, aki a Matteotti-Hofban fegyverrel a kezében küzdött végig a három véres napot. Hamisítatlan bécsi dialektussal, irataival és végül a kezén és lábán ékeskedő sebhelyekkel igazolta, hogy ő is „benne volt”.

S. A. nem akar interjút adni, hiszen politikai menekült, aki távol tartja magát minden politikától a vendéglátó idegenben. Csak emlékeket idéz beszélgetés közben a vonaton, ahol a véletlen összesodort vele. A töredékes beszélgetésből, a nagy megmozdulás eddig ismeretlen kulisszatitkaiból azonban kirajzolódik a februári események igazi képe.

— 1934. február 12-én este 10 órakor kezdődött.

— A bécsi munkásszervezetekben már 8 nap óta nyílt titok volt, hogy mi készül. A harcot nem mi provokáltuk, voltaképpen mi voltunk a fennálló rend, a demokratikus alkotmány őrei. Az újságainkat betiltották, a védőőrségünket feloszlatták, míg a Heimwehr állami támogatással büszkén feszített az utcán. Szervezeteinket fokozatosan kezdték szétmorzsolni. Mi csak védekeztünk a köztársasági alkotmány erőszakos elliprói ellen...

— Fel voltunk készülve, rendben kivonultunk és elfoglaltuk a községi házakat, felállítottuk a gépfegyvereket. A rendőrség azonnal a nyakunkon volt és megkezdődött a csata...

— Ők is előre tudták mindent. Árulónk akadt. Bécsben minden munkás tudja, kicsoda. Seinitzer középiskolai tanár, a klagénfurti „Landeshauptmann”, a szocialista tartományi főnök napokkal ezelőtt.

Bécsbe utazott Dollfusshoz és beárult mindent.

Ma kormányparti és megkapta jutalmát: hírlík, hogy ő lesz a párisi követ Ausztriának.

— Így aztán mégsem voltunk teljesen felkészülve. Ez lett a vesztlünk. A pártnak volt Bécsben legalább kétszáz ezer tagja, de ebből nem sorakozott fel több a döntő pillanatban, mint ötvenezer. A többiek se nem harcoltak, se nem sztrájkoltak. Előkön jártak a vasutasok, akiknek fűt-fát ígért a kormány, ha eserbahagynak bennünket. Meg is tették. Igaz, hogy furcsa jutalmat kaptak érte. Azóta, hogy Dollfussék győztek és eltörölték az alkotmányt, az ígért emelés helyett leszállították a béreket. Nagy csomó vasutast, főleg akiknek még nem volt tízévi szolgálati ideje, elbocsátottak.

— Azután megkezdődött a harc és tartott három napig...

— Beszéljen valamit a harcokról — mondjuk.

— Ugyan mit beszéljek róla — hangzik tompa hangon a válasz — harc, lövöldözés, mint a háborúban... négy évig voltam a fronton, kitüntetések kaptam és sebet... itt csak három napig tartott a tűz s mikor látták, hogy nem bírnak velünk, előhozták az ágyukat, megindult a tüzérség munkája.

DOLLFUSS ÉS FERENCZ JÓZSEF

— Agyuval a saját honfitársak ellen — terjeszté ezt a kezét, most is csodálkozó, megdöbbent mozdulattal — hiszen ez még Ferenc József császár idejében se esett meg. A legrosszabb, ami akkor történt, egy lovasrendőrségi roham volt, kardlapozással. De tüzérséggel, a munkástömegek ellen?

S. A. csodálkozik. Ugy csodálkozik, mint akit az élet törvényes rendjében, polgári jogai gyakorlása közben zavartak meg erőszakosan agyuval. És úgy is érzi. Nem tartja magát rendbontónak, forradalmárnak. Ő és társai csak a régi rendet, a szerzett jogokat, a nagynehezen kivívott létminimumot védtek. Hiszen „azok” akarták megváltoztatni az alkotmányt és elrabolni, ami eddig megvolt a bécsi munkásnak.

— Hát megkezdtek az ágyutűz, mert még így is erősek voltunk és másképp nem bírtak volna velünk. Pedig a munkáságnak csak egy része sztrájkolt és harcolt.

— Mikor mindennek vége volt, maga Dollfuss is megmondta: nagyon rosszul alakult volna a helyzet, ha az összes üzemek sztrájkba lépnek...

— Hát megkezdődött az ágyzás. Nem kimélték senkit. Akkor lett vége az én kis leánykámnak is...

AGYUVAL GYERMEKEK ELLEN

— Február 15-én történt, hajnali 3 órakor. Én az utcán voltam és később visszamentem a lakásba, hogy megnézzem a gyerekeket. Akkor már ágyúztak. A lakás „volttrefert” kapott. Mikor beléptem az ajtón, illetve azon a tátongy nyíláson, ahol egykor az ajtó volt, csak romokat és roncsokat láttam. Ez a csomó szilánk itt asztal volt valaha, ez a halmaz szekrény ez a két vércsafatokká zuzott, az ágy roncsai közt elnyúló teremtés pedig két virgona leánygyermek volt, két ártatlan, tehetetlen leánygyermek...

— Főy, a rendőrmiszter barbár parancsokat adott ki. Nem kimélni senkit! Dögöljenek meg a lázadók!

— Agyugolyók találtak be a munkásgyermkek otthonába is. Vagy kétszáz gyermekhalottja volt a harcnak.

— Azután kezdtük látni, hogy elvesztünk. Mink győzelemben reménykedtünk. A vezetőség még azt a taktikai fogást is csinálta, hogy Linzben két órával előbb adták ki a jelszót. Azt hitték, hogy akkor odacsúdnak minden katonaságot és Bécsben könnyebben győzünk. De az ágyutűz keresztülhúzott minden számlást. Meg a vasutasok...

— Igaz, hogy Csehországból kaptak fegyvereket?

— Igen, mi is úgy tudjuk, hogy Csehországból jöttek a fegyverek. Nem állíthatom, de általában úgy tudták Bécsben is...

— Lőszerek volt?

— Lőszerek volt bőven. A főraktár a központi temetőben, meg a tanácskaszárban volt. Ezért kérdőre is vonták Seitzot, a szociáldemokrata főpolgármestert, de ő visszautasított minden felelősségrevonást.

— Igaz, hogy a két legismertebb vezér, Bauer Ottó és Deutsch Gyula, még a felkelés előtt külföldre szökött?

— Mi úgy tudtuk, hogy nem igaz. Sőt, tud-

tommal, mindketten Floridsdorfban voltak és csak akkor menekültek, mikor már minden elveszett.

Február tizenhatodikán én is menekültem. Azután kezdődött a megtorlás...

S. MARIE ÉS POLDI, 14. ILLETVE 11 ÉVES

Elhunytak 1934 február 15-én, Bécsben, agyugolyótól találva.

Akasztófal országúján

Menekültem Bécsből, ahol akasztottak. Jugoszláviában elfogott a csendőrség. Megverték, de hogy!

Es csodálkozását fejezi ki a furcsa szokás felett. Bécsben ez nem divat, se betörővel, se politikai fogollyal. Még most se érti, hogyan lehetséges ilyesmi.

— És még azt mondták nekem, hogy mit bámulok, ez így szokás. Azután elvittek Belgrádba. Ott megint akasztották! Először egy bankárt, aki egy másik embert megölt és feldarabolta. Azt sokan nézték végig, sutyomban, a koritis nyílásai közül. Azután még egy embert, azt mondják, horvát volt és merényletet akart elkövetni. A börtöncellából én is láttam valamit. Mikor nyakába vetették a hurkot, még kiáltozott, Horvátországot élte és még valamit akart mondani:

— Le a vé...

De befejezni már nem tudta. Kiszorították belőle a lelket.

Akasztófal, mindig csak akasztófal...

WALLISCH UTOLSÓ SZAVAI ÉS A VERDIJ

A bécsi hivatalos jelentések 6-7 akasztásról beszélnek. A bécsiek meg úgy tudják, hogy huszonegyet végeztek ki. Közülük Wallisch Kálmánt...

— Wallisch nem tört meg a bitó alatt sem. Nyugodtan szolt oda a bírónak és a bírónak:

— Ma ti akasztotok fel engem. De eljön az idő, mikor titeket akasztanak.

Es a felesége ott volt, végignézte. Azaz csak nézni akarta, de szívrohamot kapott, kórházba kellett vinni.

Wallisch különben egy vasutas árulta el. Pénzért, hiszen ötezer schilling vérdíjat tűzött ki a kormány. De még ehhez a pénzhez se jutott hozzá. Mikor a hatóságoknál jelentkezett a jutalomért, hát azok a markába nyomtak 100 shillinget. Az ember felháborodott:

— Hogyan? Csak 100 shilling? Hiszen ötezret ígérték annak, aki kézrekeríti...

— Sajnáljuk, — volt a fagyos válasz — más is részes a dologban. Maga csak nyomravezető, a csendőrség fogta el. Elosztottuk, magára csak ennyi jutott.

— A vasutas kénytelen volt megelégedni a 100 shillinggel. Azután külföldön olvastam már a lapokban, hogy másnapra halott volt, akár csak Wallisch... még a 100 shillinget se volt ideje elkölteni.

— Felakasztották a tűzoltóparancsnokot, Wesselyt is, aki titokban lőszert szállított a munkásoknak.

— Hogy mennyi halott és sebesült volt összesen, azt nem tudhatom. Csak az újságokban olvastam, hogy kétezernegyszázra becsülik a munkáshalottakat és sebesültek számát és százakra a csendőrkét-rendőrkét. Alighanem így is lehetett.

En magam csak „surot sebet” kaptam, streifschust. Itt van ni...

A kezét mutatja. A seb párja a lábán.

MUSSOLINI PARIPAJA

A beszéd visszakanyarodik Bécsbe, a felejtetetlen Bécsbe, a rettenetes emlékekhez.

— Dollfuss, a kis Dollfuss... a munkásokkal nem törődik, de diszparipát küldeni Mussolininek, aki támogatja, arra volt gondja. Külön kocsit szállította az ajándékot Olaszországba.

— Starhember herceg? Mindenki tudja, hogy nem fizette meg az adóját, el volt adósodva. Most aztán rendbejött. Nagy ur lett belőle.

A SZOMORU BÉCS

Őszinte és leküzdhetetlen borzalom árnyalja be a beszélő arcát.

— Soha ilyen dolgok nem történtek Bécsben, a szép és kedves Bécsben... azóta nagyon szomorú a hangulat. Ezt nem lehet elfelejteni. Az ágyzást, a halottakat, az akasztásokat.

— A gyermekek idegei nem felejtették el a ről... borzalmakat. Ha egy éles autószerűen megszólal, a munkásnegyedekben megenni kezdenek a kicsikék. Attól félnek, megint kezdődik elől-

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL

ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Es azóta még rosszabb minden. Már februárban is sok munkanélküli volt. Legalább 60-70 ezer munkás tengődött munka nélkül, családdal együtt. Most még rosszabb lehet. Hallom, hogy a béreket is leszállították.

A BOLYGO OSZTRÁK

A bécsi Szabó még nincs ötven éves sem, négy éves háborús szolgálattal, két halálraágyazott gyermek emlékével, egyetlen garas nélkül, egy szál gunyában bolyong tovább. Romániába baj nélkül ért be, itt nincs panaszja semmire. Segítséget ugyan nem kap.

Es elmondja, hogy Bécsben milyen jól fogadtak minden idegent és ellátták, felöltöztették a világ összes politikai menekültjeit.

Temesváron volt pár napig, most megy tovább, más városba, vagy más országba, munkát keresni. Politikával nem foglalkozik, megcsendesült, háborúk és felkelések után csupaszon és egyedül áll itt.

Talán úgy ment ki a polgárháború esataterére a fegyverem és a rend parancsszavától hajtva, mint 1914-ben a császár behívójára. Ugy tudta, hogy neki és a szervezetének jogai vannak, alkotmány van, szokások és törvények, amelyeket védeni kell zabolátlan, önkényes elemek ellen. Meg kell védeni a kis otthon a községi munkásházban, a bért, amelyet anynyira le akarnak csavarni, hogy nem tud belőle cipőt venni a két kislánynak. Borzalom, ami történt, soha Bécsben ilyen nem volt — ismétli. Es érzi, hogy nem ő kezdte.

Négymillió ujjlenyomat

A washingtoni rendőrség központjában négymillió ujjlenyomatot tartanak nyilván. A kimutatásokba foglalt, gondosan osztályozott lenyomatok száma azonban naponként szaporodik, mert az Egyesült Államok hatezer rendőrigazgatósága állandóan beküldi az újonnan megszerzett lenyomatokat. A rendőrség postájának majdnem a fele naponként ujjlenyomatokat tartalmaz. A washingtoni gyűjteménynél nagyobb és tökéletesebb nincs a világon, mert az angol Scotland Yardnak csak félmillió lenyomata van. A washingtoni rendőrség nagyszériu gyűjteményének köszönheti, hogy a bűnügyeknél a tettesek 95 százalékát sikerül megállapítania.

Uj számológép, mely negyedóra alatt többet végez, mint öt műegyetemi tanár négy hónap alatt

A philadelphiai műegyetemen kiállítottak egy újrendszerű számológépet, amely hetvenöt ezer alkatrészből áll és negyedóra alatt megoldja a legbonyolultabb feladatokat is. Olyan matematikai rejtvényeket old meg könnyedén, amelyeknek a megfejtésén az egyetem öt legkiválóbb matematikusa négy hónapig törte a fejét. Száz mérték kellett ahhoz, hogy a gépet üzembe helyezzék, csavarait beilleszték, rugóit mozgásba hozzák. A gép teljesítménye minden eddigi hasonló találmánynál háromszáz százalékkal értékesebb és jelentősége abból áll, hogy az anyagot nemcsak feldolgozza, hanem az eredményeket el is rakározza, kérdésekre feleleteket ad. Három tonna a gép súlya, harminc láb (9 és fél méter) a hossza, tíz láb a szélessége és négy láb a magassága. Az új robotgépet megfejti az emberi ész által eddig nem lehetett megközelíthető matematikai problémákat is, tehát „okosabb”, mint azok a mérnökök, akik nagy fáradsággal megkonstruálták a számológép szörnyetegét.

Asszonyom!
Hódítani akar?

Használjon
Molnár-Moser
kölnivizet

AUTÓ ÉS MOTOR

Repülőexpedíció indul az ismeretlen Amazon-vidék felkutatására

Madrid, június 2.

A repülőtechnika fejlődése lehetővé teszi, hogy a földrajzi felfedező expedíciók is egyre gyakrabban felhasználják. A térkép még „sötét”, ismeretlen folttai közé tartozik az Amazon folyó felső vidéke. A föld legdusabb vizű folyója a délamerikai Amazon felső folyásának felderítésére indít most a spanyol közoktatásügyi minisztérium repülőexpedíciót, melyet a legügyesebb spanyol repülő, Iglesias kapitány vezet. Sevillából indulnak és Bahiáig repülnek, ahol a repülőcsapat kiinduló állomása lesz.

ANGOL DIAKOK, MINT PILÓTA-NOVENDEKEK

A norfolki és norwichi repülőklubok elhatározták, hogy saját költségükre a diákokat pilóták képezik ki. Jövőre tehát több száz diák-pilóta lesz Angliának. Remélik, hogy ebből a hatalmas számból sok jó pilóta kerül majd ki...

...Hja, van aki hangos lármával és van, aki így készül a háborúra... De sajnos, mindenképpen készülnek! Még azon az áron is, hogy néhány diáknak még időelőtti kitörétek a nyakát...

A VILÁG LEHATÁLTASABB REPÜLŐVERSENYE

Bussel, október 20-i starttal lesz a londoni Croydon repülőtéről 18.000 km. távolságon át az ausztráliai Melbourneig. A közbeeső leszállóhely a brit-indiai Allahabad lesz. A győztes több, mint 5 millió lej jutalmat és 300.000 lej értékű aranyserleget kap. Ezért érdemes a nyaktörő utra vállalkozni...

ITT AZ ELSŐ AUSZTRÁL AUTÓGYÁR a „Del Kereszt” („Southern Cross”). A gyár nevét Sir Charles Kingsford Smith, a sikeres óceánrepülő repülőgépépítő kapta. Kingsford Smith igazgatója a gyárnak. Az ausztráliai gyár — amely első a maga nemében Ausztráliában — egyelőre 500 darabot gyárt évenként.

SZELLEMI TORNA

Keresztrejtvény

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16							17						18	
						19	20		21		22	23		
24	25	26		27	28			29		30			31	
32			33				34		35			36		
37			38			39	40				41		42	
			43			44	45		46				47	
47	48	49						50		51		52	53	
54							55		56			57		
58					59	60				61	62		63	
				64						65				
66		67	68			69		70	71				72	
		73			74	75		76			77			
78	79			80					81			82		
83						84			85		86	87		
88			89		90		91		92					
93			94			95					96			

Vizszintes: 1. A mai zenei rendszer alapjául szolgáló, két nagy korszakra osztható zenerendszer, amelynek első korából Thaletas, Sakadas, Lasos, Hippasos, Archytas, Terpandros, második korából

Aristoxenos, Philoxenos, Polyeidios neve válik ki. 16. Kicsiny (negyed, ötöd) hangkörben mozgó, fejlett ütemezésű, ütőhangszerekkel kísért lehetett. 17. Olasz város, a nagy Guidonak, a hangjegyrírás

Fehér kabát

a legjobb a közlekedési rendőrnek!
A német rendőrségi kísérleti állomás érdekes megállapításai

Berlin, június 2.

A német rendőrségi főiskolán külön osztály foglalkozik a közlekedésügyi kísérletekkel. Hónapok óta a legújabb közlekedési újítással, a fehér kabáttal kísérleteztek. Több közlekedési rendőrt fehér kabátba öltöztettek és heteken át a legkülönbözőbb időjárásviszonyok között próbálták ki.

Meglepő sikerrel!

Napsütésben, esős és viharos időben is nagyszerűen bevált, nem beszélve arról, hogy

éjjel egyenesen szenzációs eredménnyel járt a kísérlet.

A fehér kabátba öltözött közlekedési rendőrök őrszemes pontjainál a legpontosabban zajlott le a forgalom, mert az új

öltözet minden időben nagyszerűen szembeötlő.

Valószínű, hogy közelebbről általánosan is fehér kabátba öltöztetik a német közlekedési rendőröket. A fehér kesztyű után tehát egészen „elfehérednek” a rendőrök...

Már viccet is gyártanak a fehér kabátból, melynek ez a jellegje: „Rendőrorvosok az utcákon”...

Nyugodtan ülhet az ablak mellett!...

Az újfajta keményített üveg szerencsétlenség esetén sem sebesíti meg az utast

London, június 3.

Az elmúlt évben nagy feltűnést keltett az angol üvegipar új gyártmánya, a keményített üveg.

Az angol autót a már többnyire ilyen üveggel szerelik fel. Óriási előnye, hogy

csak nagyon erős ütésre törik, akkor sem szilánkokra, hanem veszélytelenül szétporlik.

Azonkívül az a veszély sem fenyeget, hogy — a forró égő alatt gyakran elő-

fordul, — a nappali erős felmelegedés és az éjszakai lehűlés miatt megreped.

A törésvizsgálathoz kiderült, hogy míg a rendes üveget egy 23 centiméterről leejtett vasgolyó is széttörte, a keményített üvegnél ez csak négy méterről ejtett golyóval sikerült.

A kemény üveg alkalmazása nyomán csökken a szerencsétlenségek sebesültstatisztikája. A legtöbb szerencsétlenségnek ugyanis az üvegszilánkok súlyos sebeket ejtettek. Ami a keményített üvegnél kizárt dolog.

5000-ről 30.000-re növelték az autógumik „kilométeréleit”

London, június 3.

Az autókerekgyártásban a köpenyek készítése külön tanulmányozás és kísérletezések tárgyát képezi, hogy életüket minél jobban meghosszabbítsák

Mig régen az autógumi átlag 5000 kilométer után használhatatlanná vált, ma 30.000 kilométert is szalad, amíg kivon-

ják a forgalomból.

Ennek az a titka, hogy betűnek ma már kizárólag gyapjanyagot használnak.

Még pedig a manchesteri gyapjukutató intézet szerint legalább négyszer annyit, mint 20 évvel ezelőtt. Lancashire, híres juhtenyésztő telepéről szállítja a legtöbbet.

Autóhid a Nilus felett

Kairó, június 2.

Fuad király a közeli hetekben ünnepélyes keretek között felavatja a hídépítő technika legújabb csodáját. Kairónál a Nilus fölött ível a 400 méter hosszú acélhid. Nyolc 20 méteres pillér tartja, 4000 tonna acélt építettek be. Elektromos emelő nyitja fel a közepét, hogy a hajók áthaladhassanak alatta. A hidon külön autót van. Éjjel fényszórók pazar fényében fürdik a híd. A piramisok mellett most ez Kairó legújabb idegenforgalmi nevezetessége. A hidat előreláthatólag az autóturisták száza veszik majd igénybe.

UJABB 48 ÓRÁS VILÁGREKORD íródott be a világrekordkrónikába. Perrot Dhôme és Girov, a nemrég felállított 48 órás világcsúcsteljesítményt újra megjavították. A 3,5 literes, különleges Delehay kocsival. A párisi Monthlery-pályán szenzációs menésükkel nem kevesebb, mint

10 nemzetközi és 4 világrekordot állítottak ennek a kocsinak a kategóriájában.

Az új világrekordok a következők:
4000 mérföld: 36 óra 13 perc 56,32 mp. — 177.669 km. átlag.
5000 mérföld: 45 óra 29 perc 57 mp. — 176.836 km. átlag.
48 órás menés: 176.294 km. átlag.
10.000 kilométer: 59 óra 20 perc 15,84 mp. — 168.527 km. átlag.

megújítójának, a négyvonalas sorrendszer fölhalmozásának s a neumáknak sorrendszerbe osztásával a pontos hangmagasság első jelölőjének, a szolmizáció alapvetőjének városa. 18. A Szent János himnuszának egyes kezdő szótagjaiból képezett szolmizációs hangszerszó szava (... queant laxis stb.) 19. A sav. 21. Fontos fém mássalhangzói. 22. Vissza: = 46. vizsz. 24. A katolikusoknál szír, judeai s egyiptomi dallamokból. Nagy Szent Gergely pápa munkájával rendszerbe hozott zenekincs. 30. A 14. sz. zenés misztériumából kibontakozó összekötő műfaj, zene és dráma között. A pastordramán át recitativ formákkal fejlődik a „nouve musique”. Monteverdeig, ki tökéletes zenedramái elveket rak le (17. sz. eleje). Utána mindinkább zenei formává lesz, míg Pergolese opera buffája az élet és dráma felé tereli. Különböző változatok után az opera buffa Mozarttal tetőpontjára ér, míg a zenedramát Wagner határozza meg. Verdi pedig összefoglalja minden olasz idők művét. 32. Hang — németül. 33. Azonos betűk. 34. Árkusok. 36. Vissza: gentleman. 37. Utalás arra az alapfokra, melyen valamely melodikus, vagy harmonikus mű alaphangzata nyugszik; használják azonban gyakran a hangfaj megjelölésére is. (pl. dór ...) 40. Minden idők egyik legnagyobb zeneköltője, új zenei eszméivel heroikus megalkotója, az egyéniség tisztelőjének utnyitója. 43. Lojalitásában van. 44. Vissza: román pénz. 46. Magatok. 47. Az antik görög zenemennyiségi elméletének alapvetője (Kr. e. 6. sz.), mellyel a mai zeneelmélet alapjait is lerakta. 51. A magyar zene lényegét fölismertő nagy zenealkotó, a mai zene egyik világirányítója, a nemes zenei realizmus mestere. „Psalms Hungaricus”-át 14 állam 60 városában 6 nyelven adták elő. 54. Annácska. 55. Vissza: vonatkozó névmás tárgyesete. 57. Vissza: körül — németül. 58. Lángeszme zenealkotó, kinek hatalmas művével lezárul a hangszere polifónia kora egy mérhetetlen végakkorddal. 59. Kodály világhírű

munka- és mestertársa, a jellemzés nagyjá, teljesen új zenei fejlődéslehetőségek kijelölője, világhírű zongoraművész. 61. A dalmű fejlődésének korszakalkotó alakja, a zenedráma új megalkotója. 64. Allóviz. 65. Nagy ázsiai tó. 66. Monteverdivel és Gluckkal a zenedráma nagy triászát alkotja, vele a zenedráma eddigi fejlődésének tetőpontjára ért. 69. Musszorgszkij eszméit elfogadva, roppant hatású munkásságával megdöntötte a szigorú durmoll elvet és teljes egészében átalakította a világ zenéjét (1862—1918). 72. Az „ut” helyett először Gibelius (1645) által használt szolmizációs szótag. 73. Latin ó. 74. Vissza: huz. 76. Iszik — népiesen. 77. Vissza: lenni — németül. 78. Ősi hangrendszer, mely a keleti művelt népeknél az egész föld kezdetleges népénél föllelhető és népdalainkban is fennmaradt. 82. = 21. vizsz. 85. Lira mássalhangzó. 84. Mensában van. 85. Nehezen él. 88. Dus kincseket rejtő ősforrás, melyhez a mai zene Musszorgszkij, Debussy, Bartók, Kodály nyomán gazdagodni visszatér. 91. A héthangú hanglépcsők berendezési elve. 93. Izomrögzítő. 94. Csapadék. 95. Már Ó-Egyiptomban ismert hangszerszerű, a mai zenekari zene alapja. 96. Kétszer — latinul.

Függőleges: 1. Rönk széle. 2. Kötőszó és képző. 3. Vissza: határt jelző rag. 4. Vissza: otthoni. 5. Germanium vegyjele. 6. Kegyed. 7. Döntetlen sakkjátszma. 8. Pályaúdvár — franciául (... de l'est). 9. Vigyázó. 10. Pamag. 11. Azonos betűk. 12. Nem az. 13. Vissza: sakkparaszt. 14. Vissza: nem régi. 15. Olasz tüzhányó. 20. Nem ezt. 23. Plánium. 24. Etikái rövidítése. 25. Indiai portugál birtok. 26. Vissza: kettőzött kettős mássalhangzó. 27. Hűs. 28. Vissza: érc — németül. 29. Soha — németül. 30. Országos Központi Hitelszervezet. 31. Utca — franciául. 33. Erkölcstan. 38. Vissza: a bagoly. 39. Mettől fogva. 40. Lap — németül. 41. Kiköt. 42. Napoleon híres tábornoka. 45. Ó — németül. 47. Vissza: baptista rövidítés. 48. Vissza: nagy költő. 49. Tanc mássalhangzó. 50. Dunántuli csatorna. 52. Csodálko-

53. Fenyőfaj. 56. Azonos betűk. 59. Nigériai ország, fővárosa Kuka. 60. Fém-
ír. 61. Garas mássalhangzói. 62. Vissza:
nyalánság kezdete. 63. Sztéjuttattat. 64.
Magad. 65. Száraz. 67. Vissza: rágószerv.
68. Új — idegen összetételekben. 70. Mo-
deru (?) tánc. 71. Bussolában van. 72. Fa-
gyos harmatok. 75. Nélkül — németül. 79.
Puszitani 79. Szekerészcsapat. 80. Szép-
fekvést. 81. Vissza: délafrikai hol-
land. 86. Vissza: a Dunába ömlik. 87.
Félhangga' emelt g. 89. Zene része. 90.
Gyarapodik. 91. Itt — németül. 92. Am —
latinul (Vissza: tantal vegyjele).
Megfejtésül beküldendő: 1, 16, 17, 24,
40, 47, 59, 61, 66, 69, 78, 91.
A B. L. május 20-án megjelent számá-

ban közölt keresztrejtvény megfejtése:
Vízszintes sorok: 1. Te tetted ezt ki-
rály. 24. El míg lehet a szabad. 43. Szél
zendül az erdőn. 50. Hát ki? riad fel Bár-
czi. 73. Haha, elő, ép, dob, zene, 90. Oda
féni alig képes.
Helyes megfejtést küldtek be:
Schlett Pirooska, Laázy Zoltán, Pálmai
Béla, Tuzson László, Arató Gyula, Szó-
vady Rózi, Gál Mátyás, Szigethy Péter,
Hadnagy Jolán, Nussbaum Pál, Ratiu
Leontina, Fazekas István, Fekete Imre.
E heti nyereménykönyveinket sorsolás
utján a következők nyerték:
1. Gál Mátyás.
2. Ratiu Leontina.
3. Fekete Imre.

BUZIÁS

GYÓGYFÜRDŐ

(Román Nauheim).

Páratlan szénsavas rádióaktív
sós-vasas forrásvizekkel.

Biztos gyógyhatás: szív- és vérkeringési zavaroknál,
szervi, elhízásos, érelmeszesedés, vesebaj, vérszegénység,
izomcsúsz, holtyaghurut és kimerüléssel idegesség esetén
Női betegség, a változások zavarok, fertőző betegségek,
mérgezők nyomán fellépett idegbajok (Tabes etc.) ese-
teiben a legjobb eredménnyel.

Természetes szénsavas-sós-vasas fürdők, ivókurák, szak-
szerű orvosi kezelés.

Kitűnő konyha — Elsőrendű szállodák.

Diétás penziók, mérsékelt árakkal. Új, modern uszoda,
napfényes stranddal.

Fürdőidény: május 15-től október 1-ig.

Prospektust, felvilágosítást szívesen küld:

Muschong Buziási Gyógyfürdő Rt. Fürdőigazgatóság, Buziás, (Banat)

RÁDIO-ÉLET

A hét rádió-műsora

Vasárnap, június 3.

Bukarest. 18: Mezőgazdák. 19: Szó-
rakoztató zene. 20:45: Hanglemek. 21:
Előadás. 21:15: Könnyű zene. 22: Előadás.
22:15: Zenekari hgv. 23: Hírek. 0:30:
Hanglemek. — Budapest. 9:30: Hírek.
10: Nemzeti ünnep a Margitszigeten. 11:
Protestáns istentisztelet. 12: Katolikus
istentisztelet. 13:30: Az Opera zenekara-
nak Wagner-hgv. 15: Hanglemek. 16:
A mezőgazdák. 17: Közvetítés a tor-
nászvilágbajnokságról. 17:50: Előadás. 18:
Cigányzene. 19: Vidám csevegés. 19:30:
Zongorahgv. 20:15: Csevegés. 20:45: Az
Opera zenekara hgv. 22: Dalok. 23:10
Katonazene, kávéházi zene. — Bécs. 12:20
Szimfonikus hgv. 13:25: Szórakoztató
hgv. 20:15: Dalok. 23:25: Esti hgv.

Hétfő, június 4.

Bukarest. 19: Zenekari hgv. 20:10: Elő-
adás. 20:30: Dalok. 21: Előadás. 21:15:
Zongorahgv. 21:45: Előadás. 22: Dalok.
22:50: Schumann zongoranégyes. 23: Ili-
rek. 23:30: Kávéházi zene. — Budapest.
7:45: Torna. 10:45: Hírek. 11: Csevegés,
hanglemek. 13: Déli harangszó. 13:05:
Szalonzene. 14:30: Kamarazene. 16:30:
Diákok félórása. 17: Asszonyok órája. 18:
Az Operaház énekara. 19:30: Német óra.
20: Cigányzene. 21: Vigjáték. 22:50: Vo-
nósnegyes. 23:50: Angol költemények.
0:15: Hanglemek. — Bécs. 13: Déli hgv.
17:10: Hanglemek. 20:10: Bécsi szimfo-
nikus hgv. 23:20: Esti hgv.

Kedd, június 5.

Bukarest. 19: Román népzene. 20:30:
Előadás. 20:45: Hanglemek. 21: Ariák.
21:35: Duparc hgv. 22: Előadás. 22:15:
Duparc-hgv. folytatása. 23: Hírek. 23:30
Hanglemek. — Budapest. 7:45: Torna.
10:45: Hírek. 11: Csevegés, hanglemek. 13
Déli harangszó. 13:05: Cigányzene. 14:30:
Dalötös. 17: Mesék. 18: Hegedűhgv. 18:50:
Csevegés. 19:30: Szalonzene. 19:40: Fran-
cia óra. 20:10: Hanglemek. 21:10: Cse-
vegés. 21:45: Ünnepi hgv. Debrecenből.
23:50: Cigányzene. — Bécs. 13: Hangle-
mek. 17:10: Délutáni hgv. 20:10: A bé-
csi szimf. rádióhgv. 23:20: Tánczene.

Szerda, június 6.

Bukarest. 19: Szórakoztató zene. 20:
Előadás. 20:20: A hgv. folytatása. 21:
Előadás. 22: Dalok. 22:30: Hegedűhgv. 23:
Hírek. 23:30: Kávéházi zene. — Budapest.
7:45: Torna. 10:45: Hírek. 11: Csevegés,
hanglemek. 13: Déli harangszó. 13:05:
Szórakoztató zene. 14:30: Póttások zene-
karának hgv. 15:30: Diákok félórása. 17:
Csevegés. 18:30: Cigányzene. 19:30: Olasz
nyelvlecke. 20: Gordonkahgv. 20:30: A
bőr ápolásáról. 21: Hanglemek. 21:35:
Új magyar költők. 22:30: Katonazene. —
Bécs. 13: Déli hgv. 18:10: Hans Pless mű-
veiből. 20:25: Richard Wagner színpadi
játéka. 20:55: Hanglemek.

Csütörtök, június 7.

Bukarest. 19: Szórakoztató zene. 20:
Előadás. 20:35: Donizetti „Don Pascuale”
c. operája hanglemezen. — Budapest.
7:45: Torna. 10:45: Hírek. 11: Csevegés,
hanglemek. 13: Déli harangszó. 13:05:
Állástalan zenészek hgv. 14:30: Cigány-
zene. 17: Gyermek órája. 18: Mezőgaz-
dák. 18:30: Énekara. 19:30: Angol
nyelvlecke. 20: Szórakoztató hgv. 20:30:
Csevegés. 21: Hanglemek. 22:15: Szem-
le. 22:50: Gitár-hgv. 24: Cigányzene. —
Bécs. 13: Hanglemek. 17:15: Japán ze-

ne zongorán. 20:10: Szórakoztató hgv.
20:35: Tánczene.

Péntek, június 8

Bukarest. 19: Szórakoztató zene. 20:20:
Szórakoztató zene. 21: Előadás. 21:15:
Román nemzeti és népdalok. 21:45: Ro-
mán zene. 22:15: Felolvasás. 22:30: Zene-
kari és hárfahgv. 23: Hírek. 23:30: Hang-

Szombat, június 9.

Bukarest. 18:15: Gyermek órája. 19:
Szórakoztató zene. 20: Előadás. 20:20:

Könnyű zene. 21: Előadás. 21:15: Zongora
hgv. 21:45: Levelesláda. 22:10: Dalok.
22:30: Hanglemek. 23: Hírek. 23:30:
Tánclemek. — Budapest. 7:45: Torna.
10:45: Hírek. 11: Csevegés, hanglemek.
13: Déli harangszó. 17: Csevegés. 18: Hi-
rek Párisból. 18:30: A Mikrofonnal a
Hortobágyon. 19:30: Cigányzene. 20:15:
Levelesláda. 20:55: Dalok. 21:10: Hangjá-
ték. 22:30: Cigányzene. 24: Opera zene-
karának hgv. — Bécs. 13: Hanglemek.
16:50: Délutáni hgv. 19:25: Richard Wag-
ner operáiból. 23:55: Tánchanglemek.

a csodás tavaszi esték nagyszerű alkal-
mat adnak a női varázs teljes kifejtésé-
re.

Gondolja meg, hogy még a legötlete-
sebb toalett sem tökéletes. De tökéletesség
teszi a megfelelő illat, amely kiemeli
egyéni előkelőségét.

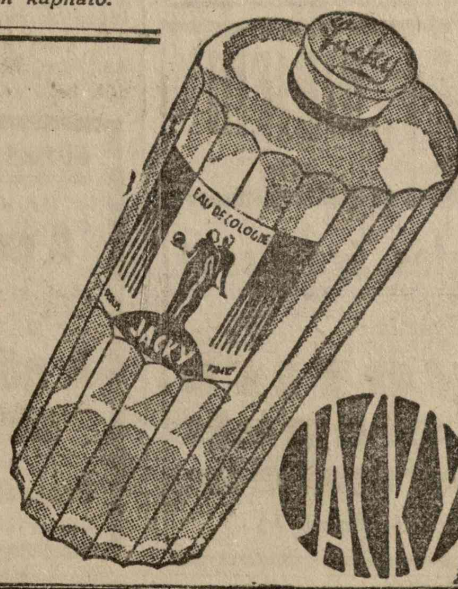
És ezt a célt biztosan eléri a megfelelő
kölnivizzel. Azonban olyan kölniviz, a
mely egyesíti magában az összes köve-
telményeket, nagyszerű finomságu, állan-
dó, tartós illatu, egyéni — csak egyet-
len egy van és ez a:

Ez a készítmény —
ugy a fővárosban mint
vidéken — csakis
szigorúan szaküzle-
tekben kapható.

jacky

kölniviz

MIGNOT-BOUCHER
Paris

Sport

Csütörtökön a világbajnokságon:

Meghosszabbítás után is döntetlen az olasz—spanyol, nehéz küzdelemben győzte a németek és a csehek

Az osztrák—magyar 2:1 (1:0) mérkőzésről tegnapi számunkban részletesen beszámoltunk. Itt adjuk a többi mérkőzés részleteit:

A tüneményes Zamora miatt...

SPANYOLORSZÁG—OLASZORSZÁG

1:1 (1:1, 1:1, 1:1).

Firenze — Biró: Baert, Belgium.
Spanyolország: Zamora — Ciriaco, Quincoces — Gilaurren, Muguerza, Marculeta — Vantolrá, Irraragorri, Langara, Chacho, Gorostiza.

Olaszország: Combi—Rosetta, Caligaris — Pizzio, Monti, Bertolini — Gaurizi, Meazza, Schiavio, Ferrari, Orsi.

A világbajnokságra törő olasz csapat legyőzhetetlen akadályt kapott a spanyol együttesben. A spanyolok ördögös lendületét és a másodvirágzását élő Zamora csodálatos védekeit nem ellensúlyozta az olasz csapat nagyobb tudása.

A 30. percben Corosizza a spanyoloknak szerzi meg a vezetést az olaszok csak az íram fokozásával a 40. percben egyenlítenek Ferrari szabadrugásából.

A második félidőben az olaszok fölénybe kerülnek. A bombalövések zuhataga zúdul a spanyol kapura, de Zamora mindent ment. A 2x15 perces meghosszabbításban is szédületes erősségű az olasz hajrá. De Zamora — a mérkőzés nagy hőse — egymaga veri vissza a megújuló ostromokat.

A mérkőzést a szabályoknak megfelelően, pénteken délután fél öt órai kezdettel újrajátsszák a firenzei stadionban.

Akármi lesz az újabb mérkőzés eredménye, a szerencsés osztrákok alaposan kikészített ellenfelet kapnak vasárnap!

Tíz svéd ellen...

NÉMETORSZÁG—SVÉDORSZÁG

2:1 (0:0)

Milano. — Biró: Barlassana olasz.
Németország: Kress — Haringer, Busch — Gramlich, Szepan, Zielinski — Lehner, Hohmann, Conen, Siffling, Kobierski.

Svédország: Karlsson — Johansson Sjögren — Kroon, Bunke, Nilsson — Persson, Axelsson, Dunker, Johansson Anderson.

A svédok az első félidőben hatalmas ellenállást fejtettek ki. A második félidőben Anderson megsérül és a svédok tíz emberrel játszva, visszaesnek.

A 15. percben Conen lövi az első német gólt 1:0. A 18. percben Hoffmann újabb gólt szerez. 2:0. A németek ezután az eredményt akarják csak tartani, ami meghosszítja magát. A 36. percben Dunker szepít. 2:1.

Most is Planicska!...

CSEHSZLOVÁKIA—SVAJC 3:2 (0:1).

Torino. Biró: Beranek osztrák.
Csehszlovákia: Planicska — Zsenisek.

Football, tenisz és atlétikai cikkek legolcsóbban

Rekord Sportnál

Brassó, Kolostor utca 24.

„PUSZTOL” „BINICID”
sváb-, muszka- és egér-
pincebogár-irtószerek és patkányirtószerek.

Hatása biztos, ára olcsó!

Gyártja:

MOSKOVITS
Ipartelepek
r.-i. Oradea.
Kapható mindenütt!

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Az elhízottak egészsége

A test lesoványítására minden elhízottnak, anélkül, hogy éhséget szenvedne, a Dr. Páter tanár lesoványító teája a legbiztosabb módja. A szigorú koplalás, amint az sok más lesoványító kuránál szokásos, ennél a teánál nem szükséges. Elegendő a teát egy bizonyos ideig rendszeresen inni és az alatt az idő alatt a csomagoláshoz mellékelt diéta-receptet betartani. A Dr. Páter tanár-féle tea lesoványító hatása folytatódólagos és feloldja a zsírt. Ennélfogva biztos sikerrel jár. Minden elhízott, aki egészséges akar lenni, tegyen egy próbát. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Póztai szétküldés Csillag-gyógyszertár által, Brassó, Hosszu-utca 5. szám.

Cstyroky — Kostyalek, Csambal, Krcsil, Junek, Swoboda, Sobotka, Nejedly, Pucs.
Svájc: Séchehay — Minelli, Weiler I. — Guinhard Jaccard, Hufschmid — Känel, Jaegli, Kielholz, Abegglen III., Bossi.
Csehszlovákia most is keservesen győzött és hogy továbbjutott, ismét Planicska szenzációs védésének köszönhető.
Kielholz lövi a svájci vezetőgólt 0:1.
Swoboda egyenlít a második félidő 25. percében, sőt 3 perc múlva a vezetést is megszerzi. 2:1. Svájci Jageli révén ki egyenlít 2:2. Óriási harc után a 36. percben Nejedly berugja a győztes gólt. 3:2.

DREZDA

III. ker. FC—Dresden SC 4:3 (0:2).

LUGANO

Bocskai—FC Lugano 1:1 (1:0).

BUDAPEST

Soroksár—BSzKRT 2:2 (2:2.) A magyar kupa döntője. Megismétlik.

Torna

50 éves a magyar tornászszövetség. A MOTESZ csütörtökön ünnepelte fennállásának 50 éves évfordulóját. Az ünnepi gyűlésen a külföldi tornászszövetségek képviselői is üdvözölték a magyar szövetséget, amely jubileumát legméltóbban a tornász világbajnokság megrendezésével ünnepli meg. A tornászvilágbajnokság nyitánya a budapesti iskolák közös tornaversenye volt, melyen a kormánytagjai is megjelentek, élükön Gömbös miniszterelnökkel. A budapesti diákok tökéletesen egyöntetű tömegmutatványai magukkal ragadták a közönséget.

Uzás

CSIK NAGY USZÓ LESZ!...

Urnapiján szenzációs időket uszott Budapestben a Musz versenyén.

100 m.: 1. Csik BEAC 59,2 mp!

A 4x100 stafétában 58,8 mp.-t uszott!! Az Európarekord (Bárány István) 58 mp.

Atlétika

Magyar rekord

volt a 200 méteres mellúszásban. Mezey 2 p 53 mp. úszásával megjavította a 2 p 55,4 mp.-es magyar rekordot.

MAC—Főiskolások 93 és fél: 62 és fél. A csütörtöki budapesti verseny legjobb eredményei: Donogán 46 m. 90 cm. diszkusszal, Darányi 15 m. 02 cm. súlyllyal és Várszegi 64 m. 51. cm. gerellyel.

PÁLYAZAT

A Brassói Turista Egyesület pályázatot hirdet egy tisztviselői állás azonnali betöltésére. Pályázhatnak: mindhárom erdélyi nyelvet beszélő, könyvelésben is jártas, garanciaképes 25–35 éves korban levő férfiak. Írásbeli pályázatok legkésőbb június hó 10-ig Bojér Sándor könyvkereskedő, egyesületi pénztárnoknál, Str. Regele Carol 46. szám alatt adandók be.

Küzdelem népünk egészségéért

Dr. VENDE JÁNOS tanársegéd:

A nemi betegségek

okor, tünetel, kezelése, védekezés 60 Lei

Dr. FÖLDES LAJOS főorvos:

A női betegségekről

Megelőzés, védekezés Hasznos tudnivalók egészséges és beteg nőknek!

Ara 102 lei. — Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában

Vidékre való szállításnál portót felszámítottuk.

Balzsamos oxigénes fürdőitől NÉGY NAP ALATT A LÁBÍK VISSZINYERIK SZÉP, EGÉSZSÉGES FORMÁJUKAT!

Dagadt bokák, eledült és kinosan járó lábak teljesen lerontják azt a kedvező véleményt, amelyet egy kedves arc és jó természet gyakorolnak. A férfiak irtóznak a rossz lábaktól, úgy velük is joggal, hogyha egy nő nem törődik lábaival és boáival, úgy egyebekben is elhanyagolja magát. Minden nő kivétel nélkül szert tehet szép bokára és lábra és kényelmesen járhat lábainak megfelle, egy számmal kisebb cipőben is. Elegendő, hogy egy labor meleg vízben néhány dekaeramm Szent Rókus-lábsót feloldjunk, máltal oxigénnel dusan teitelt, tejszínzerű viz keletkezik. Az így elkészített balzsamos lábvizben áztatja lábait vagy tíz percig, me y idő alatt daadtsárok, fájdalmak mintegy varázsütre elmúlnak. Az oxigénnel teitelt víz behatol a pórusokba, megpuhítja a bőrkeményedéseket és tyukszemeket annyira, hogy azok könnyen, győ erekekkel együtt, kés vagy borotva nélkül eltávolíthatók. A leel hanyagoltabb lábak is tökéletesen rendeződnek. Egy kiadós csomag Rókus-só már 25 lejért beszerezhető.

Méhészeti gyakorlati tanácsadó méhészek számára. Írta **IGNÁCZ S.** 122 szövegrajzzal. 260 oldal ára **120 Lei**
Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastag betűkből 8 lei. Legkisebb hirdetés 10 szó. Aláíráskor, vagy ugyanazon szöveggel hirdetés megismétlése esetén 25% engedmény. A hirdetés díjak előre fizetendők. Témpládat nem adunk.

Vétele-e'adás

Eladó jókarban levő Blüthner zongora. Közelebbit Karl Einschenknél, Brassó, Fekete-utca (Str. Regina Maria) 50.

Gyapjufésülőgép eladó, tépővel. Cim: Sándor József, Baraolt. 12587

Esztorgapad, teljesen üzempépes állapotban, olcsón eladó. Csucstávolság 220 cm. Gölnér Dániel, Brassó, Luther-utca 4. 12545

Eladó telek Brassóban, Str. Largă, Zajzoni-ut sarok mellett 18 m. fronttal. Cim 12509, sz. alatt a brassói kiadóban

50 HP. használt, üzempépes, jókarban levő, lehetőleg újabb konstrukciójú szivógázmotort keresünk, lehetőleg fagelgázosítóval, kizárólag olcsó árban. Székgyár, Sighet. 12608

Karl Fröhlich és Tsa. vas-kereskedése

Brassó, Hosszu-n. 30.

Telefon 221.

Állandóan dusan felszerelt rak tár minden kovács, lakatos, bádgos, ács, asztalos, építész, mezőgazdasági szükségleti cikkből, a legolcsóbb napi áron.

Nagy főzőkemence- és főzőedény raktár

Uj burgonyát olcsón szállít Jung Péter, Cenadul-Veche (Ös-Csanád). 12490

Gatter, 18", 24", lehetőleg Schnellaufer, megvételre keresek. Ajánlatok „Komplett” jellegre a csikszeredai fiókkidához címzendők. 12609

Ménési borpincében 1933. évi termésű egy vagon 11,5 Malligand fokos ménési fehér bor eladó. Értekezhetni: Zubor Imre, Arad, Strada Crișan No. 5. 12610

Allást keres

Fogtechnikus, 5 évi amerikai, 9 évi belföldi nagy praktszis, perfekt munkás, szerény igényekkel azonnal állást keres. Weisz fogtechnikus, Crai Dorolt, jud. Satmar. 12544

Kaucióképes utazó, bevezetett vevőkörrel, keres képviselőket. Ajánlatokat „Agilis” jellegre a brassói kiadó továbbítt. 12606

Allást nver

Gyakorlott részleteladót keres nagy vállalat, egyelőre magas jutalékkel lehetséggel. Eredményesebb működés után utaztatásra alkalmaztatik. Ajánlatok „Szép jövődelem” jellegre, a kiadóba kértetnek. 12245

Diplomás gyógyszerész kolléginát, kollégát alkalmaznék fürdőre. Ajánlatát Foto Adler, Braşov, Str. Regele Carol 12. 12607

Cserépgyártásban jártas, erőlyes gyárvezetőt keresünk. Ajánlatokat Müller téglagyár, Reghin. 12510

Szorgalmas angró-detail kereskedőseget keresek. Ajánlatokat „Szorgalmas” jellegre a kiadóba, Târgu-Mureş. 12594

Kötött, szövöttárú és textil-lakarak Erdély részére jól bevezetett utazót keres fix fizetés és járulékra. Részletes ajánlatok „211” jellegre a kiadóba küldendők. 12594

Fiatal fényképész-laboráns, főképpen amatőr munkákhoz, azonnali belépésre keresek. Foto Miklós, Orsova. 12612

Lakás

Sepsiszentgyörgyön július 1-ére 2–3 szobás, fürdőszobás lakást keresek. Lehetőleg külön udvarban, portmentes utcában. Ajánlatokat hasznabéri összeg, utca és házszám feltüntetésével „L. B.” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 12611

Házasság

Keresek rokonom részére magasabb, csinos, zsidó, harmincas okleveles gyógyszerészt. Hozomány 1.200.000 lei. Jelige „Komoly”, Rudolf Mosse, Arad. 12519

BIRI NÉNI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ara kötve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

ERDÉLYI GYERMEK-ÜDÜLŐ OTTHON, BALCIC

A Fekete-tenger legszebb pontján. Kiünő, bőséges ellátás (erdélyi konyha), gondos felügyelet, testnevelés stb.

július 1. ~ augusztus 31-ig.

Felvilágosítást ad: SOREA, tornatanárnő, Braşov, Árvaház-utca 3

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t, Braşov—Brassó.